

J.P. VODOVOD I KANALIZACIJA D.O.O. ZENICA

Bistua Nuova br. 17 • 72000 Zenica • Direkcija: +387 (0)32 209 334 • Informacije +387 (0)32 209 115 • Faks: +387 (0)32 209 359
info@vikze.ba • www.vikze.ba

JAVNO PREDUZEĆE
»VODOVOD I KANALIZACIJA«
d.o.o. ZENICA
Broj: 101-4787,23
Datum: 20-04-2023 20

3x100

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU
JAVNOG PREDUZEĆA "VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. ZENICA
ZA 2022. GODINU

72 24 god.

Zenica, april 2023. godine

SADRŽAJ:

UVOD	3
1. OPĆI PODACI O PREDUZEĆU	5
1.1. Osnivanje i pravni okvir JP "ViK" d.o.o. Zenica.....	5
1.2. Organizacija Preduzeća.....	8
2. POSLOVANJE PREDUZEĆA	9
2.1. Vodosnabdijevanje.....	9
2.1.1. Zahvaćene količine vode.....	9
2.1.2. Isporučene fakturisane količine vode i gubici vode.....	12
2.1.3. Pregled obračuna za pravna i fizička lica.....	13
2.1.4. Kontrola kvaliteta vode.....	16
2.1.5. Praćenje DMA putem telemetrijskog sistema i otklanjanje kvarova.....	19
2.2. Kanalizacija.....	21
2.2.1. Održavanje fekalne kanalizacije.....	21
2.2.2. Održavanje kišne kanalizacije.....	22
2.3. Javne nabavke.....	23
2.4. Statusi predmeta zaključno sa 31.12.2022. godine s posebnim osvrtom na 2022. godinu.....	27
2.5. Ljudski resursi.....	29
2.5.1. Broj radnika.....	29
2.5.2. Kvalifikaciona struktura radnika.....	30
2.5.3. Starosna, spolna i nacionalna struktura radnika.....	31
2.5.4. Plaće i ostala dodatna primanja iz radnog odnosa.....	31
2.6. Bilans stanja: Ukupna Aktiva i Pasiva JP „ViK“ d.o.o. Zenica na dan 31.12.2022. godine.....	33
2.6.1. Ukupna aktiva Preduzeća.....	34
2.6.2. Ukupna pasiva Preduzeća.....	36
2.6.3. Vanbilansna aktiva i pasiva.....	37
2.7. Ukupna potraživanja i obaveze JP "ViK" d.o.o. Zenica na dan 31.12.2022. godine.....	38
2.7.1. Ukupna potraživanja od potrošača na dan 31.12.2022. godine.....	38
2.7.2. Naplata potraživanja.....	40
2.7.3. Ukupne obaveze JP "ViK" d.o.o. Zenica na dan 31.12.2022. godine.....	41
2.8. Novčana sredstva i novčani tok na dan 31.12.2022. godine.....	45
2.8.1. Pregled stanja kreditnih obaveza.....	46
2.9. Ukupni prihodi poslovanja.....	47
2.10. Ukupni rashodi poslovanja.....	54
2.11. Poslovni rezultat.....	61
3.0. RAZVOJNI PROJEKTI	64
3.1. VODOSNABDIJEVANJE I ODVODNJA OTPADNIH VODA BiH II.....	64
3.1.1. Cilj Projekta.....	64
3.1.2. Vrijednost investicije i struktura finansiranja.....	64
3.1.3. Projektne mjere.....	64
3.1.4. Stanje realizacije.....	65
3.2. PROJEKAT: „SAKUPLJANJE I TRETMAN OTPADNIH VODA GRADA ZENICA“.....	66
3.2.1. Cilj Projekta.....	66
3.2.2. Vrijednost investicije i struktura finansiranja.....	66
3.2.3. Projektne mjere.....	66
3.2.4. Stanje realizacije.....	67
3.3. PROJEKAT: „IZGRADNJA REGIONALNOG VODOVODA PLAVA VODA“.....	68
3.3.1. Cilj Projekta.....	68
3.3.2. Vrijednost investicije i struktura finansiranja.....	68
3.3.3. Projektne mjere.....	69
3.3.4. Stanje realizacije.....	69
3. REZIMÉ ZNAČAJNIH PARAMETARA	70
4. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA	72
PRILOZI	74
SPISAK TABELA	74
SPISAK GRAFIKA	75
SPISAK SLIKA	75

UVOD

Na osnovu Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 8/05, 109/12) član 2a. i u skladu sa članovima 21. tačka 4., član 27. tačka 6. i član 47. Statuta Javnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica i usvojene Procedure o radu Službe za plan i analizu broj: 407-14652/22 od 18.10.2022. godine, izrađen je Izvještaj o poslovanju JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica (u daljem tekstu Preduzeća) za 2022. godinu. Predmetni Izvještaj predstavlja redovni godišnji izvještaj koji se dostavlja na razmatranje i usvajanje Gradskom vijeću grada Zenica radi ostvarenja uvida u funkcionisanje ovog segmenta komunalnih djelatnosti, ali nakon usvajanja istog od strane Nadzornog odbora Preduzeća.

Izvještaj o poslovanju sadrži:

- Opće podatke o Preduzeću;
- Informacije o poslovanju Preduzeća u toku 2022. godine;
- Sažetak informacija o razvojnim projektima Preduzeća;
- Rezime značajnih parametara, zaključna razmatranja i priloge.

Uslovi poslovanja u 2022. godini su bili slični kao u prethodnim godinama po pitanju socijalno ekonomskih prilika u Zenici, s poznatim činjenicama o platežnoj moći građana, solventnosti firmi, obimu privrednih aktivnosti i sl. Pored navedenog, za sva javna vodovodna preduzeća u BiH, pa tako i za JP "ViK" d.o.o. Zenica, 2022. godina je bila karakteristična zbog nekoliko događaja, koji su uticali na poslovanje, a to su:

- Dugotrajni sušni period: S hidrološkog aspekta, ljeto 2022. godine je bilo izuzetno toplo, s dugim periodima bez značajnih padavina, tako da je suša pogodila cijelu BiH. Ovakvi klimatski uslovi su uzrokovali nedostatak pitke vode u cijeloj BiH, te su u mnogim gradovima bili prinuđeni uvoditi i višemjesečne redukcije u vodosnabdijevanju, što je nažalost bio slučaj sa mnogim prigradskim naseljima oko Zenice. Jedno od takvih je bilo i naselje Grm, čiji mještani su imali vodosnabdijevanje samo jedan dan u sedmici.
Međutim, bez obzira na ovako nepovoljne okolnosti, Preduzeće je obezbijedilo kontinuiranu uslugu vodosnabdijevanja, kao i odvodnje otpadnih voda, za sve korisnike svojih usluga.
- Početak rata u Ukrajini: Rat u Ukrajini je imao ogroman uticaj na poslovanje svih firmi u svijetu, s posebnim efektom na javna preduzeća, koja za sve nabavke moraju poštovati Zakon o javnim nabavkama. Naime, početkom rata u Ukrajini prekinuti su mnogi lanci distribucije, došlo je do značajnog porasta cijene nafte, a to je dalje uticalo na rast ostalih cijena. U takvim okolnostima, mnogi dobavljači s kojima je Preduzeće imalo važeće okvirne sporazume, zahtijevalo je raskide ugovora. Imajući u vidu dugotrajnost novih postupaka za potrebne nabavke, te kontinuirane potrebe Preduzeća, može se konstatovati da je proces nabavki bio znatno otežan. Nije potrebno napominjati, da je porast cijene nafte i drugih materijala koje Preduzeće koristi, također imao uticaj na poslovanje.
- Poskupljenje električne energije za privredne subjekte: Povećanje cijene električne energije za sve privredne subjekte, u iznosu 20%, imalo je veoma veliki uticaj na poslovanje mnogih vodovodnih preduzeća u BiH. Srećom, vodovodni sistem grada Zenice je većinom gravitacijski, tako da je uticaj povećanja cijene znatno manji nego u sistemima s više pumpanja.
- Kontrola Uprave za indirektno oporezivanje: U decembru 2022. godine, UIO je izvršila kontrolu i ustanovila obavezu Preduzeća za plaćanje PDV-a na PVN, za protekli petogodišnji period. Problematika PDV-a na PVN je dobro poznata, te je nekoliko puta razmatrana na sjednicama NO i OzR, a poduzimane su i mnoge aktivnosti putem UPKP i poslanika u parlamentu FBiH, prema

UIO, Vijeću ministara i resornim ministarstvima u FBiH. Pošto nijedna inicijativa nije urodila plodom, od 01.01.2022. godine, JP "ViK" d.o.o. Zenica je u osnovicu za obračun PDV uključilo iznos PVN. Na taj način je smanjen sporni period na 49 mjeseci (sa 60) ali je UIO Preduzeću retroaktivno obračunala pomenutu obavezu.

Kod analize ostvarenih poslovnih rezultata bitno je naglasiti da je u novembru mjesecu 2021.godine donesena Odluka o korekciji cijena usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda za sve kategorije korisnika usluga Preduzeća. Pomenuta korekcija cijena osjetno je uticala na prihode Preduzeća.

Kao i prethodnih poslovnih godina, pored neupitne obaveze kvalitetnog izvršavanja osnovne funkcije Preduzeća i poboljšavanja finansijskih uslova poslovanja, prioritetnu poziciju u izvještajnom periodu je imala kvalitetna realizacija velikih razvojnih projekata (kao što su Vodosnabdijevanje i odvodnja otpadnih voda BIH II, za Grad Zenica, Projekat „Sakupljanje i tretman otpadnih voda grada Zenica“ i Projekat „Izgradnja regionalnog vodovoda Plava voda“). Sve poslove u vezi realizacije razvojnih projekata, u okviru svojih nadležnosti, radnici JP "ViK" d.o.o. Zenica su izvršili uredno. Međutim, rješavanje adminstartivno – pravnih pitanja od strane viših nivoa vlasti, djelimično usporava planiranu dinamiku.

Preduzeće je u toku 2022. godine iz vlastitih sredstava izvodilo i investicione radove na proširenju obuhvata pružanja usluge, te pratilo aktivnosti Gradske uprave po pitanju rekonstrukcije ulica na osnovu čega je, po potrebi, izvršilo zamjenu vlastitih instalacija.

Pored navedenih okolnosti i pomenutog urednog izvršenja osnovne funkcije, Preduzeće je u 2022. godini, zalaganjem svojih radnika, ostvarilo pozitivan finansijski rezultat poslovanja, te održalo likvidnost i solventnost Preduzeća. Spomenimo, da su građani Zenice i u 2022. godini plaćali najnižu cijenu u BiH za uslugu vodosnabdijevanja i odvodnje.

1. OPĆI PODACI O PREDUZEĆU

1.1. Osnivanje i pravni okvir JP "ViK" d.o.o. Zenica

JP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Zenica (u daljem tekstu Preduzeće) je društvo sa ograničenom odgovornošću koje posluje na području Grada Zenice sa trenutnom adresom sjedišta ul. Bistua Nuova 17, 72000 Zenica.

Preduzeće je od osnivanja prolazilo kroz niz organizacionih formi i naziva. U periodu od 1951. do 1954. godine registrovano je preduzeće Gradski vodovod i kanalizacija Zenica, koje je 1956. godine preregistrovano u Komunalno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ Zenica. Isto se 1. septembra 1956. godine integrisalo sa Građevinskim preduzećem „Rad“ pa je nastalo novo Komunalno preduzeće „Vodorad“ Zenica, koje je funkcionisalo do 1978. godine. Dana 15. juna 1978. godine formirano je preduzeće KRO „Komrad“ Zenica u kojem su bile integrisane sve komunalne djelatnosti, gdje je bila i OOUR „Vodovod i kanalizacija“.

U trenutnom pravnom subjektivitetu Preduzeće je osnovano prema Odluci o organizovanju JP "Vodovod i kanalizacija" Zenica broj: 01-023-248/89 od 27.12.1989. godine ("Službene novine općine Zenica", broj 15/89), koju je donijela Skupština Opštine Zenica na sjednici održanoj 27. decembra 1989. godine, a potom i upisano u registar Osnovnog suda udruženog rada u Zenici pod brojem U/I-1390 od 31.05.1990. godine. Javno preduzeće «Vodovod i kanalizacija» d.o.o. Zenica, je, nakon donošenja Odluke o usklađivanju statusa Javnog preduzeća «Vodovod i kanalizacija» d.o.o. Zenica sa Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o javnim preduzećima broj: 01-01-3918/2006, od 16.02.2006. godine («Službene novine općine Zenica», broj 2/06), te usvajanja Statuta Javnog preduzeća «Vodovod i kanalizacija» d.o.o. Zenica, («Službene novine općine Zenica», broj: 5/06 od 06.07.2006. godine) od strane Skupštine, dana 17.08.2006. godine na osnovu Rješenja broj: 043-0-Reg-06-001248, izdatog od strane Općinskog suda u Zenici, upisano u sudski registar pod nazivom Javno preduzeće «Vodovod i kanalizacija» d.o.o. Zenica.

Dana 06.01.2012. godine podnesena je prijava za upis u sudski registar za proširenje i usklađivanje djelatnosti Društva, a na osnovu odredbe člana 58. Zakona o registraciji poslovnih subjekata u FBiH (Sl.novine FBiH broj. 27/05,68/05 i 43/09), a na osnovu Odluke o izmjenama i dopunama Statuta JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica broj: OPU-IP:02/12 od 04.01.2012. godine (Notar Sabira Sarvan-Zenica), Općinski sud u Zenici donio je Rješenje o izmjenama podataka broj: 043-0-Reg-12-000034 od 16.01.2012. godine.

Naprijed navedenim Odlukama, Statutom, Odlukom o izmjenama i dopunama Statuta Javnog preduzeća «Vodovod i kanalizacija» d.o.o. Zenica, broj: OPU-IP:02/12 od 04.01.2012. i Rješenja o izmjenama podataka broj:043-0-Reg-12-000034 od 16.01.2012. godine utvrđena je djelatnost Javnog preduzeća «Vodovod i kanalizacija» d.o.o. Zenica, i to: sakupljanje, prečišćavanje i snabdijevanje vodom, slatkovodni ribolov, slatkovodna akvakultura, proizvodnja osvježavajućih pića, proizvodnja mineralne vode i drugih flaširanih voda, proizvodnja električne energije, prijenos električne energije, distribucija električne energije, trgovina električnom energijom, proizvodnja plina, uklanjanje otpadnih voda, sakupljanje neopasnog otpada, sakupljanje opasnog otpada, obrada i zbrinjavanje neopasnog otpada, obrada i zbrinjavanje opasnog otpada, djelatnosti sanacije okoliša te ostale usluge upravljanja otpadom, gradnja hidrograđevinskih objekata, uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije i plina i instalacija za grijanje i klimatizaciju, trgovina na veliko metalnom robom, instalacijskim materijalom, uređajima i opremom za vodovod i grijanje, trgovina na veliko hemijskim proizvodima, arhitektonske djelatnosti, inženjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje, tehničko ispitivanje i analiza, popravak ostalih predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo.

Dana 20.02.2015. godine podnesena je prijava za upis u sudski registar za proširenje i usklađivanje djelatnosti Društva, a na osnovu odredbe člana 58. Zakona o registraciji poslovnih subjekata u FBiH

(Sl. novine FBiH broj: 27/05, 68/05 i 43/09), a na osnovu Odluke o izmjenama i dopunama Statuta Javnog preduzeća «Vodovod i kanalizacija» d.o.o. Zenica broj: OPU-IP:60/15 od 17.02.2015. godine (Notar Sabira Sarvan-Zenica), Općinski sud u Zenici donio je Rješenje o izmjenama podataka broj: 043-0-Reg-15-000213 od 05.03.2015. godine šifra djelatnosti 53.20 djelatnost pružanja ostalih poštanskih i kurirskih usluga.

Preduzeće je registrovano kod Porezne uprave FBiH pod brojem 4218001040006, a kod Uprave za indirektno – neizravno oporezivanje BiH pod PDV brojem 218001040006. U skladu sa članom 5. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH (Službene novine broj: 15/21), Preduzeće se na osnovu iskazanih bilansnih pozicija za 2022. godinu razvrstava u srednja pravna lica.

Javno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica u svom radu poštuje principe, zakone i druge propise koji regulišu djelatnost javne vodoopskrbe i javne odvodnje, odnosno propise kojima su regulisana prava i obaveze korisnika usluga (potrošača) i prava i obaveze davaoca usluga i to prioritarno:

1. Zakon o javnim preduzećima („Službene novine FBiH“ broj: 8/05, 109/12),
2. Zakon o privrednim društvima („Službene novine FBiH“ broj: 81/15, 75/21),
3. Zakon o komunalnim djelatnostima ZE – DO kantona („Službene novine Zeničko –dobojskog kantona“ broj: 17/08),
4. Zakon o vodama („Službene novine FBiH“ broj: 70/06),
5. Zakon o radu („Službene novine FBiH“ broj: 29/03, 26/16, 89/18, 44/22),
6. Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede Grada Zenica („Službene novine Grada Zenica“ broj: 1/17, 3/18, 6/20),
7. Odluka o vodovodu i kanalizaciji („Službene novine općine Zenica“ broj: 5/11, 2/12) i Odluka o dopuni odluke o vodovodu i kanalizaciji („Službene novine općine Zenica“, broj 2/12)
8. Zakon o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj: 39/14, 59/22).

Pored naprijed navedenih zakona i propisa, Preduzeće u svome radu primjenjuje i niz drugih zakona, propisa i procedura koje regulišu pojedinačne oblasti iz okvira poslovanja Preduzeća, kao Interne procedure i Uputstva koje je izradilo Preduzeće.

Tabela broj 1: Osnovne korporativne informacije

Puni naziv privrednog društva	Javno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica
Skraćeni naziv	JP „ViK“ d.o.o. Zenica
Pravni status	Društvo sa ograničenom odgovornošću
Adresa/Sjedište	Bistua Nuova 17, 72000 Zenica BiH
Telefon/Fax	032/209-334; 032/209-359
E-mail adresa	info@vikze.ba
Web stranica	www.vikze.ba
Tip kompanije	Komunalno preduzeće
ID/PDV broj	4/218001040006
Upis u Registar	Općinski sud Zenica, Rješenje broj: 043-0-RegZ-21-003111 od 08.11.2021. godine
Osnovna djelatnost	Sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode. Preduzeće također vrši proizvodnju i distribuciju el. energije.
Transakcijski računi	199-51301002124-55 Sparkasse Banka
	134-010-00000111-78 ASA Banka d.d. Sarajevo
	101-180-01000281-91 Privredna banka Sarajevo d.d.
	140-601-00246936-55 ASA BANKA Naša i snažna d.d.
	141-801-00078353-28 Bosna Bank International d.d.
	154-260-20030088-58 Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH
	161-055-00005900-83 Raiffeisen BANK dd
	186-000-10608090-96 Ziraat Bank BH d.d.
	306-029-00010324-72 Addiko Bank d.d.
	338-580-22000397-10 UniCredit Bank d.d.
Skupština Preduzeća	Gradonačelnik Fuad Kasumović
Nadzorni odbor	Emir Korlat, dipl.ing.metalurgije – predsjednik, Muamer Arnautović, dipl.ecc. – član Haris Mahić, dipl.iur – član.*
Odbor za reviziju	mr.sci.Pidro Elvira, dipl.ecc. – predsjednica, Kolcak Zdenka, dipl.ecc – član, Kavaz Amela, dipl.ecc – član.**
Direktor Odjela interne revizije	Dijana Ajanović, dipl.ecc.
Uprava Preduzeća	Pašalić Emir, dipl.ing.građ. – Direktor
Broj zaposlenih – 31.12.2022. god.	172

*Rješenjem o razrješenju dužnosti člana Nadzornog odbora JP „ViK“ d.o.o. Zenica, broj: 02-45-22385/22 od 02.11.2022. godine, član Nadzornog odbora Mahić Haris razrješen je dužnosti, zaključno sa danom 01.11.2022. godine. Rješenjem o imenovanju privremenog člana Nadzornog odbora, broj: 02-45-23432/22 od 15.11.2022. godine imenovana je Jasminka Biogradlija. Rješenjem o imenovanju člana Nadzornog odbora, broj: 02-45-1213/23 od 23.01.2023. godine, za stalnog člana Nadzornog odbora imenovana je Jasminka Biogradlija.

**Rješenjem o razrješenju dužnosti člana Odbora za reviziju JP „ViK“ d.o.o. Zenica, broj: 02-45-7953/22 od 31.03.2022. godine, član Odbora za reviziju Kavaz Amela razrješen je dužnosti, zaključno sa danom 31.03.2022. godine. Rješenjem o imenovanju privremenog člana Odbora za reviziju, broj: 02-45-8638/22 od 14.04.2022. godine imenovana je Serdarević Amira. Rješenjem o imenovanju člana Odbora za reviziju, broj: 02-45-15967/22 od 26.07.2022. godine za stalnog člana Odbora za reviziju imenovana je Alagić Amra. Imajući u vidu da je članovima Odbora za reviziju istekao mandat zaključno sa 28.11.2022. godine, Skupština Preduzeća je donijela novo Rješenje, broj: 02-45-859/23 od 19.01.2023. godine, kojim je imenovala članove Odbora za reviziju, na period od četiri godine, u sljedećem sastavu:

1. Pidro Elvira, predsjednica
2. Serdarević Amira, član
3. Mecan Igda, član

1.2 Organizacija Preduzeća

Organi upravljanja u Javnom preduzeću „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica su:

- Skupština Preduzeća,
- Nadzorni odbor i
- Uprava Preduzeća,

a organi kontrole su:

- Odbor za reviziju i
- Odjel interne revizije.

Preduzeće je u organizovano u tri sektora, i to;

- Sektor razvoja i investicija,
- Tehnički sektor,
- Sektor zajedničkih poslova

Posebnu organizacionu cjelinu čini Kabinet direktora.

Tabela broj 2: Službe Preduzeća

Sektor razvoja i investicija	Tehnički sektor	Sektor zajedničkih poslova
Tehnička služba	Služba za kontrolu kvaliteta vode	Služba za pravne poslove
Služba razvoja i investicija	Služba za ispitivanje i verifikacija vodomjera	Služba za kadrovske i opšte poslove
Služba PPOV	Služba operative	Služba za evidenciju, očitavanje, AOP, obračun i informacije
Služba GIS	Služba za ZNR, ZOP i zaštite životne sredine	Služba računovodstva
		Komercijalna služba
		Služba za plan i analizu
		Finansijska služba

2. POSLOVANJE PREDUZEĆA

2.1. Vodosnabdijevanje

2.1.1. Zahvaćene količine vode

Snabdijevanje vodom obavlja se putem jedinstvenog sistema, uz obezbjeđenje vode sa tri izvorišta (Krušćica, Strmešnjak i Klopče) i jednog otvorenog vodozahvata (Babina rijeka).

Tabela broj 3: Pregled sadašnjeg vodovodnog sistema

Naziv izvorišta (vodozahvat)	Kapacitet (izdašnost) izvorišta Maksimum l/sec Minimum l/sec	Distributivni rezervoar (naziv)	Zapremina (m ³)	Nadmorska visina dna (m)
Krušćica (kaptaze i bunari)	400 ÷	Zmajevac 1.	1.500	385
	185	Zmajevac 2.	20.000	386,5
Babina rijeka (tirolski zahvat otvorenog vodotoka)	200 ÷	Crkvice	500	394,5
	130			
Strmešnjak (kaptaza)	20 ÷	Pečuj 1.	400	370
	8	Pečuj 2.	274	370
Klopče (kaptaza)	5 ÷	Klopče	150	370
	1			

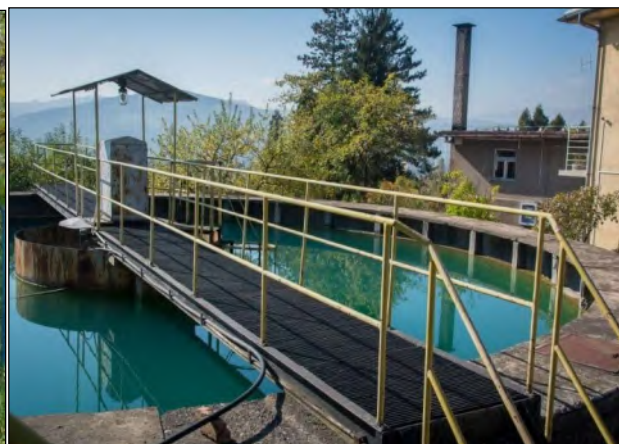
Slika broj 1: Vodovodni objekat „Zmajevac II“

Slika broj 2: Izvorište „Strmešnjak“

Slika broj 3: Rezervoar „Klopče“

Slika broj 4: Vodovodni objekat „Crkvice“

U nastavku je dat tabelarni i grafički prikaz zahvaćenih (proizvedenih) količina vode.

Tabela broj 4: Zahvaćene količine vode po vodozahvatima (ostvareno u 2021. godini, planirano za 2022. godinu i ostvareno u 2022. godini)

VODOZAHVAT	Ostvareno 2021		Planirano 2022		Ostvareno 2022		Indeks	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	5:1x100	5:3x100
	1	2	3	4	5	6		
Kruščica	6.241.854	83,45	6.700.000	87,01	6.383.752	89,29	102,27	95,28
Babina rijeka	843.021	11,27	600.000	7,79	340.133	4,76	40,35	56,69
Strmešnjak	376.709	5,04	370.000	4,81	384.903	5,38	102,18	104,03
Klopče	18.001	0,24	30.000	0,39	40.329	0,56	224,04	134,43
UKUPNO	7.479.585	100,00	7.700.000	100,00	7.149.117	100,00	95,58	92,85

Grafik broj 1: Zahvaćene količine vode po vodozahvatima (ostvareno u 2021. godini i ostvareno u 2022. godini)

Poređenje ostvarenih rezultata za 2022. godinu u odnosu na planirane rezultate i na one koji su ostvareni u 2021. godini, prikazani su u tabeli broj 4, zajedno s pripadajućim indeksima, koji prikazuju omjer tih rezultata.

Ukoliko posmatramo ukupno zahvaćenu količinu pitke vode u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu evidentno je smanjenje za 4,42%.

Preduzeće je obezbijedilo kontinuiranu uslugu vodosnabdijevanja, kao i odvodnje otpadnih voda za sve korisnike svojih usluga, bez obzira na nepovoljne okolnosti koje su se ogledale kroz izuzetno sušno i toplo ljeto, s dugim periodima bez padavina. Ukoliko se normira ukupno zahvaćena količina vode, zaključuje se da je prosječno proizvedeno 227,90 l/s pitke vode (uključujući sve gubitke) što je znatno manje nego proteklih godina. Planom za 2022. godinu bilo je predviđeno da se zahvati 7,15% više vode nego što je ostvareno u 2022. godini, međutim zahvaćena količina vode je proporcionalna potrebama potrošača za pitkom vodom.

Važno je naglasiti da zahvaljujući značajnom smanjenju gubitaka na javnoj gradskoj mreži i domaćinskom ponašanju građana koji otklanjaju kvarove na vlastitim instalacijama te racionalno troše vodu, potrebe za vodom se smanjuju iako se mreža širi i broj potrošača raste.

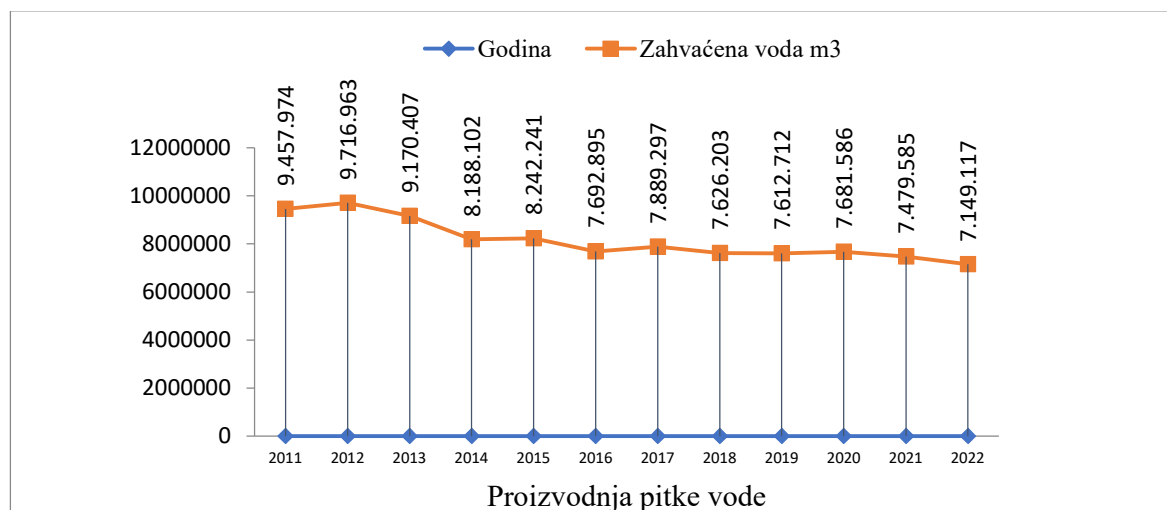
Primjetne su promjene i u količinama zahvaćene vode po pojedinim izvorištima. U tabeli broj 4 može se vidjeti značajno povećanje količine vode zahvaćene na izvorištu Kruščica (za 5,84%) i značajno smanjenje vode iz Babine rijeke (za 6,51%) čime je ovaj vodozahvat pao na treće mjesto po količini vode koja je isporučena u grad Zenicu. Ako uzmemo u obzir količinu vode koja je isporučena za grad Zenicu u toku 2022. godine sa tri izvorišta, Kruščica, Strmešnjak i Klopče, može se konstatovati da je u 2022. godini vodosnabdijevanje vršeno izvorskom vodom 95,23%. Ovakav uspjeh je rezultat nekih investicijskih projekata, koje je Preduzeće izvelo u proteklom periodu te značajnih aktivnosti radnika Preduzeća na zaštiti izvorišta Kruščica, što je rezultiralo manjim brojem zamućenja.

Jasno se vidi značaj izvorišta Kruščica za vodosnabdijevanje grada i stoga mu Preduzeće pridaje najviše pažnje u cilju zaštite cjelokupnog sistema.

Grafik broj 2: Vodosnabdijevanje grada u 2022. godini (izvorska voda ili otvoreni vodozahvat)

Grafik broj 3: Ukupno zahvaćene količine pitke vode za period 2011. – 2022. godina

Grafik broj 3 prikazuje trend kretanja proizvodnje pitke vode u periodu 2011. – 2022. godina. Iz istog se može konstatovati smanjenje proizvodnje pitke vode kroz prikazani period. Postoji nekoliko faktora koji utiču na smanjenje od kojih su najznačajniji sve manji gubici u javnoj mreži i kućnim instalacijama, interne popravke od strane korisnika usluga, racionalizacija potrošnje ali nažalost i smanjenje broja građana Zenice zbog iseljavanja stanovništva.

2.1.2. Isporučene fakturisane količine vode i gubici vode

Tabela broj 5: Pregled ukupnih proizvedenih količina vode kao i isporučenih fakturiranih količina vode po kategorijama potrošača te ostvareni gubici vode

KATEGORIJA	Ostvareno 2021		Planirano 2022		Ostvareno 2022		Index	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%		
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	6:2x100	6:4x100
Ukupno proizvedena voda	7.479.585	100,00	7.700.000	100,00	7.149.117	100,00	95,58	92,85
ISPORUČENA FAKTURISANA VODA								
Domaćinstvo	4.010.903	74,30	4.240.000	73,42	3.873.211	74,07	96,57	91,35
Privreda	976.358	18,09	1.100.000	19,05	947.554	18,12	97,05	86,14
Povlašteni potrošači	410.781	7,61	435.000	7,53	408.472	7,81	99,44	93,90
UKUPNO	5.398.042	100,00	5.775.000	100,00	5.229.237	100,00	96,87	90,55
NEPRIHODOVANA VODA ("GUBICI")								
Ukupni gubici vode	2.081.543	27,83	1.925.000	25,00	1.919.880	26,85	92,23	99,73

U tabeli broj 5 prikazani su podaci o fakturiranim količinama vode u 2022. godini po kategorijama potrošača te evidentirani ostvareni gubici. Fakturirana količina vode po svakoj kategoriji potrošača u toku 2022. godine je manja u odnosu na 2021. godinu. Ukupno fakturirana voda za period 2022. godine je manja za 3,13% u odnosu na fakturiranu vodu za period 2021. godine.

Planom poslovanja za 2022. godinu bilo je predviđeno povećanje fakturiranih količina u odnosu na 2021. godinu. Jasno je da je Plan za 2022. godinu bio preambiciozan, jer su realne potrebe građana i privrednih subjekata Zenice bile manje za 9,45%. Obzirom da je količina isporučene i fakturirane vode direktno proporcionalna potrebama potrošača, može se zaključiti da su tokom 2022. godine potrebe stanovništva za vodom bile smanjene. Najveći uticaj na ostvarene rezultate je vjerovatno posljedica racionalizacije potrošnje pitke vode. Sa stanovništva raspoloživih količina, ekologije i civilizacijskih normi, to je pozitivan pomak, koji treba da bude trend ali također ima za posljedicu smanjenje prihoda Preduzeća.

Što se tiče gubitaka vode u mreži oni iz godine u godinu imaju tendenciju pada, što je rezultat dugogodišnjeg rada i zalaganja Preduzeća po ovom pitanju. Gubici vode u mreži za 2022. godinu iznose 26,85% od ukupno proizvedene vode i za 7,77% su manji u odnosu na isti period 2021. godine, a za 0,27% manji u odnosu na planirane gubitke 2022. godinu. U procentualnom smislu 2022. godina nije značajno bolja od ranijih nekoliko godina, ali količina od 1.919.880m³ je najniža. Samo jednom je gubitak bio manji od 2 miliona m³ i to cca 1.999.500m³. Ovaj rezultat je još značajniji imajući u vidu pad potrošnje, jer padom potrošnje gubici rastu.

Na poboljšanje efikasnosti upravljanja gubicima utiče uspostavljenije sistema aktivnih kontrola gubitaka vode kroz redovno održavanje i popravke vodovodne infrastrukture, kontrole curenja vode, te jasno definisanje ciljeva i planiranje konkretnih mjera usmjerenih na smanjivanje gubitaka vode u mreži. Procentualni udio neprihodovane vode je nešto veći od planiranog ali već sada predstavlja granicu tzv. ekonomsko opravdanih gubitaka tj. gubitaka, čije bi dodatno smanjenje uzrokovalo veće troškove od dobijene koristi. U tom smislu, dodatno smanjenje gubitaka će se u najvećoj mjeri moći postići zamjenom dotrajalih instalacija duž ulica koje Grad Zenica bude u potpunosti rekonstruisao.

2.1.3. Pregled obračuna za pravna i fizička lica

Služba za evidenciju, očitavanje, AOP, obračun i informacije je u 2022. godini nastojala da unaprijedi rad i funkcionisanje službe, a samim tim da pruži bolje usluge našim krajnjim korisnicima. Očitavanje vodomjera, koje se provodi u skladu sa Planom aktivnosti vezanih za obračun, od izuzetne je važnosti jer od kvaliteta očitavanja direktno zavisi tačnost obračuna potrošnje, zadovoljstvo korisnika usluga Preduzeća, broj reklamacija i efikasnost naplate potraživanja. Nadležni zaposlenici (očitači) vrše očitavanje utroška vode na mjesečnom nivou i dostavu računa krajnjim korisnicima te obavljaju kontrole utroška vode kao i kontrole po raznim osnovama (terenska provjera matičnih podataka potrošača, vizuelna kontrola kvarova, ilegalnih priključaka i sl.).

Svi aktivni vodomjeri su raspoređeni po vodovodnim (DMA) zonama u osam (8) očitачkih hodova, i to:

- šest očitачkih hodova u kojim se vodomjeri očitavaju vizuelno (HOD 1-6);
- jedan očitачki hod u kojem su evidentirani radijski vodomjeri, odnosno vodomjeri koji se očitavaju putem radio antena (HOD 7), i
- jedan očitачki hod koji očitava vodomjere putem M-BUS centrala (HOD 8).

Slika broj 5: Manuelno očitavanje EWT DN15

Slika broj 6: Radijsko očitavanje DIEHL DN15

Slika broj 7: MBUS očitavanje, SENSUS M-BUS DN15

Tabela broj 6: Pregled obračuna u 2021. i 2022. godini za pravna lica (privreda i povlašteni potrošači)

PRIVREDA I POVLAŠTENI POTROŠAČI			
Opis	2021. godina	2022. godina	Razlika (3-2)
<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Broj računa	2.128	2.141	13
Broj priključaka (vodomjera)	2.571	2.600	29
Broj paušala	0	0	0
Broj aktivnih potrošača	2.705	2.728	23
Isporučena fakturisana voda (m3)	1.387.139	1.356.026	-31.113
Fakturisano (KM)	2.535.041	3.318.097	783.056
Naplata (uključena naplata SIS potraživanja)	2.324.007	3.232.327	908.320
Razlika (fakturisano - naplaćeno) KM	211.034	85.770	
Procenat (naplaćeno/fakturisano) %	91,68	97,42	

Iz tabele broj 6 se vide promjene nastale po analiziranim parametrima za posmatrani period:

- Povećanje broja izdatih računa za kategoriju privrede i povlaštenih potrošača u 2022. godini, fakturisano je 13 računa više;
- Broj vodomjera na dan 31.12.2022. godine je 2.600, što je za 29 vodomjera više nego na 31.12.2021. godine;
- Na dan 31.12.2022. godine registrovano je 2.728 aktivnih pravnih lica, privreda i povlašteni potrošači, što je veće u odnosu na 31.12.2021. godine za 23 aktivna potrošača;
- Fakturisana je manja količina isporučene vode za 31.113m3 u 2022. godini, a razlozi istog navedeni pod tačkom 2.1.2.;
- U toku 2022. godine fakturisano je 3.318.097,00KM, što je u odnosu na 2021. godinu više za 783.056,00KM bez obzira na zabilježeno smanjenje fakurisane količine vode u 2022. godini. Na povećanje ukupno fakturisanog iznosa za privredu i povlaštene potrošače najviše je uticala Odluka o povećanju cijene za usluge isporuke vode i kanalizacije, čija primjena je počela od 01.11.2021. godine.
- U 2022. godini naplaćeno je 3.232.327,00KM ukupnih potraživanja od kupaca privrede i povlaštenih potrošača, odnosno više za 908.320,00KM u odnosu na 2021. godinu uz procenat naplate od 97,42%.

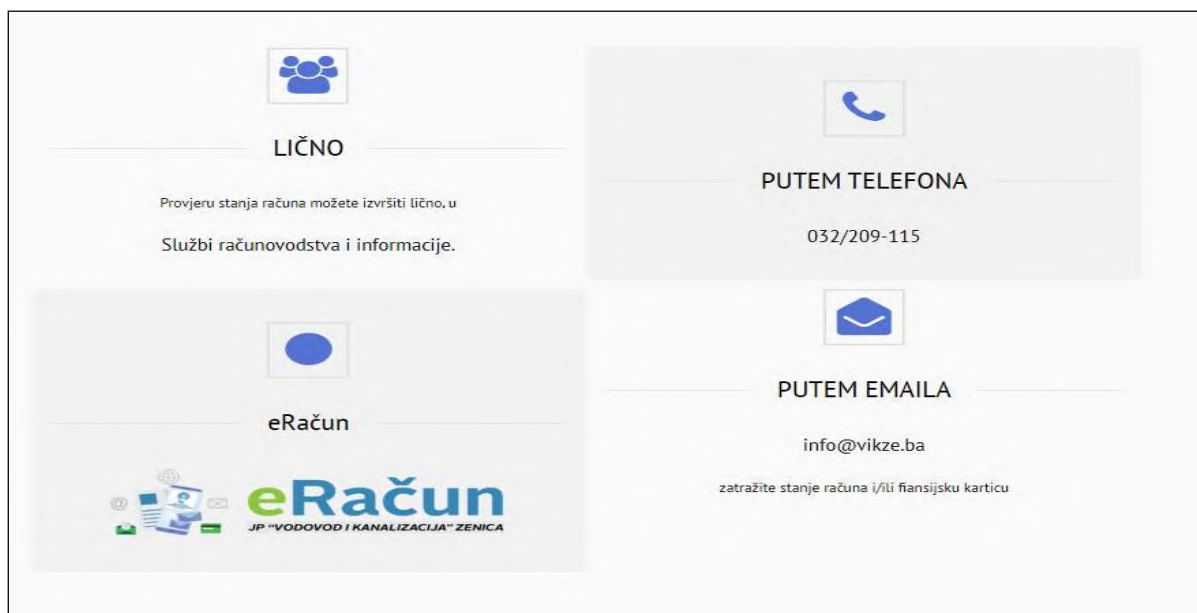
Tabela broj 7: Pregled obračuna u 2021. i 2022. godini za domaćinstva

DOMAĆINSTVA			
Opis	2021.godina	2022. godina	Razlika (3-2)
<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Broj računa	28.893	29.273	380
Broj priključaka (vodomjera)	11.716	12.090	374
Broj aktivnih potrošača	28.893	29.273	380
Broj paušala (kanalizacija)	48	46	-2
Broj članova domaćinstva	69.361	69.875	514
Iporučena fakturisana voda (m3)	4.010.903	3.873.211	-137.692
Fakturisano (KM)	4.282.202	5.000.546	718.344
Naplata (uključena naplata SIS potraživanja)	4.499.353	5.113.065	613.712
Razlika (fakturisano - naplaćeno) KM	-217.151	-112.519	
Procenat (naplaćeno/fakturisano) %	105,07	102,25	

Iz tabele broj 7 se vide promjene nastale po analiziranim parametrima za posmatrani period:

- Povećanje broja izdatih računa za kategoriju domaćinstva u 2022. godini, fakturisano je 380 računa više;
- Broj vodomjera na dan 31.12.2022. godine je 12.090, što je za 374 vodomjera više nego na 31.12.2021. godine;
- Na dan 31.12.2022. godine registrovano je 29.273 aktivnih potrošača domaćinstva, što je veće u odnosu na 31.12.2021. godine za 380 aktivnih potrošača;
- Evidentirana su 46 potrošača koji pripadaju kategoriji paušalaca odnosno potrošača koji paušalno plaćaju samo naknadu za kanalizaciju. Odlukom o vodovodu i kanalizaciji („Sl. novine Općine Zenica“, broj 5/11) članom 54. definisana je obaveza Preduzeća za provođenje potrebnih mjera na smanjenju broja potrošača koji plaćaju uslugu paušalno. Služba aktivno radi na smanjenju broja paušalnih potrošača te je na dan 31.12.2022. godine broj istih sveden na 46 potrošača koji paušalno plaćaju samo naknadu za kanalizaciju.
- Ukupan broj članova domaćinstva povećan je za 514 članova. Služba konstantno radi na analizi i popisu članova domaćinstva radi što bolje i adekvatnije evidencije Preduzeća;
- Fakturisana je manja količina isporučene vode za 137.692m³ u 2022. godini, a razlozi istog navedeni pod tačkom 2.1.2.;
- U toku 2022. godine fakturisano je 5.000.546,00KM, što je u odnosu na 2021. godinu više za 718.344,00KM bez obzira na zabilježeno smanjenje fakurisane količine vode u 2022. godini. Na povećanje ukupno fakturisanog iznosa za domaćinstva najviše je uticala Odluka o povećanju cijene za usluge isporuke vode i kanalizacije, čija primjena je počela od 01.11.2021. godine.
- U 2022. godini naplaćeno je 5.113.065,00KM ukupnih potraživanja od domaćinstva, odnosno više za 613.712,00KM u odnosu na 2021. godinu uz procenat naplate od 102,25%.

Na rezultate i uspješnost poslovanja svakog preduzeća, osim obavljanja osnovne djelatnosti i kvaliteta usluga, veliki uticaj ima i odnos sa potrošačima. Savremeno doba sa sobom svakako donosi i velike promjene, ali i olakšice za komunikaciju sa korisnicima usluga (e-mail, facebook stranica, messenger te niz telefonskih brojeva). Jedna od pogodnosti koju Preduzeće pruža svojim korisnicima je dostava eRačuna na e-mail adresu, nakon što isti popune zahtjev za dostavom eRačuna. Na dan 31.12.2022. godine Preduzeće, u okviru datoteke potrošača, ima 1.247 evidentiranih potrošača kojima dostavlja račun na e-mail adresu.

Slika broj 8: Provjera stanja računa, eRačun

2.1.4. Kontrola kvaliteta vode

JP „ViK“ d.o.o. Zenica u okviru svojih nadležnosti, koje su u skladu sa važećim zakonskim propisima Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće (Sl. glasnik BiH broj: 40/10, 43/10 i 30/12 62/17), član 4, Anex I dio B i C i Anex II tabele B 1., ima uspostavljen sistem samokontrole putem kojeg vrši redovnu provjeru kvaliteta vode na izvorištu i u sistemu javnog vodosnabdijevanja. Definisane broja uzoraka vode i parametra kvaliteta vode koji će se analizirati u laboratoriju Preduzeća u okviru sistema samokontrole vrši visoko obučeni kadar na osnovu višedecenijskog iskustva. Navedeno omogućava odličan monitoring kontrole nad svim segmentima, fazama prerade te načinu pružanja usluga i distribuciji ispravne vode za piće prema potrošačima. Pored navedene svakodnevne sistematske kontrole, dodatnu kontrolu u skladu s važećim zakonskim propisima vrši akreditovana eksterna laboratorija. U Službi kontrole kvaliteta vode, na mikrobiološkim analizama kontinuirano je angažovan i ljekar specijalista mikrobiologije i parazitologije.

Slika broj 9: Laboratorija Preduzeća

Interna kontrola kvalitete i zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju u sistemu vodosnabdijevanja Grada Zenica u 2022. godini provedena je prema Planu uzorkovanja Službe kontrole kvalitete vode Preduzeća, kojim su određene tačke uzorkovanja, vrste i obim analiza te učestalost uzorkovanja vode. Kontrola kvalitete vode provodi se u svim fazama procesa vodosnabdijevanja kako bi se omogućilo pravovremeno poduzimanje radnji i postupaka koji su ključni za osiguranje zdravstvene ispravnosti vode. U toku jedne godine, u laboratoriju Preduzeća, a samo iz javnog vodovoda Zenica se pregleda oko 5000 uzoraka. Programska šema se pravi tako da se pokrije cjelokupni vodovodni sistem, pri čemu se vodi računa da se uzimaju uzorci u blizini objekata sa velikom potrošnjom; to su škole, bolnica, centralni dio grada, cijevi glavnog vodovoda prema pojedinim naseljima itd.

Higijenski-zdravstveno ispravnom vodom za piće u smislu navedenog Pravilnika, smatra se voda koja odgovara u pogledu :

- mikrobioloških osobina
- fizičko – hemijskih i hemijskih osobina
- hemijskih supstanci
- pesticida
- bojnih otrova
- radioloških osobina

Sve osobine vode za piće odnosno svi pokazatelji, nemaju podjednak značaj u pogledu opasnosti po zdravlje ljudi, te zato postoji nijansiran tretman u pogledu higijenskih normi koje su date u Pravilniku, a odstupanje od bilo koje osobine i kod bilo kojeg pokazatelja nije uvijek dovoljan razlog da se voda proglasi higijenski neispravnom. Također, ovim Pravilnikom, a na osnovu izračunatog broja ekvivalentnih stanovnika (EBS) ili na osnovu količine isporučene vode, propisuje se ukupan broj uzoraka vode koje treba uzimati, dinamika i način uzimanja uzoraka, vrsta određivanja, broj tačaka na mreži, standardne metode odgovarajućih analiza i norme, to jest maksimalno dozvoljene koncentracije (MDK) za svaki parametar.

Obzirom na značaj, kojeg JP "ViK" d.o.o. Zenica daje higijenskoj ispravnosti vode za piće, broj izvršenih kontrola je znatno iznad minimuma koji je propisan Pravilnikom o ispravnosti vode za piće.

U laboratoriji Preduzeća, prema Pravilniku, rade se fizikalno hemijske analize sa 16 parametara u osnovnim analizama kao i bakteriološke analize za higijensku ispravnost vode.

Pregled urađenih fizikalno kemijskih i bakterioloških analiza vode u periodu od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine sa izvorišta Kruščica, Strmešnjak, Klopča i sliva Babine rijeke, prikazan je u tabelama broj 8 i 9.

Tabela broj 8: Ukupan broj fizikalno-hemijskih i mikrobioloških analiza za **NEHLORISANE** vode Kruščice, Babine rijeke, Strmešnjaka i Klopča u 2022. godini

2022. god.	MIKROBIOLOŠKA ANALIZA VODE					HEMIJSKA ANALIZA VODE				
	UKUPNO	ISPRAVNO		NEISPRAVNO		UKUPNO	ISPRAVNO		NEISPRAVNO	
MJESEC	broj	broj	%	broj	%	broj	broj	%	broj	%
JANUAR	31	8	25,81	23	74,19	51	28	54,9	23	45,1
FEBRUAR	31	5	16,13	26	83,87	48	33	68,75	15	31,25
MART	33	7	21,21	26	78,79	55	37	67,27	18	32,73
APRIL	31	6	19,35	25	80,65	53	52	98,11	1	1,89
MAJ	32	4	12,5	28	87,5	53	46	86,79	7	13,21
JUNI	33	1	3,03	32	96,97	52	49	94,23	3	5,77
JULI	31	3	9,68	28	90,32	49	47	95,92	2	4,08
AVGUST	35	3	8,57	32	91,43	57	57	100	0	0
SEPTEMBAR	32	6	18,75	26	81,25	54	52	96,3	2	3,7
OKTOBAR	33	8	24,24	25	75,76	53	50	94,34	3	5,66
NOVEMBAR	33	4	12,12	29	87,88	53	47	88,68	6	11,32
DECEMBAR	32	6	18,75	26	81,25	46	46	100	0	0
UKUPNO	387	61	15,8	326	84,24	624	544	87,11	80	12,89
PROSJEČNO MJESEČNO	32,25	5,08	-----	27,17	-----	52	45,33	-----	6,67	-----

Tabela broj 9: Ukupan broj fizikalno-hemijskih i mikrobioloških analiza za Hlorisane vode Kruščice, Babine rijeke, Strmešnjaka i Klopča u 2022. godini

2022. god.	MIKROBIOLOŠKA ANALIZA VODE					HEMIJSKA ANALIZA VODE				
	UKUPNO	ISPRAVNO		NEISPRAVNO		UKUPNO	ISPRAVNO		NEISPRAVNO	
		broj	broj	%	broj		%	broj	broj	%
JANUAR	159	159	100	0	0	175	175	100	0	0
FEBRUAR	158	158	100	0	0	174	174	100	0	0
MART	169	169	100	0	0	187	187	100	0	0
APRIL	167	167	100	0	0	184	184	100	0	0
MAJ	162	162	100	0	0	176	176	100	0	0
JUNI	169	169	100	0	0	187	187	100	0	0
JULI	170	170	100	0	0	184	184	100	0	0
AVGUST	181	181	100	0	0	199	199	100	0	0
SEPTEMBAR	177	177	100	0	0	195	195	100	0	0
OKTOBAR	167	167	100	0	0	183	183	100	0	0
NOVEMBAR	161	161	100	0	0	178	178	100	0	0
DECEMBAR	175	175	100	0	0	192	192	100	0	0
UKUPNO	2015	2015	100	0	0	2214	2214	100	0	0
PROSJEČNO	168	168	100	0	0	185	185	100	0	0

Iz tabela broj 8 i 9 se vidi da je Služba kontrole kvaliteta vode u 2022. godini kontrolisala ukupno 5.240 uzoraka vode. Od navedenog broja uzoraka urađeno je 2.402 bakterioloških i 2.838 hemijskih analiza. Ukoliko se posmatraju samo analize hlorisane vode može se konstatovati, da je svih 2.015 bakterioloških analiza, odnosno 2.214 hemijskih analiza bilo ispravno.

Pored toga, Služba kontrole kvaliteta vode vrši sedmične fizikalno kemijske i bakteriološke analize izvorišta Strmešnjak, Klopče i rezervoara Zmajevac te analize vode u toku tehnološkog tretmana prerade sliva Babine rijeke na „objektu Crkvice“. Na osnovu tih analiza se prave mjesečni izvještaji koji se dostavljaju Službi za inspeksijske poslove Grada Zenica i Institutu za zdravlje i sigurnost hrane. Godišnji izvještaj se dostavlja na više adresa na nivou Federacije BiH.

Fizičko-hemijskim i mikrobiološkim kontrolama prerađene i dezinfikovane vode, utvrđeno je da rezultati analiza udovoljavaju članovima regulisanim u „Pravilniku o higijenskoj ispravnosti vode za piće“ (Službeni glasnik BiH, broj 40/10, 43/10 i 30/12 62/17).

Na osnovu izrađene tehnološke sheme, Služba kontrole kvaliteta vode mjesečno uzima uzorke sirove vode sa izvorišta Kruščica, u koje ulaze 4 kaptaze i sabirni rezervoar, te vodozahvata Babina rijeka. Pored laboratorijskih analiza hemijske i bakteriološke ispravnosti vode, izuzetan značaj se daje kontinuiranoj kontroli rezidualnog hlora u vodovodnoj mreži na većem broju tačaka (ukupno 36). U ovoj godini izvršeno je oko 4.000 kontrola rezidualnog hlora. Osim što se brine za sanitarno – higijensku ispravnost vode, Služba kontrole kvaliteta vode u suradnji sa Službom operative vrši praćenje i nadzor prilikom ispiranja svih glavnih cjevovoda i dezinfekcije rezervoara. Pored toga, postupajući po narudžbi upravitelja seoskih vodovoda ili privrednih subjekata s teritorije Grada Zenica, Služba kontrole kvaliteta vode JP „ViK“ d.o.o. Zenica je izvršila zahtijevane dezinfekcije rezervoara.

Rezultati kontrole zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju iz sistema javnog vodosnabdijevanja Grada Zenica, kojim upravlja JP „ViK“ d.o.o. Zenica, a koju je u 2022. godini provela Služba kontrole kvalitete vode Preduzeća, potvrđuju da je voda za ljudsku potrošnju u sistemu vodosnabdijevanja bila zdravstveno ispravna prema propisanim uvjetima, važećim zakonskim propisima i Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, te da su građani grada Zenica u navedenom periodu konzumirali zdravstveno ispravnu vodu za piće.

2.1.5. Praćenje DMA putem telemetrijskog sistema i otklanjanje kvarova

JP „ViK“ d.o.o. Zenica posjeduje najsavremeniji sistem telekomunikacijske opreme koja je ugrađena u mjerna okna, rezervoare, pumpne stanice te na izvorištima i vrši očitavanje i elektronski prenos svih bitnih pokazatelja stanja u vodovodnom sistemu u realnom vremenu (nivo, mutnoća, protok, pritisak, hlor i sl.). Telemetrijsko praćenje podataka omogućava da se detektuju zone, vodovodne linije ili dijelovi vodovodnih linija koje predstavljaju kritično područje, a na osnovu kojih Tehnički sektor i Sektor za razvoj i investicije planiraju prioritarna ulaganja na vodovodnim linijama. Nadzorno – upravljački centar instaliran je na lokaciji rezervoar Zmajevac II i na lokaciji direkcije Preduzeća. Trenutno se mjere bitni parametri na 4 izvorišta, 38 rezervoara i pumpnih stanica i mini hidroelektrani. Prenos mjerenih podataka vrši se putem GPRS mobilnog interneta.

Slika broj 10: Telemetrijski sistem za nadzor i upravljanje

Vodovodni sistem grada Zenice podijeljen je u 28 mjernih zona (DMA) i 23 podzone (DMA'). Svi bitni parametri u istim se prate pomoću instaliranog telemetrijskog sistema. Svako jutro se vrši provjera stanja svake zone pojedinačno, pri čemu se kontroliše minimalni dotok u ranim jutarnjim satima. Ukoliko se primjete neka odstupanja pokreću se daljnje aktivnosti u cilju detekcije i pronalaženja nastalih kvarova ili grešaka u sistemu. Lociranje i opravak lociranog kvara se vrši najkasnije u roku od 72 sata od njegovog nastanka.

U sklopu Odjeljenja za održavanje vodovoda JP „ViK“ d.o.o. Zenica postoji poseban odjel koji je direktno uključen u proces detekcije i pronalaženja kvarova na vodovodnoj mreži. Zaposlenici u ovom odjelu dobro su obučeni, motivisani i opremljeni sa svom potrebnom opremom i instrumentima za traganje, posebnim vozilom za detekciju i pronalaženje kvarova, komunikacijskim uređajima i sigurnosnom opremom.

Grupa za istraživanje kvarova, u periodu od 01.01.2022. – 31.12.2022. godine detektovala je 614 kvarova te je otvorila isti broj naloga za njihovo otklanjanje. Ovi kvarovi se odnose na kvarove na vodovodnoj mreži, te kvarove u šahtovima i hidrantima.

U nastavku slijedi tabelarni prikaz strukture kvarova za period od 01.01.2022. – 31.12.2022. godine.

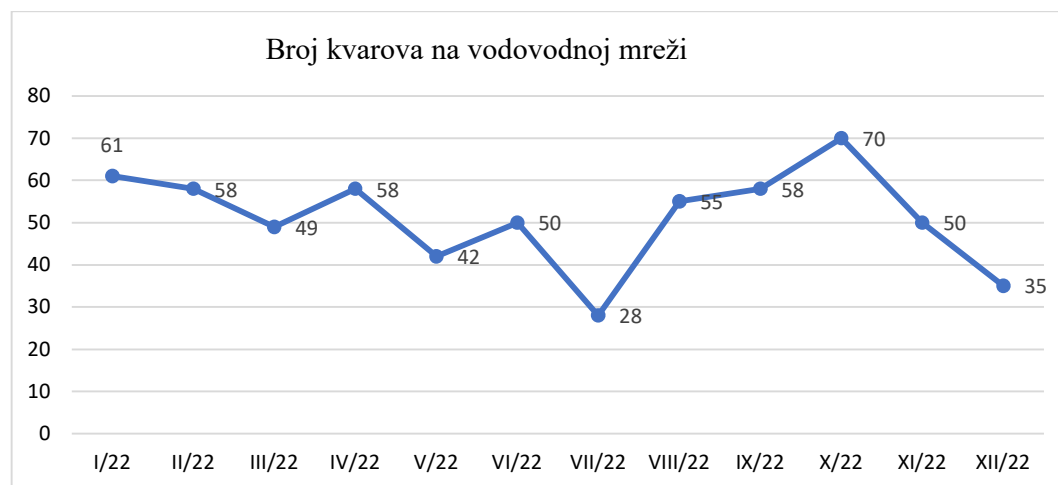
Tabela broj 10: Pregled strukture kvarova za period 01.01.2022. – 31.12.2022. godine

R. br	Vrsta kvara	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Σ	%
1.	Kvar na cjevovodu	17	9	5	7	8	4	10	12	14	8	11	10	115	18,73
2.	Kvar u šahtu	31	35	24	30	9	24	11	19	19	36	25	14	277	45,11
3.	Kvar na liniji priključka	4	2	6	7	9	4	3	12	7	10	6	6	76	12,38
4.	Kvar na ventilu za DN ≥ 50 mm	0	2	0	2	2	0	0	0	0	3	0	0	9	1,47
5.	Kvar na ventilu za DN < 50 mm	4	5	10	7	8	14	0	10	15	6	7	3	89	14,50
6.	Zamjena ventila u šahtu za DN ≥ 50 mm	0	1	2	1	2	1	2	0	1	4	0	1	15	2,44
7.	Zamjena ventila u šahtu za DN < 50 mm	2	1	1	1	1	2	0	1	1	0	0	0	10	1,63
8.	Ostalo*	3	3	1	3	3	1	2	1	1	3	1	1	23	3,75
	UKUPNO:	61	58	49	58	42	50	28	55	58	70	50	35	614	100,00

*U kvarove pod ostalo uključeni su: kvar na hidrantskoj mreži, ugradnja muljnog ispusta, blindiranje vodovodne linije.

Obzirom da se u Preduzeću vrši svakodnevna aktivna kontrola curenja, otklanjanje kvarova i zamjena vodovodnih linija gubici vode u vodovodnoj mreži su svedeni na više nego zadovoljavajući nivo. Ova činjenica posebno dobiva na snazi ukoliko se ima u vidu da starost vodovodne mreže u prosjeku iznosi oko 45 godina. Nije zanemariv ni podatak da vodovodna mreža kojom upravlja JP „ViK“ d.o.o. Zenica ima dužinu cca 200 km.

Grafik broj 4: Pregled broja kvarova na vodovodnoj mreži, kvarova u šahtovima i hidrantima za period 01.01.2022. – 31.12.2022. godine

Slika broj 11: Radovi na vodovodnim linijama

2.2. Kanalizacija

2.2.1. Održavanje fekalne kanalizacije

Postojeći javni sistem kanalizacije u Zenici pokriva većinu urbanog područja Grada Zenice i u određenoj mjeri i predgrađa (kanalizaciona mreža u dužini cca 120km). Ostala područja koja nisu spojena na javni kanalizacioni sistem koriste septičke jame ili lokalne kanalizacione mreže za sakupljanje i odvodnju otpadnih voda.

Gradski kanalizacioni sistem je najvećim dijelom izgrađen kao mješoviti sistem kanalizacije koji se održava prema definisanim planovima tekućeg i investicionog održavanja. Aktivnosti Službe održavanja se provode direktno na terenu, a prema dinamici otvorenih radnih naloga za poslove tekućeg i investicionog ulaganja od kojih su najvažniji proširenje kanalizacione mreže te rekonstrukcija postojeće mreže. Jedan od problema u održavanju sistema kanalizacije su neodgovorni građani koji samovoljno priključuju svoje kišne odvode na fekalnu kanalizaciju koja nije projektovana da prihvati tolike količine vode pa dolazi do preopterećenja te zaejvljeni potoci priključeni na sistem kanalizacije i u koje, opet neodgovorni građani, bacaju krupni otpad i drugo smeće što dovodi do začepjenja kanalizacionih kolektora, te njihovog preopterećenja.

U toku 2022. godine, Odjeljenje za održavanje kanalizacione mreže je imalo 1.257 intervencija na fekalnoj kanalizaciji, te je otvorilo isti broj radnih naloga. Navedeno znači da je JP "ViK" d.o.o. Zenica u 2022. godini u prosjeku svakodnevno imalo 3,44 intervencija na kanalizacionoj mreži.

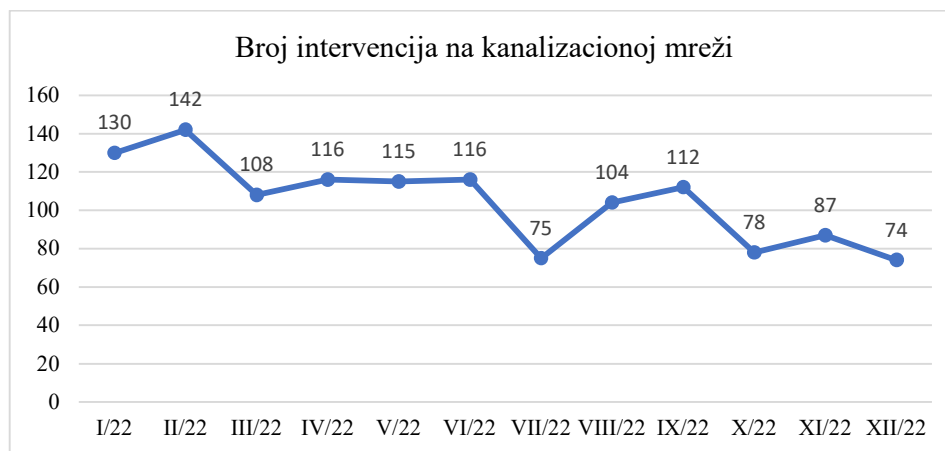
Pregled strukture intervencija na fekalnoj kanalizaciji prikazani su u tabeli broj 11, a najviše se odnose na intervencije čišćenja i mašinskog proštopavanja kanalizacije, intervencije za druga lica, sanacije šahtova, kineta i penjalica, malterisanje, saniranje kvarova, mašinsko i ručno otkopavanje i sl.

Tabela broj 11: Pregled strukture intervencija na fekalnoj kanalizaciji za 2021. i 2022. godinu

Br.	Opis posla	2021. godina		2022. godina	
		Intervencija	%	Intervencija	%
1	Mašinsko proštopavanje kanalizacije	378	32,60	261	20,76
2	Preventivno čišćenje kanalizacije	87	7,50	118	9,39
3	Intervencije za druga lica (K)	253	21,81	240	19,09
4	Maš. otkopavanje i sanacija kvara na šahtovima i kanal. linijama te ručno čišćenje šahtova i ručni iskopi	60	5,16	82	6,52
5	Sanacija šahtova, kineta, zidova, penjalica, ploča, prekopi, poklopci, malterisanje	149	12,84	147	11,69
6	Ispomoć drugim skupinama	170	14,66	138	10,98
7	Investicije	8	0,68	5	0,40
8	Ostali poslovi	55	4,75	266	21,17
UKUPNO		1.160	100,00	1.257	100,00

Najveći problemi su bespravna gradnja građevinskih objekata i samog kanalizacionog sistema, što onda narušava i opterećuje postojeću gradsku mrežu. Preduzeće ima za cilj smanjenje prakse samoinicijativne izgradnje kanalizacionih sistema od strane mještana, najčešće nekvalitetno i bez odgovarajućeg stručnog nadzora i tehničkog prijema od strane Preduzeća, a sve radi boljeg i efikasnijeg funkcionisanja kanalizacionog sistema.

Grafik broj 5: Pregled broja intervencija na kanalizacionoj mreži za period 01.01.2022. – 31.12.2022. godine

2.2.2. Održavanje kišne kanalizacije

Održavanje kišne kanalizacije nije u direktnoj nadležnosti JP „ViK“ d.o.o. Zenica nego je to u nadležnosti gradske Službe za vodoprivredu, putnu infrastrukturu i mjesne zajednice. Međutim, JP „ViK“ d.o.o. Zenica je u toku 2022. godine imalo potpisan ugovor s nadležnom Službom prema kojem, na poziv iste, vršilo intervencije na mreži kišne kanalizacije. Grupa za intervencije je uglavnom rješavala nastale probleme i potrebe hitnih intervencija, poduzimala mjere na otklanjanju sporadičnih kvarova na sistemu, te sanirala štete nastale otuđenjima slivnih rešetki i poklopaca šahtova na gradskim ulicama na kanalizacionoj mreži.

2.3. Javne nabavke

Opredjeljenje Uprave i Nadzornog odbora JP „VIK“ d.o.o. Zenica vezano za javne nabavke je da se sve zakonske obaveze poštuju u punom kapacitetu i poduzimaju se stalne aktivnosti kako bi se poštovali opći principi javnih nabavki te planski i racionalno vršile nabavke sa ciljem da se broj i vrijednost direktnih sporazuma svede na minimalnu moguću mjeru. Donesena je interna Procedura za provođenje postupaka javnih nabavki u JP „VIK“ d.o.o. Zenica koja bi trebala optimizirati proces nabavke poštujući važeće zakonske i podzakonske akte koji uređuju ovu oblast. Preduzeće je od samog početka primjene Uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja o postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu "e-Nabavke" („Sl. glasnik BiH“, broj 53/15) (01.07.2015.) za sve nabavke (dakle 100,00%), za koje se objavljuje obavještenje o nabavci, za sve tenderske postupke i tendersku dokumentaciju objavljivalo u sistemu e-Nabavke čime je maksimizirana transparentnost u postupcima nabavki, ali napravljena je i značajna ušteda u pripremi i štampi tenderske dokumentacije.

JP „VIK“ d.o.o. Zenica je predvidjelo provođenje e-Aukcije za sve postupke izuzev za postupke koji su zakonski izuzeti od provođenja e-aukcije (intelektualne usluge kao npr. projektovanje) (dakle 100,00%) od samog stupanja na snagu Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e-aukcije ("Sl. glasnik BiH", broj 66/16), pa tako i u 2022. godini, čime su se ostvarile uštede u svakodnevnom poslovanju, što će se nastaviti i u budućnosti.

U 2022. godini je pokrenuto 83 postupaka javne nabavke, od kojih je 13 poništeno (11 otvorenih postupaka i 2 konkurentna zahtjeva). U 2022. godini je zaključeno 72 ugovora i okvirna sporazuma nakon provedenih postupaka javne nabavke za koje se objavljuje obavještenje o nabavci na portalu javnih nabavki (www.ejn.gov.ba) i to: (21 putem otvorenog postupka, 49 putem konkurentnog zahtjeva za dostavu ponuda te 2 putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja), kako je prikazano u tabeli broj 12:

Tabela broj 12. Pregled potpisanih ugovora za period 01.01.2022. – 31.12.2022. godini

Red. broj	Postupak javne nabavke	Otvoreni postupak	Konkurentski zahtjev	Pregovarački postupak bez objave obavještenja	Ukupno
1	Pokrenut u 2021. godini zaključen u 2022. godini	-	21	-	21
2	Pokrenut u 2021. godini poništen u 2022. godini	-	2	-	2
3	Pokrenut u 2022. zaključen u 2022. godini	21	28	2	51
4	Pokrenut u 2022. poništen u 2022. godini	11	2	-	13
5	Pokrenut u 2022. godini, postupak u toku u 2023. godini	4	13	2	19
6	Ukupno pokrenutih postupaka u 2022. godini (3+4+5)	36	43	4	83
7	Ukupno zaključenih postupaka u 2022. godini (1+3)	21	49	2	72
8	Ukupno poništenih postupaka u 2022. godini (2+4)	11	4	0	15

Ukupan broj ugovora i okvirnih sporazuma, te ukupna vrijednost dodjeljenih ugovora i okvirnih sporazuma po vrsti postupka i predmetu nabavke u periodu 01.01. – 31.12.2022. godine je predstavljena u tabeli broj 13:

Tabela broj 13: Ukupna vrijednost dodjeljenih ugovora po vrsti postupka i predmetu nabavke u periodu 01.01. – 31.12.2022. godine

Red. broj	Vrsta postupka	Robe		Usluge		Radovi		UKUPNO	
		Ukupan broj	Ukupna vrijednost bez PDV-a u KM	Ukupan broj	Ukupna vrijednost bez PDV-a u KM	Ukupan broj	Ukupna vrijednost bez PDV-a u KM	Ukupan broj	Ukupna vrijednost bez PDV-a u KM
1	Otvoreni postupak	14	2.753.906,25	0	0,00	2	2.028.153,00	16	4.782.059,25
2	Ograničeni postupak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3	Pregovarački postupak sa objavom obavještenja	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4	Pregovarački postupak bez objave obavještenja	0	0,00	2	189.403,12	0	0,00	2	189.403,12
5	Konkurentski zahtjev	27	548.691,87	8	51.818,40	0	0,00	35	600.510,27
6	Direktni sporazum	215	90.769,61	294	80.589,92	1	6.000,00	510	177.359,53
7	Ukupna vrijednost	256	3.393.367,73	304	321.811,44	3	2.034.153,00	563	5.749.332,17

Kao što se vidi iz tabele broj 13, Preduzeće je provodilo i pregovaračke postupke u izvještajnom periodu te zaključilo ugovore i to:

- a) Pružanje usluga održavanja i popravke programske podrške (meterING) u iznosu od 11.970,00 KM na period 36 mjeseci i to sa VmS Group d.o.o. Sarajevo koji je razvio aplikaciju (software) i posjeduje izvorni kod aplikacije i shodno tome drugi ponuđači nemaju mogućnost pristupa istom (član 21. stav (1) tačka c) Zakona o javnim nabavkama).
- b) Pružanje usluga održavanja softvera za poslovni i informacioni sistem u iznosu od 177.433,12 KM na period 36 mjeseci i to sa Infosys d.o.o. Bosanska Krupa koji je razvio aplikaciju (software) i posjeduje izvorni kod aplikacije i shodno tome drugi ponuđači nemaju mogućnost pristupa istom (član 21. stav (1) tačka c) Zakona o javnim nabavkama).

Prosječna vrijednost nabavke koje su izvršene putem direktnog sporazuma iznosila je 347,76KM bez PDV-a (177.359,53 KM/510 postupka). Nabavke putem direktnog sporazuma su se provodile u iznimnim slučajevima.

Pored navedenog, Javno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica je u 2022. godini sprovelo zajedničku javnu nabavku sa Gradom Zenica putem otvorenog postupka te zaključilo sljedeće ugovore po lotovima:

Lot 1 - Ugovor o izvođenju radova na sanaciji ulice Vojvodića put – dio B u ukupnom iznosu od 15.992,50 KM sa PDV-om,

Lot 2 - Ugovor o izvođenju radova na rekonstrukciji dionice ulice Ivana Gundulića pored Gradskog groblja – dio B u ukupnom iznosu od 61.992,65 KM sa PDV-om,

Lot 3 - Ugovor o izvođenju radova na sanaciji i asfaltiranju dijela puta u Visokovcima – dio B u ukupnom iznosu od 64.835,05 KM sa PDV-om.

Vrijednost nabavki koje su izuzete od primjene Zakona o javnim nabavkama (član 10. ZJN) u 2022. godini su iznosile 9.258.064,21KM bez PDV-a. Od ovog iznosa, 98,14% nabavki se odnosi na nabavke koje su izvršene u sklopu međunarodnih projekata „Vodosnabdjevanje i odvodnja otpadnih voda u BiH II, komponenta Zenica“ i „Sakupljanje i tretman otpadnih voda grada Zenice“, koji finansiraju KfW Njemačka razvojna banka i Švicarski sekretarijat za ekonomske odnose (SECO). U skladu sa članom 10. stav 1. tačka c. ZJN navedeno je da se od primjene ZJN izuzimaju ugovori koji se dodjeljuju u skladu s međunarodnim sporazumom prema kojem se primjenjuje posebna procedura međunarodnih, kreditnih ili donatorskih aranžmana. U konkretnom slučaju, nabavka je izvršena u skladu sa Smjernicama za nabavku konsultantskih usluga, radova, postrojenja, robe i usluga koje nisu konsultantske u finansijskoj saradnji sa partnerskim zemljama“, izdanje januar 2019. godine izdate od strane KfW Bankengruppe dostupne na web stranici <https://www.kfw-entwicklungsbank.de/Download-Center/PDF-Dokumente-Richtlinien/Vergabe-E.pdf>.

Tabela broj 14: Nabavke koje su izvršene u sklopu međunarodnog projekta „Vodosnabdjevanje i odvodnja otpadnih voda u BiH II, komponenta Zenica“

Red. broj	Naziv postupka	Naziv dobavljača	Vrsta nabavke	Vrijednost ugovora (KM bez PDV-a)
1.	Konsultantske usluge (produženje rada konsultanta za osnovne mjere do završetka projekta) – Amandman 6	JV: „IC Consulanten Ziviltechniker GmbH“, Beč, Austrija, „Sachsen Wasser“ GmbH, Lajpzig, Njemačka i „Zavod za vodoprivredu“ d.d. Sarajevo	Usluge	136.908,14
2.	Izgradnja glavnog kolektora i povezani radovi Grada Zenice	„MIBRAL“ d.o.o. Sarajevo	Radovi	8.247.080,59
3.	Dodatni radovi za građevinske radove na izgradnji nove vod. linije Crkvice – Crkvičko brdo – Lamela, pumpnih stanica Hamida i Crkvice i četiri kišna preljeva, te rehabilitacija vodnih i laboratorijskih prostorija Crkvice u Zenici (Addendum 2 - Ugovor C8)	JV: „MIBRAL“ d.o.o. Sarajevo i „ŠPIC BETON“ d.o.o. Zenica	Radovi	132.011,52
4.	Nabavka građevinskih radova na izgradnji i rekonstrukciji vodovodnih linija i izgradnji kolektora za otpadnu vodu u Zenici (Addendum 2 - Ugovor C9)	JV: „ITC Zenica“ d.o.o. Zenica, „Tehnopetrol“ d.o.o. Tuzla i „Ted Invest“ d.o.o. Sarajevo	Radovi	471.570,23
5.	Nabavka građevinskih radova na izgradnji i rekonstrukciji vodovodnih linija i izgradnji kolektora za otpadnu vodu u Zenici (Addendum 3 - Ugovor C9)	JV: „ITC Zenica“ d.o.o. Zenica, „Tehnopetrol“ d.o.o. Tuzla i „Ted Invest“ d.o.o. Sarajevo	Radovi	98.424,37
6.	Ukupno (1 do 5)			9.085.994,85

Poštujući princip transparentnosti, sva obavještenja o nabavci i izvještaji o provedenom postupku po ovom projektu su objavljene i na službenoj web stranici www.vikze.ba, pored propisanog objavljivanja obavještenja o nabavci u jednom lokalnom dnevnom listu (Oslobođenje) i web stranicama <http://www.gtai.de> i www.seco.admin.ch.

Ugovori o izvođenju radova se implementiraju u skladu sa FIDIC Pink knjigom (Uslovi Ugovora o građenju MDB usklađeno izdanje za građevinske i inženjerske radove po projektima naručioca) izdatom od strane Međunarodne federacije inženjera konsultanata (FIDIC) prema zahtjevu finansijera (KfW Njemačke razvojne banke).

Ostale nabavke, koje su izuzete od primjene Zakona o javnim nabavkama, se odnose na nabavke prirodnih i zakonskih monopola, a koji mogu uključiti nabavku vode, električne energije (u JP „VIK“ d.o.o. Zenica je proveden otvoreni postupak nabavke jer je otvoreno relevantno tržište za konkurenciju), plina, toplotne energije i drugih usluga, prema odredbama člana 10. stav 1. tačka d. ZJN i član 10. stav 1. tačka f. ZJN.

Za potrebe implementacije projekta „Sakupljanje i tretman otpadnih voda Grada Zenice“, JP „VIK“ d.o.o. Zenica je vlastitim resursima razvilo vlastiti portal www.etenderi.vikze.ba na kojem ponuđači iz čitavog svijeta mogu besplatno preuzimati tendersku dokumentaciju, čime je maksimalno podignut nivo transparentnosti, kao jednog od osnovnih principa na kojima počivaju javne nabavke, svih postupaka koje ovo Preduzeće objavljuje.

Preduzeće uredno objavljuje sva zakonski propisana obavještenja iz oblasti nabavki kao i obrasce za praćenje realizacije ugovora i okvirnih sporazuma na službenoj web stranici www.vikze.ba.

2.4. Statusi predmeta zaključno sa 31.12.2022. godine s posebnim osvrtom na 2022. godinu

U skladu sa Zakonskim odredbama, Služba za pravne poslove Preduzeća, nadležnim sudovima podnosi prijedloge za izvršenje radi naplate duga za vodu i naknade za kanalizaciju te tužbe radi naplate duga potrošača po računima koji se odnose na ostale usluge (priključne takse, isključenja sa vodovodne mreže i dr.). Zaključno sa 31.12.2022. godine, situacija po navedenim predmetima je sljedeća:

Tabela broj15: Pregled broja predmeta na nadležnim sudovima do 31.12.2022. godine

Kategorija	Voda i kanalizacija		Ostale usluge		Ukupno	
	Podneseno	Okončano	Podneseno	Okončano	Podneseno	Okončano
Domaćinstvo	83.810	44.462	783	355	84.593	44.817
Privreda	3.183	1.678	41	26	3.224	1.704
UKUPNO	86.993	46.140	824	381	87.817	46.521

U 2022. godini Služba za pravne poslove je dana 26.01.2022. godine, putem SOKOP-a, Općinskom sudu u Zenici protiv potrošača iz kategorije „domaćinstvo“, radi naplate duga za vodu i usluge kanalizacije za period od 01.12.2020. do 31.10.2021. godine, podnijela 2.433 prijedloga za izvršenje, a dana 29.12.2022. godine za period od 01.11.2021. do 30.09.2022. godine, podnijela 2.090 prijedloga za izvršenje.

Kada su u pitanju prijedlozi za izvršenje za potrošače iz kategorije „privreda“, Služba za pravne poslove je radi naplate duga za vodu i usluge kanalizacije za period 01.01.2020. do 30.09.2022. godine dana 29.12.2022. godine Općinskom sudu u Zenici putem SOKOP-a podnijela 295 prijedloga za izvršenje.

Također, radi naplate duga po računima za ostale usluge Preduzeća za period od 01.01.2020. do 31.12.2021. godine, Općinskom sudu u Zenici je dana 07.09.2022. godine podneseno 8 tužbi protiv potrošača iz kategorije „domaćinstvo“.

U 2022. godini u pogledu predmeta koji su pokrenuti u ranijim periodima, došlo je do izmjene statusa predmeta u smislu da su neki predmeti okončani donošenjem Rješenja o dovršenju u slučajevima kada su po predmetima izvršene uplate od strane izvršenika, ili donošenjem Presuda od strane suda u slučajevima kada se blagovremenim ulaganjem prigovora od strane izvršenika izvršni postupak nastavio kao parnični postupak.

U 2022. godini bilo je i slučajeva gdje su, od strane suda, donesena Rješenja o odbacivanju zbog smrti izvršenika u situacijama kada su postupci pokrenuti protiv lica koja su umrla prije pokretanja postupka. U ovakvim slučajevima, tek u toku postupka sud po službenoj dužnosti dođe do podatka da je lice umrlo iako su korisnici usluga Preduzeća, skladno odredbi člana 47. Odluke o vodovodu i kanalizaciji, dužni prijaviti promjene. Zbog navedenog, Preduzeće je pored kontinuirane terenske kontrole potrošača, pojačalo saradnju s nadležnom gradskom službom u cilju pravovremenog dobivanja podataka i ažuriranja baze korisnika usluga. Po nekim predmetima je doneseno Rješenje kojim se Općinski sud u Zenici oglašava mjesno nenadležnim, jer su potrošači promijenili adresu stanovanja, a time se promijenio i nadležni sud.

Za neke od predmeta u toku je parnični postupak jer je stranka uložila prigovor na Rješenje o izvršenju.

U određenom broju predmeta donesen je zaključak o popisu i procjeni pokretnih stvari izvršenika, a za druge Rješenje o izvršenju na novčanim sredstvima.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, status prijedloga za izvršenje za vodu i usluge kanalizacije te tužbi za ostale usluge je prikazan u sljedećoj tabeli:

Tabela broj 16: Pregled sudskih postupaka sa fazama postupka za period 01.01.2022. – 31.12.2022.

Faza sudskog postupka	Voda i kanalizacija		Ostale usluge		Ukupno	
	Domaćinstvo	Privreda	Domaćinstvo	Privreda	Domaćinstvo	Privreda
Okončani predmeti	3.770	71	22	2	3.792	73
Presuda nadležnog suda	63	0	0	1	63	1
Rješenje o odbacivanju zbog smrti izvršenika ili brisanja pravnog lica iz sudskog registra	314	4	0	0	314	4
Rješenje kojim se Općinski sud u Zenici oglašava mjesno nenadležnim	83	3	0	0	83	3
Rješenje kojim se prijedlog za izvršenje smatra tužbom	110	3	0	0	110	3
Rješenje o popisu i procjeni pokretnih stvari izvršenika	2.726	58	20	0	2.746	58
Rješenje o izvršenju na novčanim sredstvima izvršenika	1.490	10	19	1	1.509	11

Pored naprijed navedenog, treba naglasiti da su radnici Službe za pravne poslove nadležnom sudu podnosili Zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka protiv lica koja su postupala suprotno odredbama Odluke o vodovodu i kanalizaciji, pratili otvaranje postupaka likvidacije i stečaja dužnika preduzeća i vršili prijavu potraživanja po istim.

Napominjemo da je u 2022. godini na snazi bila Odluka o definisanju uslova za brisanje kamata za sve potrošače, kojom je Preduzeće uvažavajući tešku materijalnu situaciju potrošača nastojalo olakšati potrošačima izmirenje njihovih obaveza. Ispostavilo se donošenje naprijed navedene Odluke pozitivno odrazilo na naplatu potraživanja i broj okončanih predmeta.

2.5. Ljudski resursi

Prema važećoj Odluci o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, JP „ViK“ d.o.o. Zenica je na dan 31.12.2022. godine imalo 115 sistematizovanih radnih mjesta, sa brojem izvršilaca od 192 radnika. Organizaciona struktura je uspostavljena u cilju najučinkovitije organizacije i najracionalnijeg korištenja ljudskog potencijala u skladu s planskim potrebama Preduzeća.

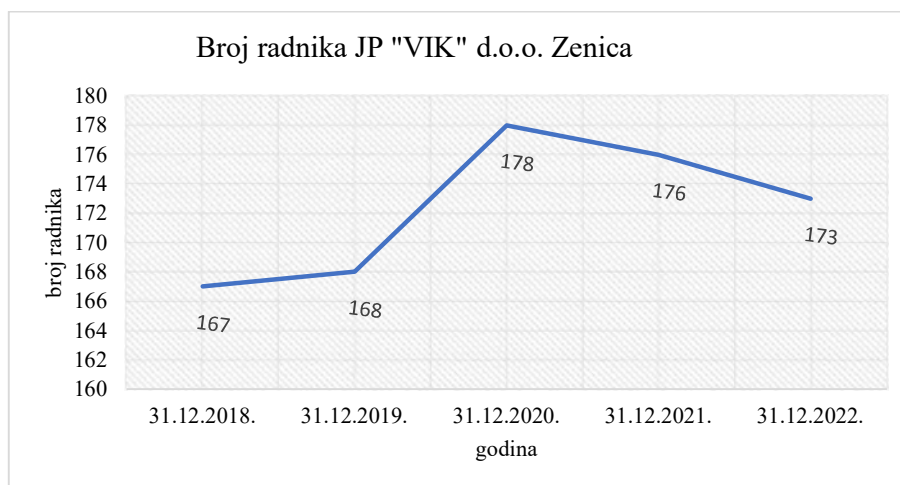
2.5.1. Broj radnika

Na dan 31.12.2022. godine u JP „ViK“ d.o.o. Zenica, po različitim osnovama, angažovano je na radu radnika/ica, kako je to prikazano u tabeli broj 17.

Tabela broj 17: Pregled radno pravnog statusa radnika

Red.b roj	Status	Broj radnika na dan				
		31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2022.
1	Po ugovoru o radu na neodređeno vrijeme	150	159	162	170	171
2	Po ugovoru o radu na određeno vrijeme	15	6	9	2	1
3	Po ugovoru o radu za obavljanje pripravnčkog rada	1	1	5	1	0
4	Ukupno (1+2+3)	166	166	176	173	172
5	Obavljanje pripravnčkog rada bez zasnivanja radnog odnosa	0	1	1	2	1
6	Po ugovoru o djelu	1	1	1	1	1
7	Ukupno (4+5+6)	167	168	178	176	174
8	Trend kretanja broja radnika	0,00%	0,59%	5,95%	-1,13%	-1,71%

Grafik broj 6. Trend kretanja broja radnika u periodu 2018. – 2022. godina

Preduzeće je na kraju 2022. godine imalo zaposlenih ukupno 174 radnika, od čega 171 radnik po ugovoru na neodređeno vrijeme, 1 radnik po ugovoru o radu na određeno vrijeme, 1 pripravnik (volonter) bez zasnivanja radnog odnosa i 1 radnik po ugovoru o djelu.

Važno je naglasiti, da je u ukupnom broju radnika na neodređeno vrijeme uračunata i 1 radnica, koja je tokom 2022. godine bila na dugotrajnom bolovanju (trudničko bolovanje), a čije je odsustvo s posla nadoknađeno zapošljavanjem radnice na određeno vrijeme, koja je također obuhvaćena tabelom br. 17.

Na osnovu prikazanih podataka u tabeli broj 17 i grafiku broj 6 evidentan je rast broja radnika u periodu 2018. do 2020. godina, dok se broj radnika u 2021. i 2022. godini smanjivao. Broj radnika u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu je manji za 1,71%.

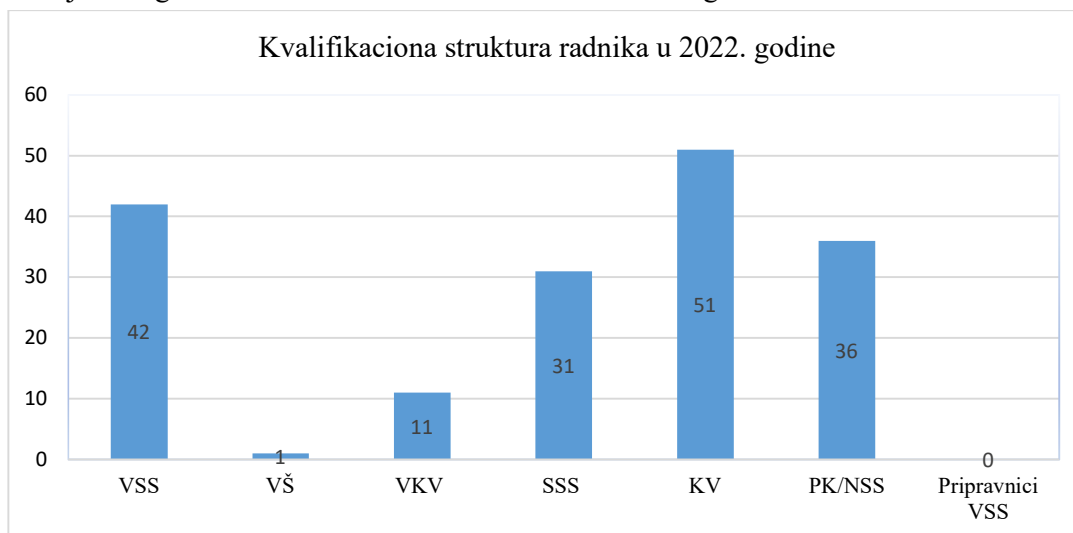
Uvažavajući činjenicu da je Preduzeće, pored izvršavanja svoje osnovne funkcije, intenzivno radi na realizaciji razvojnih projekata Preduzeća iz oblasti vodosnabdijevanja, odvodnje i tretmana otpadnih voda, može se konstatovati da je Menadžment vodio računa o zapošljavanju optimalnog broja radnika za nesmetano odvijanje postavljenih zadataka.

2.5.2. Kvalifikaciona struktura radnika

Tabela broj 18: Pregled kvalifikacione strukture radnika 2021. – 2022. godina

Kvalifikacija	31.12.2021. godine	31.12.2022. godine
VSS - Visoka stručna sprema	38	42
VŠ - Viša stručna sprema	1	1
VKV - Visoko kvalifikovani radnik	12	11
SSS - Srednja stručna sprema	32	31
KV - Kvalifikovani radnik	51	51
PK/NSS- Polu kvalifikovani radnik; Niska stručna sprema	38	36
Pripravnici VSS	1	0
UKUPNO	173	172
Po ugovoru za obavljanje pripravnčkog rada bez zasnivanja radnog odnosa		
VSS - Visoka stručna sprema	2	1
Po ugovoru o djelu		
Doktor spec. mikrobiolog	1	1

Grafik broj 7: Pregled kvalifikacione strukture radnika u 2022. godini

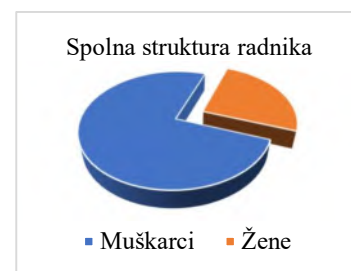
*Grafikom nije obuhvaćen pripravnik bez zasnivanja radnog odnosa i radnik angažovan po Ugovoru o djelu

Kao što se vidi iz Tabele broj 18 i Grafika broj 7 najveći broj radnika su kvalifikovani radnici (KV) i ima ih 51 (29,65%).

2.5.3. Starosna, spolna i nacionalna struktura radnika

Tabela broj 19: Starosna, spolna i nacionalna struktura radnika na dan 31.12.2022. godine

Starost	Ukupno	Spolna struktura		Nacionalna struktura			
		Žene	Muškarci	Bošnjak	Hrvat	Srbin	Ne želi se izjasniti
od 19 do 25 god.	2	0	2	2	0	0	0
od 26 do 35 god.	42	16	26	37	5	0	0
od 36 do 45 god.	36	8	28	35	1	0	0
od 46 do 55 god.	67	12	55	67	0	0	0
od 56 do 65 god.	25	7	18	24	1	0	0
UKUPNO	172	43	129	165	7	0	0

2.5.4. Plaće i ostala dodatna primanja iz radnog odnosa

U toku 2022. godine u JP „ViK“ d.o.o. Zenica je bilo zaposleno prosječno 169 radnika koji su po stepenu kvalifikacije ostvarili zaradu (plaća na ruke) kako je prikazano u tabeli broj 20.

Tabela broj 20: Pregled ostvarenih plaća (plaća na ruke) po stepenu kvalifikacije

Kvalifikacija	31.12.2021.	31.12.2022.	Index (%) 3:2*100
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
VSS - Visoka stručna sprema	1.606,46	1.711,86	106,56
VŠ - Viša stručna sprema	1.483,75	1.526,43	102,88
VKV - Visoko kvalifikovani radnik	1.222,23	1.269,72	103,89
SSS - Srednja stručna sprema	1.026,83	1.077,58	104,94
KV - Kvalifikovani radnik	1.041,99	1.092,02	104,80
PK/NSS - Polu kvalifikovani/Niska stručna sprema	794,40	826,86	104,09
Prosječna neto plaća	1.195,94	1.250,75	104,58

Preduzeće je u periodu od 01.01. – 31.12.2022. godine vršilo isplatu plaća radnicima prema važećem Pravilniku o radu JP „ViK“ d.o.o. Zenica odnosno na osnovu koeficijenta složenosti i odgovornosti poslova radnog mjesta kojeg radnik obavlja, najniže neto satnice prije oporezivanja od 2,31KM i ostvarenog fonda sati rada.

U tabeli broj 20 su prikazane prosječne ostvarene plate (plata na ruke odnosno plata nakon odbitka poreza na dohodak) za 2021. i 2022. godinu grupisane po kvalifikacionoj stručnoj spremi radnika. Također, prikazana je prosječna plata (plata na ruke) na nivou Preduzeća na dan 31.12.2021. i 31.12.2022. godine.

Indeksna odstupanja uporednih podataka iz 2021. i 2022. godine po kvalifikacionim spremama rezultat su povećanja plaća u skladu sa Odlukom o utvrđivanju plaća i uvećanja osnovnih plaća za rad u otežanim uslovima radnika Preduzeća sa utvrđenim koeficijentom složenosti i odgovornosti za obračun plaća. Navedenom Odlukom došlo je do povećanja plaća za cca 100,00KM neto-neto po

radniku od mjeseca jula 2022. godine. Na povećanje prosječne isplaćene plaće u Preduzeću za 2022. godinu uticalo je i povećanje dodatka na platu za minuli rad, koji se obračunava 0,6% za svaku godinu navršenog radnog staža.

U skladu s Pravilnikom o radu JP „ViK“ d.o.o. Zenica, Općim i Okvirnim kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika komunalne privrede za teritoriju Federacije BiH, te Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede Grada Zenica, radnicima je isplaćena i naknada za ishranu (topli obrok) u visini 1% prosječne mjesečne neto plaće u FBiH koji je u 2022. godini isplaćen u prosjeku 10,92KM/dan prema posljednjim podacima objavljenim od strane Federalnog zavoda za statistiku.

Regres za korištenje godišnjeg odmora za 2022. godinu isplaćen je u visini 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u posljednja tri mjeseca prije isplate, a prema posljednjim podacima objavljenim od strane Federalnog zavoda za statistiku i isti je za 2022. godinu isplaćen u prosjeku 534,03KM/radnik.

Pored toga, u skladu s Pravilnikom o radu JP „ViK“ d.o.o. Zenica, radnicima je isplaćivana i naknada troškova prevoza na posao i sa posla u visini 80% stvarne cijene koštanja karte u javnom prevozu ili je Preduzeće vršilo kupovinu mjesečnih karata.

2.6. Bilans stanja: Ukupna Aktiva i Pasiva JP „ViK“ d.o.o. Zenica na dan 31.12.2022. godine

Aktiva predstavlja strukturu sredstava sa kojima raspolaže preduzeće, dok pasiva predstavlja finansijske efekte preduzeća, odnosno koji su to izvori koje preduzeće ima i koristi za finansiranje. Aktiva i pasiva su prikazani u Bilansu stanja preduzeća i uvijek moraju biti u ravnoteži, tj. vrijednost aktive mora biti jednaka vrijednosti pasive i obrnuto. Ukupna aktiva i pasiva Preduzeća na dan 31.12.2022. godine pojedinačno iznose 90.693.418,00KM.

Tabela broj 21: Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda (Bilans stanja)

UKUPNA AKTIVA PREDUZEĆA		(KM)
Redni broj	Pozicija	01.01.2022. - 31.12.2022.
1	DUGOROČNA IMOVINA	40.604.911,00
1.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema	40.102.183,00
1.1.1.	Zemljište	1.183.261,00
1.1.2.	Građevinski objekti	29.799.871,00
1.1.3.	Postrojenja, oprema i namještaj	4.481.503,00
1.1.4.	Transportna sredstva	260.978,00
1.1.5.	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	4.376.570,00
1.2.	Imovina s pravom korištenja	2.893,00
1.2.1.	Zemljište	2.893,00
1.3.	Ulaganja u investicijske nekretnine	41.457,00
1.4.	Nematerijalna imovina	77.614,00
1.5.	Ostala imovina i potraživanja	380.764,00
2	KRATKOROČNA IMOVINA	12.768.791,00
2.1.	Zalihe	2.340.730,00
2.1.1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	2.340.695,00
2.1.2.	Roba	35,00
2.2.	Ugovorna imovina	6.020,00
2.3.	Potraživanja od kupaca - kupci u zemlji	1.769.826,00
2.4.	Depoziti kod banaka	5.000.000,00
2.5.	Novac i novčani ekvivalenti	547.013,00
2.6.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	3.105.202,00
3	UKUPNO IMOVINA (1+2)	53.373.702,00
4	VANBILANSNA EVIDENCIJA	37.319.716,00
5	UKUPNO IMOVINA I VANBILANSNA EVIDENCIJA (3+4)	90.693.418,00

UKUPNA PASIVA PREDUZEĆA		
Redni broj	Pozicija	01.01.2022. -31.12.2022.
1	KAPITAL	31.437.677,00
1.1.	Vlasnički kapital	20.000.000,00
1.2.	Rezerve	10.371.368,00
1.2.1.	Statutarne rezerve	8.177.482,00
1.2.2.	Ostale rezerve	2.193.886,00
1.3.	Dobit	1.066.309,00
1.3.1.	Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda	306.411,00
1.3.2.	Dobit tekućeg perioda	759.898,00
2	OBAVEZE	21.936.025,00
2.1.	Dugoročne obaveze	3.085.728,00
2.2.	Dugoročna razgraničenja – odloženi prihodi po osnovu donacija	14.589.534,00
2.3.	Kratkoročne obaveze	3.581.616,00
2.4.	Kratkoročna razgraničenja – odloženi prihodi po osnovu donacija	679.147,00
3	UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE (1+2)	53.373.702,00
4	VANBILANSNA EVIDENCIJA	37.319.716,00
5	UKUPNO KAPITAL, OBAVEZE I VANBILANSNA EVIDENCIJA (3+4)	90.693.418,00

2.6.1. Ukupna aktiva Preduzeća

Ukupna aktiva Preduzeća sastoji se od dugoročne imovine (40.604.911,00KM), kratkoročne imovine (12.768.791,00KM) i vanbilansne evidencije (37.319.716,00KM).

a) Dugoročna imovina

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna imovina koju preduzeće drži za korištenje u proizvodnji ili isporuci roba i usluga ili za administrativne i druge svrhe, a za koju se očekuje da će se koristiti duže od jedne godine. Početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za iznos amortizacije i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstava u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju.

Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme iskazuju se u bilansu uspjeha u razdoblju u kojem su nastali.

Amortizacija se obračunava tako da se nabavna ili procijenjena vrijednost imovine, osim zemljišta te građevina i opreme u pripremi, otpisuje tokom procijenjenog korisnog vijeka promjenom linearne metode.

Nekretnine, postrojenja i oprema u aktivu Preduzeća predstavljaju najveći dio stalnih sredstava i iskazane su u iznosu od 40.102.183,00KM, a sastoje od zemljišta, građevinskih objekata, postrojenja, opreme i namještaja, transportnih sredstava i materijalnih sredstava u pripremi.

Zemljište je iskazano u iznosu od 1.183.261,00KM i odnosi se na 72.355m² zemljišta na 23 lokacije/parcele, a uključuje zemljište u krugu Uprave Preduzeća – Radakovo, zemljište Čajdraš (MHE), zemljište rezervoara (Krušćica, Crkvice, Zmajevac I i II, Donja Gračanica, Pečuj, Klopče, Strmešnjak, Babino itd.).

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 29.799.871,00KM i najvećim dijelom odnose se na vodovodnu i kanalizacionu mrežu (26.209.345,00KM), a zatim na ostale građevinske objekte kao što su pumpne stanice, objekat laboratorije i sl. (3.104.616,00KM), upravne objekte (303.361,00KM) i proizvodne i prateće objekte (182.549,00KM).

Postrojenja, oprema i namještaj iskazani su u iznosu 4.481.503,00KM, a čine ih mašine i postrojenja za obavljanje osnovne djelatnosti, alati, pogonski i kancelarijski namještaj, oprema za grijanje, ventilaciju i održavanje prostorija, telefonske i telegrafске centrale te ostala postrojenja i oprema za proizvodnju, preradu i obradu i sl.

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 260.978,00KM, a čine ih specijalna vozila (mini rovokopač, rovokopač – utovarivač, cisterna za vodu, kamion i sl.) i službena putnička vozila.

Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi odnosi se na investicije u toku, koje na dan 31.12.2022. godine iznose 4.376.570,00KM. Najveći dio investicija vezan je za Projekat Bosna II odnosno investiciju izgradnje zgrade direkcije u iznosu od 1.966.823,00KM i Projekat WWTP – Konsultantske usluge – p2m Berlin u iznosu od 1.520.252,00KM. Ostale investicije u toku u iznosu od 889.495,00KM odnose se na izgradnju vodovodne i kanalizacione mreže, građevinskih objekata, pumpnih stanica i sl. Detaljno obrazloženje za investicije koje je Preduzeće aktiviralo u toku 2022. godine nalazi se pod tačkom broj 2.12. „Investiciona ulaganja“.

Imovina s pravom korištenja u izvještaju o finansijskom položaju iskazuje se odvojeno od ostale imovine, a obaveze po osnovu najma odvojeno od ostalih obaveza.

Preduzeće primjenjuje MSFI – 16 Najmovi, te zemljište uzeto u najam na period od dvije godine iskazuje u okviru klase 0, grupe 05. Neto vrijednost navedene imovine u 2022. godini iznosi 2.893,38KM.

Ulaganja u investicijske nekretnine (nekretnine za iznajmljivanje) se odnose na građevinske objekte odnosno poslovne prostore koje Preduzeće izdaje pod zakup i ostvaruje prihode po osnovu zakupa. Nekretnine koje se izdaju pod zakup su: građevinski objekat – poslovni prostor u ulici Čire Truhelke broj 8, garaža u ulici Sarajevska broj 77A i garaža u ulici Bulevar Kulina Bana broj 1.

Nematerijalnu imovinu čine softveri i licence. (softver Infosys, Antivirus, licence Oracle i za mobilno očitavanje). Sadašnja vrijednost nematerijalne imovine iznosi 76.224,00KM, a u okviru nematerijalnih sredstva u pripremi – zaštitni znak, licence, patetenti i slično evidentiran je iznos 1.390,00KM koji se odnosi na pečat – Plava voda.

Ostala imovina i potraživanja u iznosu od 380.764,00KM odnose se na potraživanja od povezanih lica u zemlji i to:

- dugoročna potraživanja za projekat „Plava voda“ u iznosu od 314.271,00KM koja su vezana za plaćene naknade na rezervisana kreditna sredstva po kreditu EBRD-a. Sredstva se prebacuju Gradu, koji dalje vrši transfer prema JP “Regionalni vodovod Plava voda“ d.o.o. Travnik;
- potraživanja od Grada Zenica u iznosu od 66.493,00 KM. Prilikom izvođenja radova na projektu Bosna II, dobavljač Preduzeća obavio je i određene radove za potrebe polaganja gasovoda za drugo javno preduzeće (Zenicagas d.o.o. Zenica). U skladu sa Sporazumom sa Gradom, troškovi tih radova prefakturisani su Gradu, a potraživanja se naplaćuju kompenziranjem sa obavezom prema Gradu.

b) Kratkoročna imovina

Zalihe – sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar se iskazuju po trošku nabavke ili neto prodajnoj cijeni, zavisno od toga šta je niže, a sve u skladu sa MRS 2. Trošak obuhvata fakturu cijenu i sve zavisne i indirektno troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak zaliha se utvrđuje primjenom fifo metode koji se za potrebe izrade poreskog bilansa na datum bilansiranja preračunava metodom prosječnog ponderisanog troška.

Barem jedanput godišnje vrši se analiza svih zaliha, sa aspekta njihove starosne strukture, tehničko tehnološke zastarjelosti zaliha, utvrđivanja upotrebljivosti/neupotrebljivosti zaliha kao i finansijsko vrednovanje istih. Smanjenje vrijednosti zaliha do njihove neto ostvarive vrijednosti predstavlja rashod perioda.

Na poziciji „Zalihe“ iskazano je stanje u neto iznosu od 2.340.730,00KM, a iskazani neto iznos odnosi se na sirovine i materijal (2.188.832,00KM), rezervne dijelove (106.415,00KM), sitan inventar (38.113,00KM), auto gume (7.335,00KM) i zaplijenjene robe u iznosu 35,00KM.

Ugovorna imovina odnosi se na obračunati nefakturisani prihod za zakupninu poslovnih prostorija Dubrovnik, a što je fakturisano u januaru 2023. godine.

Potraživanja od kupaca – kupci u zemlji u iznosu od 1.769.826,00KM odnose se na redovna potraživanja od domaćinstava i privrede za isporučenu vodu i odvodnju otpadnih voda, te potraživanja od ostalih kupaca koja nastaju po osnovu fakturisanje električne energije, rada vozila i mašina, naknada za priključak, saglasnosti, zakupnine i dr. ugovora umanjena za ispravku vrijednosti redovnih potraživanja – matrica (MSFI 9) u iznosu od 57.297,00KM.

Depoziti kod banaka u iznosu od 5.000.000,00KM predstavljaju kratkoročno oročene depozite na dan 31.12.2022. godine.

Novac i novčani ekvivalenti u iznosu od 547.013,00KM predstavljaju stanje novčanih sredstava na žiro računima Preduzeća otvorenih kod komercijalnih banaka (ukupno 10 banaka) i stanje novčanih sredstava u blagajnama, a sve na dan 31.12.2022. godine. Evidentirano stanje novčanih sredstava na žiro računima iznosi 544.136,00KM, dok stanje u blagajnama Preduzeća iznosi 2.877,00KM.

Detaljno obrazloženje za oročene depozite i novac i novčane ekvivalente nalazi se u poglavlju pod tačkom broj 2.8. „Novčana sredstva i novčani tok na dan 31.12.2022. godine“.

Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja evidentirana su u iznosu od 3.105.202,00KM, a odnose se na potraživanja za date avanse i PDV sadržan u avansima (1.929.817,00KM), potraživanja po projektu Bosna II – Seco grant (787.738,00KM), potraživanja za refundaciju PDV – a (352.754,00KM), ulazni PDV na koji nije stečeno pravo odbitka (23.260,00KM), potraživanja za refundacije od ZZO ZE – DO, Zavoda za zapošljavanje, grada i sl. (5.371,00KM), ostala potraživanja (4.171,00KM) i potraživanja za kamatu od banaka (2.091,00KM).

Potraživanja za date avanse i PDV sadržan u tim avansima odnose se na dati avans prema Mibral d.o.o. Sarajevo, po projektu „WWTP – Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda“.

Potraživanja po projektu Bosna II – Seco grant nastaju prilikom slanja zahtjeva Federaciji BiH za plaćanje obaveza prema dobavljačima Preduzeća nastalih po osnovu nabavki u svrhu realizacije projekta „Program vodosnabdijevanja i otpadnih voda u Bosni i Hercegovini II za grad Zenica“, a koje se finansiraju iz grant sredstava.

Potraživanja za refundaciju poreza na dodanu vrijednost odnose se na iznos PDV – a po fakturama dobavljača i izvođača radova u vezi sa projektom „Program vodosnabdijevanja i otpadnih voda u Bosni i Hercegovini II za grad Zenica“ kao i projekat „WWTP – Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda“.

2.6.2. Ukupna pasiva Preduzeća

Ukupna pasiva Preduzeća sastoji se od kapitala (31.437.677,00KM), obaveza (21.936.025,00KM) i vanbilansne evidencije (37.319.716,00KM).

a) Kapital Preduzeća

Vlasnički kapital iskazan je u iznosu od 20.000.000,00KM i 100% je u vlasništvu Grada Zenice.

Rezerve su iskazane u iznosu od 10.371.368,00KM, od toga statutarne rezerve iskazane u iznosu od 8.177.482,00KM i ostale rezerve u iznosu od 2.193.886,00KM formirane odlukama o rasporedu dobiti iz prethodnih godina na osnovu Odluke Nadzornog odbora i Saglasnosti gradonačelnika od 17.08.2017. godine, a koristit će se za otplatu kredita za implementaciju projekta „Vodosnabdijevanje i odvodnja otpadnih voda BiH II i Plava voda.“

U okviru pozicije kapital evidentirana je dobit u iznosu od 1.066.309,00KM, a odnosi se na akumuliranu, neraspoređenu dobit iz prethodnih perioda (306.411,00KM) i dobit tekućeg perioda (759.898,00KM). Može se samo konstatovati da Preduzeće raspolaže sa solidnim iznosom kapitala koji se iz godine u godinu povećava za iznos dobiti.

Iz strukture sredstava i obaveza, prema izvorima sredstava, se vidi da su sredstva pokrivena vlastitim izvorima (kapital Preduzeća) sa 58,90%.

$(58,90 = 31.437.677,00 / 53.373.702,00 (90.693.418,00 - 37.319.716,00))$

Sa aspekta ekonomske stabilnosti i finansijske sigurnosti pokrivenost sredstava vlastitim izvorima (kapital preduzeća) je iznad sigurnosne granice, obzirom da se sigurnosnom granicom smatra 50,00% učešće kapitala u izvorima sredstava.

b) Obaveze Preduzeća

Detaljno obrazloženje za obaveze se nalazi pod tačkom broj 2.7.3. “Ukupne obaveze JP "ViK" d.o.o. Zenica na dan 31.12.2022. godine“.

2.6.3. Vanbilansna aktiva i pasiva

U strukturi vanbilansne evidencije (u aktivi i pasivi) Preduzeće evidentira:

- Tuđi materijal na vlastitom skladištu Grm – Lokvine u iznosu od 37.387,56KM;
- Otpisani materijal i sitan inventar po elaboratu popisne komisije u iznosu od 33.021,06KM;
- Otpisana stalna sredstva po elaboratu i odlukama u iznosu od 51.254,09KM;
- Avansne fakture za kategoriju domaćinstva u iznosu od 63.702,10KM;
- Avansne fakture za kategoriju privrede i povlaštenih potrošača u iznosu od 7.410,33KM;
- Neiskorišteni (nepovučeni) iznos za Grant od SECO-a (Projekat Bosna II) u iznosu od 1.343.837,35KM;
- Neiskorišteni (nepovučeni) iznos za KFW grant-a (Projekat WWTP) - Osnovni program u iznosu od 23.809.029,98KM;
- Neiskorišteni (nepovučeni) iznos za KFW grant (Projekat WWTP) – Institucionalno jačanje u iznosu od 977.915,00KM,
- Neiskorišteni (nepovučeni) iznos za SECO grant (Projekat WWTP) – Osnovni program u iznosu od 8.156.845,86KM;
- Primljene garancije u iznosu od 2.833.319,10KM;
- Date garancije u iznosu od 5.994,03KM.

Tabela broj 22: Pregled primljenih bankarskih garancija koje se nalaze u sefu blagajne Preduzeća na dan 31.12.2022. godine

R.br.	Nalogodavac garancije	Broj garancije	Predmet garancije	Datum važenja garancije	Iznos garancije u EUR	Iznos garancije u KM	Jezik
1	NEIMARI ŠERIĆI D.O.O.	33072513/20/AB	Dobro izvršenje posla	24.07.2020.-31.07.2022.	99.385,28	194.380,72	Bosanski i engleski jezik
		33072513/20/AB		29.07.2021.-22.10.2022.			
		33072513/20/AB		14.10.2021.-22.12.2022.			
		33072513/20/AB		29.03.2022.-31.05.2023.			
2	BH TELECOM D.D.	1401016221397770	Dobro izvršenje posla	26.03.2021.-23.04.2024.		7.986,25	Bosanski jezik
3	PLAN PLUS D.O.O.	94840/21	Dobro izvršenje posla	26.03.2021.-26.04.2024.		8.829,10	Bosanski jezik
4	MIBRAL D.O.O. SARAJEVO	107703/22	Dobro izvršenje posla	26.09.2022.-31.03.2025.	493.349,84	964.908,41	Engleski jezik
5	KOMGRAD-ZE D.O.O.	34752	Dobro izvršenje posla	17.10.2022.-16.12.2024.		1.599,25	Bosanski jezik
6	KOMGRAD-ZE D.O.O.	34753	Dobro izvršenje posla	17.10.2022.-16.12.2024.		6.199,26	Bosanski jezik
7	MIBRAL D.O.O. SARAJEVO	1401026210190438	Avansna garancija	04.11.2022.-31.03.2024.	843.333,07	1.649.416,11	Engleski jezik
Ukupno – garancije koje su istekle						0,00	
Ukupno – važeće garancije					1.436.068,19	2.833.319,10	
Ukupno:					1.436.068,19	2.833.319,10	

Tabela broj 23: Pregled datih bankarskih garancija Preduzeća na dan 31.12.2022. godine

R.br.	Nalogodavac garancije	Broj garancije	Predmet garancije	Datum važenja garancije	Iznos garancije u EUR	Iznos garancije u KM	Jezik
1	JP "VIK" D.O.O. PREMA GRADU ZENICA	5660	Dobro izvršenje posla	21.12.2020.-19.02.2023.		5.994,03	Bosanski jezik
		Anex broj: 1		do 19.03.2023.			
Ukupno:						5.994,03	

2.7. Ukupna potraživanja i obaveze JP "ViK" d.o.o. Zenica na dan 31.12.2022. godine

2.7.1. Ukupna potraživanja od potrošača na dan 31.12.2022. godine

Javno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica obavlja javnu djelatnost vodosnabdijevanja i odvodnje koja predstavlja najosjetljiviju i najvažniju komunalnu djelatnost, a podrazumjeva proizvodnju i distribuciju čiste vode, vode za piće, prihvatanje, odvođenje, prečišćavanje i disponiranje fekalnih (otpadnih) i atmosferskih voda.

U skladu sa Planom izvođenja aktivnosti za obračun potrošnje vode na mjesečnom nivou, Preduzeće potrošačima vrši fakturisanje isporučene vode i naknade za kanalizaciju po cijenama utvrđenim Odlukom o utvrđivanju cijena vode i naknade na kanalizaciju po kategorijama potrošača, broj 02-45-22929/21 od 02.11.2021. godine.

Pored osnovne djelatnosti, Preduzeće se bavi i obavlja ostale usluge (rad vozila i mašina, montaža i demontaža vodomjera, izdavanje saglasnosti, potvrda i sl.) koje pruža potrošačima, a za koje vrši fakturisanje po osnovu definisanih cijena Odlukom Nadzornog odbora o utvrđivanju cijena rada vozila i mašina, naknada za ranija ulaganja u infrastrukturu, naknada za obradu zahtjeva i ostalih usluga JP "VIK" d.o.o. Zenica od 01.01.2017. godine sa važećim izmjenama odluka iz 2018. godine.

Ukupna potraživanja Preduzeća na dan 31.12.2022. godine iznose 10.742.806,93KM.

Tabela broj 24: Potraživanja od kupaca na dan 31.12.2022. godine (R+SIS) (KM)

	Redovna potraživanja	Sumnjiva i sporna potraživanja	Ukupno
Privreda (voda i kanalizacija)	801.656,44	2.654.722,94	3.456.379,38
Domaćinstva (voda i kanalizacija)	875.176,62	6.185.000,22	7.060.176,84
Privreda i domaćinstvo (ostale usluge)	150.290,21	75.960,50	226.250,71
	1.827.123,27	8.915.683,66	10.742.806,93

a) Potraživanja od kupaca za kategoriju potrošača privreda i povlašteni potrošači (voda i kanalizacija)

Potraživanja od potrošača za kategoriju privreda (neplaćeni računi) u iznosu 3.456.379,38KM odnose se na račune za period od 01.01.1999. godine do 31.12.2022. godine.

Preduzeće u skladu zakonskim propisima, svake godine vrši prenos potraživanja, sa redovnih na sumnjiva i sporna potraživanja.

Shodno navedenom, na dan 31.12.2022. godine, a u skladu sa prijedlogom popisne komisije i Odlukom direktora, izvršilo ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca za kategoriju privreda i povlašteni potrošači, starijih od 360 dana u ukupnom iznosu od 162.027,61KM.

Sumnjiva i sporna potraživanja iz kategorije privreda i povlaštenih potrošača, odnosno svi neplaćeni računi iz perioda 01.01.1999. do 30.11.2021. godine ukupno iznose 2.654.722,94KM.

Redovna potraživanja za iste kategorije na dan 31.12.2022. godine iznose 801.656,44KM i odnose se na račune za period od 01.12.2021. do 31.12.2022. godine.

U izvještajnom periodu odnosno periodu od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine, za kategoriju potrošača privreda i povlašteni potrošači, za vodu i kanalizaciju, fakturisano je 3.318.097,83KM, a naplaćeno je 3.000.965,29KM redovnih potraživanja i 231.361,71KM sumnjivih i spornih potraživanja što ukupno iznosi 3.232.327,00KM te ostvaren stepen naplate od 97,42%.

b) Potraživanja od kupaca za kategoriju potrošača domaćinstva (voda i kanalizacija)

Potraživanja od potrošača za kategoriju domaćinstva (neplaćeni računi) u iznosu 7.060.176,84KM odnose se na račune za period od 01.01.1999. godine do 31.12.2022. godine.

Shodno navedenom, na dan 31.12.2022. godine, a u skladu sa prijedlogom popisne komisije i Odlukom direktora, izvršilo ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca za kategoriju domaćinstva, starijih od 360 dana u ukupnom iznosu od 221.161,48KM.

Sumnjiva i sporna potraživanja iz kategorije domaćinstva, odnosno svi neplaćeni računi iz perioda 01.01.1999. do 30.11.2021. godine ukupno iznose 6.185.000,22KM.

Redovna potraživanja za iste kategorije na dan 31.12.2022. godine iznose 875.176,62KM i ista se odnose na račune za period od 01.12.2021. do 31.12.2022. godine.

U izvještajnom periodu odnosno periodu od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine, za kategoriju potrošača domaćinstva, za vodu i kanalizaciju, fakturisano je 5.000.546,13KM, a naplaćeno je 4.723.490,66KM redovnih potraživanja i 389.574,44KM sumnjivih i spornih potraživanja što ukupno iznosi 5.113.065,10KM, te ostvaren stepen naplate od 102,25%.

Otpisano odnosno isknjiženo sumnjivih i spornih potraživanja po Presudama suda ili Odlukama Uprave u iznosu 27.703,38KM.

c) Potraživanja od kupaca za kategoriju potrošača domaćinstva i privreda (ostale usluge)

Potraživanja od kupaca za ostale usluge (neplaćeni računi) u iznosu 226.250,71KM odnose se na račune za period od 01.04.2005. godine do 31.12.2022. godine.

Shodno navedenom, na dan 31.12.2022. godine, a u skladu sa prijedlogom popisne komisije i Odlukom direktora, izvršilo ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca za ostale usluge, starijih od 360 dana u ukupnom iznosu od 4.947,56KM.

Sumnjiva i sporna potraživanja za ostale usluge odnosno svi neplaćeni računi iz perioda 01.04.2005. do 30.11.2021. godine ukupno iznose 75.960,50KM.

Redovna potraživanja za ostale usluge na dan 31.12.2022. godine iznose 150.290,21KM i ista se odnose na račune za period od 01.12.2021. do 31.12.2022. godine.

U izvještajnom periodu odnosno periodu od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine, za kategoriju potrošača privreda i domaćinstva, za ostale usluge, fakturisano je 944.527,98KM, a naplaćeno je 879.338,67KM redovnih potraživanja i 5.259,47KM sumnjivih i spornih potraživanja što ukupno iznosi 884.598,14KM te ostvaren stepen naplate od 93,66%.

Preduzeće redovno vrši utuživanje potrošača (kupaca) u smislu da nadležnim sudovima podnosi prijedloge za izvršenje i tužbe za neizmirena potraživanja, te su potraživanja od kupaca za vodu i naknadu za kanalizaciju, utužena zaključno sa računima od 30.09.2022. godine.

Također, ovo Preduzeće redovno vrši utuživanje potrošača (kupaca) u smislu da nadležnim sudovima podnosi tužbe za neizmirena potraživanja za ostale usluge, te su potraživanja za ostale usluge utužena zaključno sa računima do 31.12.2021. godine.

Detaljno obrazloženje za utuživanje potrošača nalazi se pod tačkom broj 2.4. „Statusi predmeta zaključno sa 31.12.2022. godine s posebnim osvrtom na 2022. godinu.“

2.7.2. Naplata potraživanja

Efikasnost naplate potraživanja utiče na likvidnost Preduzeća i sposobnost da blagovremeno izmiruje dospjele obaveze. Učinkovito upravljanje naplatom potraživanja je od velike važnosti za održivo poslovanje Preduzeća, čemu Uprava, Nadzorni odbor i Skupština poklanjaju veliku pažnju. Pored toga, kreditori i donatori svih velikih razvojnih projekata svoje sudjelovanje u finansiranju istih uslovljavaju odgovarajućim stepenom naplate potraživanja uz uslov da je isti preko 90%.

Nadležne službe u svojim redovnim aktivnostima, ali i putem terenskih kontrola vrše stalne provjere potrošača na terenu u cilju prikupljanja i ažuriranja svih relevantnih podataka o korisnicima usluga. U neposrednoj komunikaciji sa korisnicima usluga, u svakoj prilici se informišu i upozoravaju o posljedicama neplaćanja za izvršenu komunalnu uslugu. Prema našim dosadašnjim iskustvima u obezbjeđenju efikasnije naplate potraživanja korišteni su najčešći modeli naplate potraživanja putem blagajne Preduzeća, uplate putem trajnog naloga, obustave putem platne liste, sudske zabrane, i slično. Sve raspoložive metode su korištene zavisno od opredjeljenja samog korisnika usluga.

U skladu sa važećim zakonskim propisima, Preduzeće je dužno poduzeti sve mjere radi naplate svojih potraživanja zbog čega blagovremeno pokreće postupke pred nadležnim sudom protiv korisnika usluga koji ne plaćaju svoje obaveze po osnovu iskorištene usluge vodosnabdijevanja ili ostalih usluga koje Preduzeće pruža svojim korisnicima.

Tabela broj 25: Pregled naplate potraživanja u periodu 01.01.2022. do 31.12.2022. godine.

Vrsta prihoda	Fakturisano u 2022. godini	Naplata potraživanja u 2022. godini			Stepen naplate	
		Redovna	Sumnjiva i sporna	Ukupna naplata (3+4)	Redovna	Ukupno
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>3/2*100</i>	<i>5/2*100</i>
Privreda–voda i kanalizacija	3.318.097,83	3.000.965,29	231.361,71	3.232.327,00	90,44%	97,42%
Domaćinstvo–voda i kanalizacija	5.000.546,13	4.723.490,66	389.574,44	5.113.065,10	94,46%	102,25%
Ostale usluge	944.527,98	879.338,67	5.259,47	884.598,14	93,10%	93,66%
UKUPNO	9.263.171,94	8.603.794,62	626.195,62	9.229.990,24	92,88%	99,64%

U izvještajnom periodu ostvaren je vrlo dobar rezultat, što je prikazano u tabeli broj 25.

Uslovi poslovanja u 2022. godini su bili slični kao u prethodnim godinama po pitanju socijalno ekonomskih prilika u Zenici, s poznatim činjenicama o platežnoj moći građana, solventnosti firmi, obimu privrednih aktivnosti i sl., što utiče na smanjenje mogućnosti redovnog izmirenja obaveza iz tekućeg i ranijeg perioda. Međutim, kontinuiranim radom na naplati potraživanja, Preduzeće je i u 2022. godini ostvarilo dobar procenat naplate, koji se već godinama održava iznad 90%.

U tabeli broj 26 dat je pregled ukupnih potraživanja za period 2018. – 2022. godina gdje možemo konstatovati sljedeće:

- Povećan je iznos redovnih potraživanja od kupaca u 2022. godini u odnosu na posmatrani period. Na povećanje redovnih potraživanja od kupaca najviše je uticala Odluka o povećanju cijene za usluge isporuke vode i kanalizacije, čija primjena je počela od 01.11.2021. godine.
- Smanjen je iznos sumnjivih i spornih potraživanja u 2022. godini u odnosu na posmatrani period. Na smanjenje sumnjivih i spornih potraživanja najviše utiče kontinuirani rad na naplati potraživanja, usmene i pismene opomene potrošačima, određene pogodnosti koje Preduzeće pruža pri izmirenju dugovanja (otpis kamata), potpisivanje sporazuma za otplatu dugovanja, utuženja i slično.

Tabela broj 26: Pregled ukupnih potraživanja od 2018. do 2022. godine

Vrsta potraživanja	Iznos potraživanja na dan				
	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2022.
Redovna	1.798.140,99	1.450.573,76	1.460.135,38	1.555.882,60	1.827.123,27
Sumnjiva i sporna	9.885.119,22	9.374.884,95	9.335.526,53	9.180.311,78	8.915.683,66
Ukupna	11.683.260,21	10.825.458,71	10.795.661,91	10.736.194,80	10.742.806,93

Spomenimo, da su građani Zenice i u 2022. godini plaćali najnižu cijenu u BiH za uslugu vodosnabdijevanja i odvodnje.

Ističemo značaj vode kao prirodnog resursa bez kojeg nema života, zbog čega građani generalno moraju imati svijest o nužnosti plaćanja ove usluge kako bi se ista održala funkcionalnom.

2.7.3. Ukupne obaveze JP "ViK" d.o.o. Zenica na dan 31.12.2022. godine

Ukupne obaveze Preduzeća na dan 31.12.2022. godine iznose 21.936.024,83KM kako slijedi:

Tabela broj 27: Pregled obaveza Preduzeća na dan 31.12.2022. godine

Red. broj	OBAVEZE PREDUZEĆA	
1	Razgraničenja – Odgođeni prihodi po osnovu donacija povezanih sa stalnim sredstvima i zalihama	15.268.681,07
2	Dugoročne i kratkoročne obaveze	6.667.343,76
UKUPNO		21.936.024,83

1. Razgraničenja – Odgođeni prihodi po osnovu donacija povezanih sa stalnim sredstvima i zalihama (učesće općine i kantona u zajedničkom finansiranju i donacija SECO i KfW)

Za iskazivanje prihoda od donacija povezanih sa imovinom, Preduzeće u skladu sa MRS 20 „Računovodstvo za državne potpore i objavljivanje državne pomoći“ primljene donacije evidentira kao odgođeni prihod, koji koristi za eliminisanje troškova amortizacije materijalne imovine ili troška zaliha finansirane doniranim sredstvima.

Navedena stavka se odnosi na odloženi prihod iz donacija odnosno odloženi prihod za sva stalna sredstva koja su uvedena u poslovne knjige ovog Preduzeća, a koja su finansirana ili sufinansirana od strane Grada Zenica, Ze-Do kantona, KfW-grant i SECO-grant. Za ista se vrši obračun amortizacije mjesečno, te se isti knjiži na trošak amortizacije. Obzirom da je stalno sredstvo knjiženo po osnovu donacije, po računovodstvenim propisima potrebno je mjesečno izvršiti sučeljavanje prihoda i rashoda, kako ne bi uticalo na finansijski rezultat sa jedne strane, a sa druge strane, kako bi se stalno sredstvo ispravno evidentiralo u poslovnim knjigama. Dakle, navedeni iznos obaveze od 15.268.681,07KM nije klasična obaveza po kojoj ovo Preduzeće treba nešto izmiriti, nego razgraničenje odnosno odloženi prihod koji na ovom kontu „čeka“ trošak amortizacije.

Odgođeni prihod po osnovu donacija najvećim dijelom odnosi se na dva projekta: „Program vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda u Bosni i Hercegovini II za grad Zenicu (Bosna II) koji je počeo tokom 2018. godine te „Prikupljanje i tretman otpadnih voda za grad Zenicu (WWTP) koji je počeo tokom 2021. godine.

2. Dugoročne i kratkoročne obaveze

Dugoročne i kratkoročne obaveze na dan 31.12.2022. godine iznose 6.667.343,76KM iste se sastoje iz:

- dugoročnih obaveza 3.085.728,44KM
- kratkoročnih obaveza 3.581.615,32KM

Dugoročne obaveze u iznosu 3.085.728,44KM se odnose na obaveze po dugoročnom KfW kreditu za realizaciju projekta „Vodosnabdijevanje i odvodnja otpadnih voda Bosna II“, za Grad Zenicu i iste su umanjene za kratkoročni dio dugoročnog kredita (kratkoročna obaveza) u iznosu od 881.627,75KM.

Sporazum o zajmu za kreditna sredstva i Sporazum o finansiranju za grant sredstva zaključeni su u 2014. godini između Njemačke Razvojne banke (KfW) Frankfurt s jedne strane te Bosne i Hercegovine, FBiH i gradova Zenica i Tuzla. Ukupan iznos kreditnih sredstava koja su odobrena za Grad Zenica iznose 4.750.000,00€ odnosno 9.290.192,50KM. Rok otplate kredita je 9 godina počevši od 31.12.2018. do 30.06.2027. godine uz grace period od 3 godine (9+3), sa polugodišnjim anuitetima povrata kredita. U ugovorima nije precizirana kamatna stopa, dok je u pozivima na plaćanje navedena kamatna stopa od 1,73%.

Sve dospjele obaveze na da 31.12.2022. godine po osnovu kreditnog zaduženja su izmirene u iznosu od 5.322.836,31KM.

Benefiti ovog kredita su:

- grant sredstva odnosno bespovratna sredstva od Njemačke razvojne banke KfW za u iznosu od 750.000,00€ ili 1.466.872,50KM. Sredstva su namijenjena za institucionalno jačanje (prateće mjere);
- grant sredstva od Vlade Švicarske konfederacije (SECO) u iznosu od 4.098.000,00€ ili 8.014.991,34KM. Sredstva su namijenjena za projektovanje, nabavku, stručni nadzor (osnovne mjere).
- grant sredstva od Vlade Švicarske konfederacije (SECO) u iznos u od 1.187.500,00€ ili 2.322.548,13KM. Sredstva su namijenjena za mjere protiv poplava.

Kratkoročne obaveze u iznosu 3.581.615,32KM se odnose na sljedeće obaveze:

Tabela broj 28: Pregled kratkoročnih obaveza na dan 31.12.2022. godine po kontima

Red. broj	Konto	Naziv konta	Iznos u KM
1	429803	Kratkoročni dio dugoroč. obaveze – najam Grad Zenica	3.469,61
2	424300	Kratkoročni dio dugoročnog kredita od Njemačke razvojne banke KfW	881.627,75
3	432000	Dobavljač u zemlji PDV obveznici	285.585,92
4	432001	Dobavljači u zemlji – Međ.ugovor Bosna II– osnovica	743.056,82
5	4320011	Dobavljači u zemlji – Međ.ugovor Bosna II– retencija	304.409,28
6	432002	Dobavljači u zemlji – Međ.ugovor Bosna II– PDV	142.733,11
7	432003	Dobavljači u zemlji – Projekat WWTP – osnovica	386.905,09
8	432004	Dobavljači u zemlji – Projekat WWTP – PDV	65.773,86
9	434200	Primljeni avansi u zemlji za komunalne usluge domaćinstva i privreda (preuplata) – umanjena za PDV– e	60.780,71
10	432100	Dobavljač u zemlji koji nisu PDV obveznici	1.445,25
11	433100	Dobavljači usluga u inostranstvu	35.204,94
12	450 do 452	Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća (decembar 2022.g.)	364.965,51
13	453 do 455	Obaveze po osnovu naknade plaća – bolovanje preko 42 dana(decembar 2022.g.)	1.337,60
14	456100	Obaveze za naknadu za ishranu u toku rada – topli obrok (decembar 2022.g.)	37.268,07
15	456300	Obaveze za naknadu troškova prevoza na posao i s posla (decembar 2022.g.)	4.155,72
16	456600	Obaveze za jubilarne nagrade	279,45
17	456801	Obaveze za ostale isplate i mater. prava zaposlenih (komisije i sl. – komisija za javne nabavke)	1.659,00
18	456802	Obaveze za ostale isplate – neto naknada za PIU Bosna II	14.600,00
19	457 do 458	Obaveze za ostale isplate – porezi i doprinosi za naknade za PIU Bosna II	13.072,32
20	462800	Ostale obaveze za učešće u dobiti – obaveze za novčane donacije	18.000,00
21	463-468	Obaveze za naknade članovima Nadzornog odbora, Odbora za reviziju, Internu Reviziju, Ugovore o djelu i Ugovori o angažmanu za PIU – Bosna II (decembar 2022.g.)	8.290,28
22	469801	Obaveza za korištenje el. energije – Kelava Slavko	23,38
23	469802	Obaveze po osnovu kamata na neblagovremeno plaćen PDV	65.000,00
24	479000	Obaveza za uplatu PDV– a za porezni period (decembar 2022.g.)	92.725,23
25	481100	Obaveza za porez na dobit po poreznom bilansu	22.753,25
26	483300	Obaveza za poseban doprinos Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom (decembar 2022.g.)	569,50

Red. broj	Konto	Naziv konta	Iznos u KM
27	483400	Obaveze za članarine – Privredna komora, Udruženje poslodavaca komunalne privrede	2.306,00
28	483604	Obaveze PVN za proizvodnju električne energije MHE Čajdraš, PVN za iskorištavanje voda za privredu i domaćinstvo, PVN za zaštitu voda za privredu i domaćinstvo, PVN za iskorištavanje voda za gubitke vode, koncesija za izvorišta pitke vode i koncesija za proizvodnju električne energije (decembar 2022. g.)	22.539,04
	483605		
	483606		
	483800		
	483802		
	483810		
29	483700	Obaveze naknada za šume	571,13
30	499800	Ostala kratkoročna vremeska razgraničenja	507,50
	Ukupne kratkoročne obaveze		3.581.615,32

Kratkoročne finansijske obaveze odnose se na kratkoročni dio dugoročnog kredita od Njemačke razvojne banke iskazane u iznosu od 881.627,75KM i kratkoročni dio dugoročne obaveze za iznajmljeno zemljište od grada Zenice u iznosu od 3.469,61KM. (Tabela broj 31., redni brojevi 1 i 2)

Obaveze iz poslovanja odnose se na obaveze prema dobavljačima i primljene avanse odnosno preuplate kupaca po osnovu usluga za vodu i kanalizaciju. Najznačajnije obaveze prema dobavljačima su: „ITC“ d.o.o. Zenica u iznosu od 490.852,37KM, „P2M Berlin GMBH – Podružnica Sarajevo“ d.o.o. u iznosu od 386.905,09KM, „Mibral d.o.o. Sarajevo u iznosu od 171.107,57KM, „Neimari Šerići“ d.o.o. Zenica u iznosu od 81.096,88KM. (Tabela broj 31., redni brojevi od 3 do 11)

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih se odnose na decembar 2022. godine i iste su izmirene u januaru 2022. godine kao i sve druge obaveze za poreze, doprinose i obaveze po ugovorima o djelu, angažmanu, naknade komorama, PVN za iskorištavanje i zaštitu voda za privredu i domaćinstvo, PVN za proizvodnju električne energije MHE Čajdraš, PVN za iskorištavanje voda za gubitke vode, koncesija za izvorišta pitke vode i koncesija za proizvodnju električne energije i slično koje su dospjele za plaćenje su plaćene u januaru ili februaru mjesecu 2023. godine. (Tabela broj 31., redni brojevi od 12 do 30)

Navedeno znači da Preduzeće uredno i blagovremeno izmiruje sve svoje dospjele obaveze u valuti plaćanja, te se može reći da je ovo Preduzeće solventno i likvidno.

2.8. Novčana sredstva i novčani tok na dan 31.12.2022. godine

Stanje novčanih sredstava Preduzeća na dan 31.12.2022. godine iznosi 547.013,09KM, a odnosi se na evidentirana novčana sredstva na transakcijskim računima otvorenim kod Komercijalnih banaka (ukupno 10 banaka) u iznosu od 544.136,39KM i evidentirana novčana sredstva na blagajnama Preduzeća u iznosu od 2.876,70KM.

Pored toga, Preduzeće je na dan 31.12.2022. godine u Komercijalnim bankama imalo oročena novčana sredstva u iznosu 5.000.000,00KM.

Tabela broj 29: Pregled oročenih novčanih sredstava po bankama na dan 31.12.2022. godine

Red. broj	BANKA	PERIOD OROČENJA	KAMATNA STOPA	IZNOS OROČENJA
1	2	3	4	5
1	PRIVREDNA BANKA D.D.	30.12.21. – 30.01.23.	0.55%	1.000.000.00
2	SBERBANK BH D.D. (Sada je to ASA banka d.d.)	15.04.22. – 15.05.23.	0.60%	1.000.000.00
3	ASA BANKA D.D.	22.06.22. – 22.06.23.	0.60%	2.000.000.00
4	ZIRAAAT BANK BH D.D.	08.12.22. – 17.12.23.	1.21%	1.000.000.00
UKUPNO:				5.000.000.00

Napominjemo da su oročena novčana sredstva, namjenski planirana za povrat KfW kredita za Projekat „Vodopsnabdijevanje i odvodnja otpadnih voda Bosna II“ za Grad Zenica.

Pored navedenog, na dan 31.12.2022. godine, JP "ViK" d.o.o. Zenica ima potraživanja za povrat PDV-a u iznosu od 352.754,41KM (Projekat Bosna II – 255.920,06KM, Projekat WWTP – 96.834,35KM).

Raspoloživa novčana sredstva i značajnije isplate su prikazani u tabeli broj 30.

Tabela broj 30: Pregled stanja novčanih sredstava na dan 31.12.2022. godine

Redni broj	Lokacija sredstava	31.12.2022. godine
1	Transakcijski računi	544.136,39
2	Oročena štednja	5.000.000,00
3	Blagajne Preduzeća	2.876,70
4	Ukupno gotovina (1+2+3)	5.547.013,09
5	Povrat PDV-a	352.754,41
6	Raspoloživa sredstva (4+5)	5.899.767,50

U 2022. godini, JP "ViK" d.o.o. Zenica je izvršilo sljedeće značajnije isplate:

- Uplatilo 689.095,53KM anuiteta po dugoročnom KfW kreditu za Projekat BiH II, u skladu s Ugovorom o kreditu i grantu za pomenuti projekat. Ova uplata se odnosi na zaduženje JP "ViK" d.o.o. Zenica.
- Uplatilo 272.606,58KM anuiteta po dugoročnom KfW kreditu za Projekat BiH II, u skladu s Ugovorom o kreditu i grantu za pomenuti projekat. Ova uplata se odnosi na zaduženje Grada Zenica.
- Uplatilo 58.170,67KM Gradu Zenica na ime naknade na nepovučena sredstva za projekat „Plava voda“ za dugoročni kredit od EBRD-a.

Preduzeće je obezbjedilo dovoljan finansijski kapacitet, da uredno izmiri svoje obaveze iz redovnog poslovanja kreditnih zaduženja bez povećanja cijena usluga, koje je trebalo uslijediti još 01.01.2018. godine. Zahvaljujući uspješnom i domaćinskom poslovanju JP „ViK“ d.o.o. Zenica, promjena cijena je uslijedila tek u novembru 2021. godine. U novembru je donesena Odluka o utvrđivanju cijena vode i naknade za kanalizaciju po kategorijama potrošača, počev od 01.11.2021. godine i ista je rezultirala povećanju ukupnih prihoda Preduzeća, a što će u nastavku izvještaja biti dodatno obrazloženo.

2.8.1. Pregled stanja kreditnih obaveza

U tabeli broj 31 prikazani su odlivi po kreditnim obavezama za velike razvojne projekte na dan 31.12.2022. godine.

Tabela broj 31: Pregled stanja kreditnih obaveza

Red broj	Naziv kredita	Ukupno zaduženje (glavnica, kamata, naknada)	Otplaćeno	Preostalo
1	Kredit KfW – Bosna II	9.819.982,66	5.681.037,23	4.138.945,43
2	Kredit EBRD – Plava voda	8.651.183,76	314.270,67	8.336.913,09
3	Kredit CEB – Plava voda	9.106.888,30	0	9.106.888,30
4	UKUPNO	27.578.054,72	5.995.307,90	21.582.746,82

Ukupno zaduženje po kreditu KfW Bosna II iznosi 9.819.982,66KM (glavnica, naknade i kamate). Na dan 31.12.2022. godine otplaćeno je 5.681.037,23KM, dok je preostalo za uplatu 4.138.945,43KM. Kredit se otplaćuje 9 godina, u polugodišnjim anuitetima, a prva rata je uplaćena 30.12.2018. godine, dok je zadnja rata po otplatnom planu 30.06.2027. godine.

Ukupno zaduženje po Kreditu EBRD – Plava voda iznosi 8.651.183,76KM (glavnica, naknade i kamate). Ugovorom o isporuci vode, koji je bio uslov za efektivnost ovog kredita, definisano je da otplatu kredita vrši JP RV „Plava voda“. Preduzeće je osnovano od strane Općinskih vijeća Travnik i Zenice kao Projektni entitet, čiji je prvi zadatak izgradnja regionalnog vodovoda „Plava voda“. Ugovorom je također definisano, da će potreban iznos sredstava na podračunu, koji je dodijeljen Gradu Zenica, transferirati JP „ViK“ d.o.o. Zenica, a u slučaju nedostatka sredstava nedostajući iznos obezbijedit će Grad Zenica. Faktički, otplata cjelokupnog kredita za ovaj projekat, prebaćena je sa Grada Zenica na JP „ViK“ d.o.o. Zenica. Rok otplate kredita je 3+12 godina, a otplaćuje se u polugodišnjim anuitetima. Na dan 31.12.2022. godine, JP „ViK“ d.o.o. Zenica prebacilo je Gradu Zenica iznos od 314.270,67KM na ime navedenog kredita, Grad je taj iznos transferirao na JP RV „Plava voda“, te dalje prema kreditoru EBRD.

Kredita CEB – Plava voda iznosi 9.106.888,30KM (glavnica, naknade i kamate). Rok otplate kredita je 5+15 godina, a otplaćuje se u polugodišnjim ili godišnjim anuitetima i još nije počela realizacija navedenog kreditnog zaduženja.

2.9. Ukupni prihodi poslovanja

U periodu januar – decembar 2022. godine ostvaren je ukupan prihod u iznosu od 8.984.468,30KM i veći je 17,76% u odnosu na ostvarene prihode u 2021. godini, a za 4,38% manji u odnosu na planirane prihode za 2022. godinu što potvrđuju pokazatelji iz tabele broj 32.

Tabela broj 32: Pregled ukupnih prihoda Preduzeća u periodu 01.01. – 31.12.2022. godine

Red. broj	Struktura prihoda	Ostvareno 2021. god.	Planirano 2022. god.	Ostvareno 2022. god.	Indeks	
					5:3	5:4
1	2	3	4	5	6	7
1	Voda - privreda	1.016.140,96	1.380.000,00	1.265.425,72	124,53	91,70
2	Voda - domaćinstva	1.742.619,72	2.360.000,00	2.140.206,62	122,82	90,69
3	Voda-povlašteni potrošači	347.492,17	490.000,00	448.558,25	129,08	91,54
4	Svega (1+2+3)	3.106.252,85	4.230.000,00	3.854.190,59	124,08	91,12
5	Kanalizacija - privreda	334.521,56	510.000,00	504.096,71	150,69	98,84
6	Kanalizacija - domaćinstva	738.088,21	1.010.000,00	927.038,19	125,60	91,79
7	Kanalizacija - povlašteni potrošači	229.367,19	410.000,00	369.719,12	161,19	90,18
8	Svega (5+6+7)	1.301.976,96	1.930.000,00	1.800.854,02	138,32	93,31
9	Svega (4+8)	4.408.229,81	6.160.000,00	5.655.044,61	128,28	91,80
10	Prihod od naknade za fiksni trošak očitavanja vodomjera i obračuna za privredu	174.281,20	178.500,00	175.606,30	100,76	98,38
11	Prihod od naknade za fiksni trošak očitavanja vodomjera i obračuna za domaćinstva	1.028.879,93	1.037.500,00	1.040.747,24	101,15	100,31
12	Prihod od naknade za fiksni trošak očitavanja vodomjera i obračuna povlašteni potrošači	16.320,47	16.750,00	16.791,65	102,89	100,25
13	Svega (10+11+12)	1.219.481,60	1.232.750,00	1.233.145,19	101,12	100,03
14	Svega (9+13 ili 4+8+13)	5.627.711,41	7.392.750,00	6.888.189,80	122,40	93,17
15	Prihod od prodaje el. energije MHE Čajdraš	378.951,27	385.000,00	384.733,08	101,53	99,93
16	Prihod - proštopavanje	31.085,41	35.000,00	34.716,04	111,68	99,19
17	Prihod - održavanje kišne kanalizacije	67.057,43	70.000,00	66.475,18	99,13	94,96
18	Prihod-ostale usluge	58.028,38	26.300,00	12.412,51	21,39	47,20
19	Prihodi po osnovu komercijalnih ugovora	51.225,87	20.000,00	0,00	0,00	0,00
20	Prihod-tehnička obrada zahtjeva	17.922,38	21.500,00	20.128,22	112,31	93,62
21	Prihod-izrada novih priključaka, ugradnja i razdvajanje, izmještanje vodovodne/kanalizacione mreže	127.112,05	130.000,00	136.429,01	107,33	104,95
22	Naknada za infrastrukturu (priključna taksa)	59.237,52	53.500,00	38.657,48	65,26	72,26

Red. broj	Struktura prihoda	Ostvareno 2021. god.	Planirano 2022. god.	Ostvareno 2022. god.	Indeks	
					5:3	5:4
1	2	3	4	5	6	7
23	Prihodi od prve i naredne verifikacije vodomjera i servisiranje vodomjera	21.265,00	30.000,00	9.205,00	43,29	30,68
24	Prihodi od prodaje starog željeza	8.192,77	6.000,00	7.414,19	90,50	123,57
25	Prihodi od poticaja za zapošljavanje	14.325,00	15.000,00	2.700,00	18,85	18,00
26	Prihodi od refundacije- bolovanje preko 42 dana	16.833,35	20.000,00	10.424,48	61,93	52,12
27	Prihodi od refundacije - bolovanje do 42 dana - COVID	2.532,52	2.000,00	1.946,32	76,85	97,32
28	Prihodi od refundacije - bolovanje do 42 dana - njega člana porodice	0,00	0,00	3.691,92	#DIV/0!	#DIV/0!
29	Prihodi po osnovu refundacije troškova liječenja - Sarajevo osiguranje	0,00	0,00	355,20	#DIV/0!	#DIV/0!
30	Prihod od iznajmljivanja opreme i ostali prihodi od operativnih zajmova	20.867,76	20.000,00	21.267,76	101,92	106,34
31	Tekući prihod	87.964,72	66.000,00	39.091,31	44,44	59,23
32	Odloženi prihod	211.310,68	265.000,00	341.044,64	161,39	128,70
33	Prihod - naplaćene sudske takse	123.771,84	100.000,00	93.764,22	75,76	93,76
34	Prihodi od kamata	122.721,25	90.300,00	70.087,53	57,11	77,62
35	Naknadno odobrena kasa skonto, rabati i dr.popusti	1.875,83	2.000,00	22.888,37	1.220,17	1.144,42
36	Ostali finansijski prihodi (penali, viškovi novca i nov.ekviv.)	686,75	1.000,00	268,93	39,16	26,89
37	Dobici od prodaje postrojenja i opreme	2.597,00	1.000,00	256,41	9,87	25,64
38	Prihod od prodaje transportnih sredstava	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!	#DIV/0!
39	Prihod od prodaje sitnog inventara	0,00	0,00	11.050,00	#DIV/0!	#DIV/0!
40	Naplaćena sumnjiva i sporna potraž. od kupaca - PRIVREDA	79.411,44	220.000,00	231.361,71	291,35	105,16
41	Naplaćena sumnjiva i sporna potraž.od kupaca - DOMAĆINSTVA (od 01.04.2005. i dalje)	467.176,77	400.000,00	389.574,44	83,39	97,39
42	Naplaćena sumnjiva i sporna potraž.od kupaca - OSTALA POTRAŽIVANJA	5.430,32	5.000,00	5.259,47	96,85	105,19
43	Naplaćena sumnjiva i sporna potraživanja od radnika	2.210,00	2.040,00	1.870,00	84,62	91,67
44	Prihodi po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja-DOMAĆINSTVA (01.01.99.- 31.03.05.)	9.012,62	5.000,00	6.894,64	76,50	137,89

Red. broj	Struktura prihoda	Ostvareno 2021. god.	Planirano 2022. god.	Ostvareno 2022. god.	Indeks	
					5:3	5:4
1	2	3	4	5	6	7
45	Prihodi po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja-PRIVREDA	0,00	0,00	1.523,47	#DIV/0!	#DIV/0!
46	Prihodi po osnovu otpisa redovnih potraživanja-MATRICA	462,49	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!
47	Ostali nespacificirani prihodi	12.311,90	12.100,00	130.786,97	1.062,28	1.080,88
48	Ukupno (15 do 47)	2.001.580,32	2.003.740,00	2.096.278,50	104,73	104,62
49	Ukupan prihod (14+48)	7.629.291,73	9.396.490,00	8.984.468,30	117,76	95,62

Ukupni prihodi za period 01.01. – 31.12.2022. godine utvrđeni su na osnovu ispostavljenih faktura za isporučenu vodu i izvršene usluge odvođenja otpadnih voda, kao i za izvršene ostale usluge kupcima u navedenom periodu, bez obzira da li je izvršena naplata faktura. Naime, računovodstvene politike i računovodstvene evidencije Preduzeća utemeljene su i usklađene sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), okvirom za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) u kojima stoji da se finansijski izvještaji sastavljaju na akrealnoj osnovi računovodstva. Prema toj osnovi, učinci transakcija i drugih događaja se prepoznaju kada se dese (a ne kada se gotovina ili njen ekvivalent primi ili plati) i oni se knjiže u računovodstvenu evidenciju i prezentiraju u finansijskim izvještajima perioda na koji se odnose.

Ukupni prihodi ostvareni su u visini od 8.984.468,30KM i čine ih prihodi od osnovne djelatnosti i ostali poslovni prihodi, što je za 17,76% više (1.355.176,57KM) u odnosu na ukupno ostvarene ukupne prihode u 2021. godini. Na povećanje ukupnih prihoda Preduzeća najviše je uticalo povećanje ostvarenih prihoda od osnovne djelatnosti odnosno kako je ranije u tekstu navedeno zbog Odluke o povećanju cijena za usluge isporuke vode i naknade za kanalizaciju. Nove cijene za isporuku vode i odvodnju otpadnih voda su na snazi od 01.11.2021. godine, a određuju se prema kategorijama potrošača po m3 isporučene vode odnosno odvodnje otpadnih voda. Ove cijene su ostale nepromjenjene i tokom 2022. godine.

Istovremeno, ukupni prihodi su za 4,38% manji (412.021,70KM) u odnosu na planirane ukupne prihode za 2022. godinu. Najveći uticaj na neostvarenje planiranog iznosa ukupnih prihoda imale su smanjene potrebe građana i privrednih subjekata u Zenici za pitkom vodom. Fakturisane količine su manje u odnosu na planirane količine vode u 2022. godini. Jasno je da je Plan za 2022. godinu bio preambiciozan, jer su realne potrebe građana i privrednih subjekata Zenice bile manje, što može biti posljedica racionalizacije potrošnje pitke vode.

Pored prihoda od osnovne djelatnosti, Preduzeće je ostvarilo i dodatne prihode. Isti se najvećim dijelom odnose na prihode od prodaje električne energije MHE Čajdraš, prihode od usluga proštopavanja i održavanja kišne kanalizacije, tekuće i odložene prihode po osnovu donacija te finansijske prihode koji se najvećim dijelom odnose na prihode od kamata na oročena sredstva i zatezne kamate.

- Osnovna djelatnost (Prihodi br: 1–14)

Ukupni prihodi od osnovne djelatnosti evidentirani su u iznosu od 6.888.189,80KM i odnose se na prihode od isporučene pitke vode, usluge odvodnje kanalizacije te prihode od fiksnog troška.

Ostvareni prihodi od prodaje vode za domaćinstva veći su za 22,82% u odnosu na 2021. godinu, a za 9,31% manji u odnosu na plan 2022. godine. Prihodi od naknade za kanalizaciju za istu kategoriju

potrošača veći su za 25,60% u odnosu na 2021. godinu, a za 8,21% manji u odnosu na plan 2022. godine. Ostvareni prihodi od prodaje vode za kategoriju potrošača privreda veći su za 24,53% u odnosu na 2021. godinu, a za 8,30% manji u odnosu na plan za 2022. godinu. Prihodi od naknade za kanalizaciju za istu kategoriju potrošača veći su za 50,69% u odnosu na 2021. godinu, a za 1,16% manji su u odnosu na plan za 2022. godinu.

Kada su u pitanju povlašteni potrošači, prihodi od prodaje vode za tu kategoriju potrošača veći su za 29,08% u odnosu na 2021. godinu, a manji za 8,46% u odnosu na plan za 2022. godinu. Prihodi od naknade za kanalizaciju veći su za 61,19% u odnosu na 2021. godinu, a za 9,82% manji su u odnosu na plan za 2022. godinu.

Kada uzmemo u obzir sve naprijed navedeno, a na osnovu isporučene pitke vode i usluge odvodnje kanalizacije, koja se obračunava po m³ za svaku kategoriju potrošača, u toku 2022. godine fakturisano je 5.655.044,61KM, što je u odnosu na 2021. godinu više za 28,28% (1.246.814,80KM). Razlog povećanju prihoda od fakturisanje količine vode i naknade za kanalizaciju može se pripisati povećanju cijene za usluge isporuke vode i kanalizacije bez obzira na zabilježeno smanjenje isporučene količine vode u 2022. godini. Obzirom da je količina isporučene i fakturisanje vode direktno proporcionalna potrebama potrošača, može se zaključiti da su tokom 2022. godine potrebe stanovništva za vodom bile smanjene. Najveći uticaj na ostvarene rezultate je vjerovatno posljedica racionalizacije potrošnje pitke vode.

Fiksni troškovi su oni troškovi koje ima davalac usluge JP "VIK" d.o.o. Zenica, neovisno od tog koju količinu vode preuzima potrošač, a to su: očitavanje vodomjera, obračun potrošnje i naknada, štampanje faktura (računa), dostava fakura, održavanje, baždarenje i zamjena vodomjera. Naknada za fiksni trošak očitavanja vodomjera i obračuna je uvedena od maja mjeseca 2013. godine i ista je namijenjena za vraćanje kredita prema KfW-u za projekat "Vodosnabdijevanje i odvodnja otpadnih voda BiH II" za grad Zenicu.

Ostvareni prihodi od naknade za fiksni trošak očitavanja vodomjera i obračuna iznose 1.233.145,19KM što čini 13,72% ostvarenog ukupnog prihoda Preduzeća. Prihodi od naknade za fiksni trošak približno su jednaki ostvarenim prihodima u 2021. godini te planiranim prihodima za 2022. godinu jer Odlukom o utvrđivanju cijena vode i naknade za kanalizaciju nije predviđeno povećanje naknade za fiksni trošak ni za jednu kategoriju potrošača. U odnosu na isti period prošle godine veći su za 1,12%, a u odnosu na plan za 2022. godinu veći za 0,03%. Iz navedenog se vidi da prihod po tom osnovu ima tendenciju blagog porasta.

Smatramo za bitno naglasiti da JP „ViK“ d.o.o. Zenica još uvijek ima najnižu cijenu vode i usluga kanalizacije u BiH (pa i šire) i da prihodi od osnovne djelatnosti nisu dovoljni da se pokriju svi troškovi za redovno vodosnabdijevanje i blagovremeno izmirenje obaveza Preduzeća. Ostvarivanjem dodatnih prihoda Preduzeće je nadomjestilo manjak prihoda iz osnovne djelatnosti i na taj način obezbijedilo redovno vodosnabdijevanje i blagovremeno izmirenje svih obaveza.

- Ostali prihodi (Prihodi br: 15-47)

Pored prihoda od osnovne djelatnosti, Preduzeće ostvaruje i dodatne prihode od ostalih usluga koje pruža na tržištu, a sve uz maksimalno zalaganje svih radnika Preduzeća. Cijene ostalih usluga (rad vozila i mašina, naknada za priključak, saglasnosti, potvrde i sl.) definisane su Odlukom Nadzornog odbora o utvrđivanju cijena rada vozila i mašina, naknada za ranija ulaganja u infrastrukturu, naknada za obradu zahtjeva i ostalih usluga JP "VIK" d.o.o. Zenica od 01.01.2017. godine sa važećim izmjenama odluka iz 2018. godine.

Prihodi po osnovu ostalih usluga evidentirani su u iznosu od 2.096.278,50KM i veći su za 4,73% nego u 2021. godini, a u odnosu na plan 2022. godine veći su za 4,62%. Na povećanje ostalih prihoda Preduzeća u 2022. godini najveći uticaj su imali povećanje naplate sumnjivih i spornih potraživanja od kupaca za privredu i povećanje odloženog prihoda od donacija, što će biti detaljno obrazloženo u nastavku izvještaja.

- Redni broj 15:

Značajan iznos ostalih prihoda Preduzeće ostvaruje prodajom električne energije koju proizvodi na vlastitoj mini hidroelektrani Čajdraš. Ostvareni prihodi od prodaje električne energije u 2022. godini evidentirani su u iznosu od 384.733,08KM i približno su jednaki planiranom prihodu iz 2022. godine i nešto veći u odnosu na ostvarene prihode u 2021. godini. Tokom 2022. godine bilo je manje problema sa zamućenjem izvora nego ranijih godina, tako da je u prvoj polovini godine ostvaren prihod koji je bio cca 10% iznad plana. Međutim, od juna do druge polovine novembra, kapacitet izvorišta je pao za jednu trećinu i bez obzira na korištenje svih raspoloživih kapaciteta, ostvaren je opisani rezultat.

Ukupni troškovi održavanja mini hidroelektrane Čajdraš u 2022. godini iznosili su cca 4.600,00KM. Pored troškova održavanja Preduzeće je imalo i troškove amortizacije (građevinski dio, mašinska oprema, elektro oprema) koji za 2022. godinu iznose 28.119,37KM i troškovi koncesije u iznosu od 7.694,62KM.

- Redni brojevi: 16-19

Pružanje ostalih usluga Preduzeća vrši se putem komercijalnih naloga na kojima se evidentiraju angažovani radnici, radna vozila i mašine te traženi materijal za potrebe izvršenja usluga na osnovu čega Preduzeće ostvaruje prihode. U okviru navedenih naloga, Preduzeće je u 2022. godini ostvarilo prihode od proštovanja kanalizacije u iznosu od 34.716,04KM, održavanja kišne kanalizacije u iznosu od 66.475,18KM, te prihode ostalih usluga kao što su prihodi od rada mašina i opreme, prihodi od isporuke vode putem cisterne, prihodi od popravki kvarova za tržište te isključenje i uključivanje vodomjera sa vodovodne mreže u iznosu od 12.412,51KM.

Poredeći prihode od rada mašina, isporuke vode i popravki kvarova za tržište sa prošlogodišnjim za isti posmatrani period (od 01.01. – 31.12.2021.) manji su za 78,61% jer je Preduzeće tokom 2021. godine izvršilo nekoliko usluga koje su direktno uticale na povećanje navedenih prihoda. (sanacija vodovodnih i kanalizacionih instalacija za kupca Chengiz te sanacija gradskih bazena)

- Redni brojevi: 20-21

Primjetan je rast prihoda za usluge koje se vežu za proširenje obuhvata vodosnabdijevanja i priključenja novih potrošača. Važno je napomenuti da Preduzeće kontinuirano izvodi radove na proširenju i poboljšanju obuhvata pružanja usluge u skladu sa finansijskim mogućnostima.

Prihodi od pružanja usluga tehničke pripreme i obrade zahtjeva veći su za 12,31% i prihodi od izrade novih priključaka, ugradnje i razdvajanja veći su za 7,33% u odnosu na ostvarene prihode u 2021. godini.

- Redni broj 23:

Usluge verifikacije i servisiranja vodomjera odnose se na verifikacije vodomjera za vlastite potrebe i usluge verifikacije vodomjera za ostale kupce. Prihodi od prve i naredne verifikacije evidentirani su u iznosu od 9.205,00KM i manji su za 56,71% u odnosu na ostvarene prihode u 2021. godini, a za 69,32% manji u odnosu na planirane 2022. godine zbog manjeg broja verifikovanih vodomjera za tržište u toku 2022. godine.

Zbog smanjenje potražnje za ovom uslugom na tržištu, nadležna služba je u 2022. godini vršila verifikaciju vodomjera u vlasništvu Preduzeća, što se ne evidentira kao prihod.

- Redni broj 24:

Preduzeće je ostvarilo i prihode od prodaje starog željeza u iznosu od 7.414,19KM. Obzirom da Preduzeće maksimalno iskorištava resurse te otpad od korištenja materijala i dotrajalih roba (starih cijevi, vodomjera, restova,...) Preduzeće ostvaruje dodatni prihod prodajom starog željeza.

- Redni broj 25:

Preduzeće je u 2022. godini omogućilo sticanje prvog radnog iskustva za jednog VSS pripravnika po Kantonalnom programu sufinansiranja. Program je trajao do juna 2022. godine kada je Preduzeće ostvarivalo prihode po tom osnovu u iznosu od 450,00 KM na mjesečnom nivou. Isplaćene naknade su teretile ukupne rashode plaća radnika Preduzeća, jer je Preduzeće moralo potpisati s pripravnikom ugovor o radu na određeno vrijeme, a dodatni troškovi za Preduzeće su bile naknade za topli obrok, prevoz i regres kao i svi Zakonom propisani doprinosi.

- Redni broj 30:

Prihod od izdavanja poslovnih prostora i opreme ostvareni su u iznosu od 21.267,76KM. Preduzeće je u toku 2022. godine imalo zaključenih 6 (šest) ugovora o zakupu, i to za dvije garaže, jedan poslovni i skladišni prostor, jedan za korištenje opreme, dva za zakup prostora za postavljanje kafe aparata.

- Redni broj 31:

U toku 2022. godine ukupni tekući prihod je ostvaren u iznosu od 39.091,31KM, a odnosi se na tekući prihod po osnovu donacija od državnih organa, zatim tekući prihod po osnovu donacija – Bosna II (Seco grant) i tekući prihod po osnovu donacija – Bosna II (KfW grant IC Consulente – prateće mjere). Tekući prihodi po osnovu donacija za 2022. godinu evidentirani su dosta manjem iznosu nego što su ostvareni u 2021. godini, jer je u 2021. godini knjižen tekući prihod po osnovu donacija od državnih organa u novcu (donatorska sredstva Grada Zenica za investiciju pod nazivom „Vodovodna linija od kružnog toka Radakovo do ulice Crkvice“ JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica).

Tekući prihod po osnovu donacija Bosna II (KfW grant, IC Consulente, prateće mjere) ostvaren je u iznosu od 11.000,05KM, a odnosi se na troškove održavanja programa Infosys za postgarantni period zaključno sa oktobrom 2022. godine.

- Redni broj 32:

Odloženi prihodi za 2022. godinu evidentirani su u iznosu 341.044,64KM i dosta su veći nego što su ostvareni u 2021. godini, a odnose se na odložene prihode po osnovu izgradnje stalnih sredstava iz grant sredstava uz sučeljavanje sa troškovima amortizacije za stalna sredstva koja su u cjelosti ili djelimično finansirana iz donacija (SECO, KfW grant, državni organi). Aktiviranjem stalnog sredstva, nabavljenog ili izgrađenog i finansiranog iz donacija, Preduzeće obračunava zakonski propisanu amortizaciju.

Najviše evidentirani odloženi prihod za 2022. godinu je prihod po osnovu donacija Bosna II, SECO grant u iznosu od 232.401,12KM jer su u toku 2022. godine aktivirana – stavljena u upotrebu stalna sredstva koja su finansirana u sklopu Projekta Bosna II, a kod kojih je velika vrijednost donacije.

- Redni broj 33:

Prihodi od naplaćenih sudskih taksi u 2022. godini iznose 93.764,22KM i manji su u odnosu na ostvarene prihode od naplaćenih sudskih taksi u 2021. godini. Razlog veće naplate u 2021. godini su prihodi od naplaćenih sudskih taksi za Rudnik mrkog uglja i Studentski centar Zenica. Obzirom da je od jula 2022. godine bila na snazi Odluka Nadzornog odbora o otpisu kamata kojom je data je mogućnost da se svim potrošačima, korisnicima usluga Preduzeća, ne obračunavaju zakonske zatezne kamate ukoliko izmire glavni dug i sudske troškove (sudsku taksu i eventualne troškove advokata), prihodi od naplaćenih sudskih taksi su dosta veći nego u periodu kada Odluka nije bila na snazi.

- Redni broj 34:

Prihodi od kamata ostvareni su u iznosu od 70.087,53KM i odnose se na zakonske zatezne kamate, kamate na oročena sredstva te kamate na depozit.

Prihodi od zatezних kamata manji su nego ostvareni prihodi u 2021. godini, obzirom da je na snazi Odluka o otpisu kamata. Sva novčana sredstva koja Preduzeće naplati od potrošača koristi za izmirenje tekućih obaveza prema radnicima, državi i dobavljačima, a dio novčanih sredstava Preduzeće je oročilo i ostvarilo dodatni prihod od kamata na oročena sredstva u iznosu od 37.515,86KM. Prihodi od kamata na oročena sredstva su smanjeni u odnosu na nekoliko godina unazad zbog manjih kamatnih stopa koje se postižu na tržištu.

- Redni broj 35:

Kasa skonto, knjižne obavijesti su na dan 31.12.2022. godine evidentirane u ukupnom iznosu od 22.888,37KM, a najznačajniji dio se odnosi na knjižno odobrenje broj: K.O.03-6-3-12410-1/2022 od Elektrodistribucije u iznosu 18.053,95KM. Naime, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, Preduzeće krajem 2021. godine potpisalo novi ugovor za nabavku električne energije po znatno većoj cijeni od ranijih godina (247%). Naknadno je došlo do ograničenja cijene struje po Odluci Vlade FBiH, te je Preduzeće opomenama pred tužbu primoralo Elektroprivredu, da raskine važeći i potpiše novi ugovor po definisanoj cijeni.

- Redni broj 39:

Prihod od prodaje sitnog inventara evidentiran je u iznosu od 11.050,00KM, a odnosi se na prodaju vodomjera sa skadišta verifikovanih vodomjera, koji su verifikovani u baždarnici Preduzeća. Prodato je 300 komada vodomjera za Mjesnu zajednicu Topčić polje i 25 vodomjera za Upravni odbor vodovoda Stražanj.

- Redni brojevi 40 i 41:

U okviru ostalih prihoda, značajno mjesto zauzimaju i prihodi koji se odnose na prihode od naplaćenih sumnjivih i spornih potraživanja od kupaca (domaćinstva i privreda) koji su evidentirani u iznosu od 620.936,15KM (domaćinstva – 389.574,44KM, privreda – 231.361,71KM).

Naplata sumnjivih i spornih potraživanja od kupaca – privreda je dosta veća u odnosu na 2021. godinu, a glavni razlog za navedeno su naplaćena potraživanja od Rudnika mrkog uglja u iznosu od 196.315,71KM i naplaćena potraživanja od JP za upravljanje i održavanje sportskih objekata u iznosu od 19.538,93KM.

Naplata sumnjivih i spornih potraživanja od kupaca – domaćinstva je manja u odnosu na 2021. godinu, ali još uvijek značajna. Glavni razlozi za manju naplatu sumnjivih i spornih potraživanja od kupaca – domaćinstva je lošija ekonomska situacija u državi i trend iseljavanja stanovništva te štednja potrošnje.

Uticao na opisani rezultat je imala i Odluka Nadzornog odbora o otpisu kamata kojom je data je mogućnost da se svim potrošačima, korisnicima usluga Preduzeća ne obračunavaju zakonske zatezne kamate ukoliko izmire glavni dug i sudske troškovi. Na taj način korisnicima usluga je olakšana situacija za plaćanje duga za vodu i sudskih troškova po pokrenutim sudskim postupcima koji bi se u konačnici okončavali.

- Redni broj 47:

Ostali nespacificirani prihodi evidentirani su u iznosu od 130.786,97KM i dosta veći su u odnosu na 2021. godinu i u odnosu na plan za 2022. godine. Na povećanje navedenih prihoda najviše je uticao knjiženi „Ostali prihod – zgrada direkcije (Neimari/IC Consulente)“ u iznosu od 129.084,78KM.

Obzirom na produženje rokova za izgradnju zgrade, stvoreni su i dodatni troškovi konsultanta. Pomenuti troškovi su plaćeni iz grant sredstava prema već ustaljenoj praksi. Za ovaj iznos je umanjeno konto investicije Projekat Bosna II – Neimari Šerići – Zgrada direkcije jer su se teretili troškovi za iznos fakture dobavljača „Neimari“ te fakture konsultanta IC Consulente, a ujedno je isti knjižen i na konto prihoda „Ostali prihod – zgrada direkcije (Neimari/IC Consulente)“ pa nisu imali efekat na krajnji saldo Bruto bilansa za 2022. godinu.

2.10. Ukupni rashodi poslovanja

Ukupni rashodi u 2022. godini iznose 8.169.14,08KM i isti su manji za 0,10% u odnosu na planirane rashode u 2022. godini, a za 11,46% veći u odnosu na 2021. godinu. Pregled grupa rashoda s pojašnjenjima za neke interesantne pozicije rashoda u 2022. godini su prikazani u tabeli broj 33, a u Prilogu broj 3 ovog Izvještaja se nalazi detaljan pregled svih rashoda.

Tabela broj 33: Pregled ukupnih rashoda Preduzeća u periodu 01.01. – 31.12.2022. godine

Red. broj	ELEMENTI	Ostvareno 2021. god.	Planirano 2022. god.	Ostvareno 2022.god.	Indeks	
					5:3	5:4
1	2	3	4	5	6	7
1	Utrošene sirovine i materijal	552.611,36	603.000,00	426.368,12	77,16	70,71
2	Potrošena energija	223.047,44	282.000,00	273.284,07	122,52	96,91
3	Utrošeni rezervni dijelovi	16.352,48	20.000,00	14.913,83	91,20	74,57
4	Troškovi sitnog inventara	112.414,68	177.000,00	64.797,37	57,64	36,61
5	Troškovi plaća zaposlenih	3.922.528,65	4.190.000,00	4.079.854,83	104,01	97,37
6	Putni troškovi	47,00	10.000,00	7.383,05	15.708,62	73,83
7	Ostali troškovi zaposlenih	637.800,43	678.100,00	772.433,83	121,11	113,91
8	Naknade-nadzorni odbor, odbor za reviziju, ugovor o djelu i drugi troškovi	59.155,93	62.000,00	56.836,25	96,08	91,67
9	Troškovi usluga izrade i dorade učinaka	7.385,77	1.000,00	0,00	0,00	0,00
10	Prevozne usluge	6.169,75	6.000,00	5.363,81	86,94	89,40
11	Usluge održavanja	50.858,15	95.000,00	73.593,31	144,70	77,47
12	Troškovi zakupnina (uključeni su i troškovi zakupa građ.zemljišta-Grad Zenica-knjiženje po MRS 16)	66.358,14	50.000,00	11.060,54	16,67	22,12
13	Usluge reklame	7.450,56	15.000,00	5.867,54	78,75	39,12
14	Ostale usluge	0,00	3.000,00	0,00	#DIV/0!	0,00
15	Troškovi amortizacije	1.422.653,12	1.550.000,00	1.580.230,70	111,08	101,95
16	Troškovi neproizvodnih usluga	50.657,79	85.500,00	80.797,21	159,50	94,50
17	Troškovi reprezentacije	678,50	10.000,00	694,75	102,39	6,95
18	Troškovi osiguranja	13.923,55	24.100,00	22.621,55	162,47	93,87
19	Bankarske usluge	2.825,33	3.000,00	2.991,40	105,88	99,71
20	PTT troškovi	45.150,04	50.000,00	45.143,99	99,99	90,29
21	Porezi i takse	183.837,68	223.000,00	197.763,41	107,58	88,68
22	Doprinosi, članarine i druga davanja	11.076,00	11.240,00	11.016,00	99,46	98,01
23	Ostali troškovi	65.394,57	75.000,00	44.453,41	67,98	59,27

Red. broj	ELEMENTI	Ostvareno 2021. god.	Planirano 2022. god.	Ostvareno 2022.god.	Indeks	
					5:3	5:4
1	2	3	4	5	6	7
24	Rashodi kamata	44.519,86	81.000,00	119.397,62	268,19	147,40
25	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	15.579,65	10.000,00	3.923,91	25,19	39,24
26	Rashodi po osnovu prenosa potraživanja sa redovnih na sumnjiva i sporna potraživanja	468.709,76	422.000,00	401.845,00	85,73	95,22
27	Ostali rashodi i nabavna vrijednost prodate robe	21.683,90	20.000,00	138.883,18	640,49	694,42
28	Rashodi -raniji period	206,35	10.000,00	153.417,17	74.348,03	1.534,17
29	Ostali nespecificirani rashodi	7.683,25	10.000,00	722,93	9,41	7,23
30	Raspored troškova za obračun učinka	-687.597,13	-600.000,00	-426.518,70	62,03	71,09
31	UKUPNI RASHODI POSLOVANJA	7.329.162,56	8.176.940,00	8.169.140,08	111,46	99,90

U strukturi rashoda poslovanja, najveći dio troškova vezan je za osnovnu djelatnost i u funkciji je osiguranja kontinuiranog vodosnabdijevanja.

Najznačajniju stavku u okviru poslovnih rashoda čini trošak plaća i primanja zaposlenih. Za bruto plaće radnika je isplaćeno 4.079.854,83KM, što čini 49,94% ukupnih rashoda poslovanja. Ukupni troškovi plaća zaposlenih za 2022. godinu su veći za 4,01% u odnosu na isti period prošle godine, a u odnosu na plan za 2022. godinu manji su za 2,63%. Povećanje troškova plata uzrokovano je Odlukom o utvrđivanju plaća i uvećanja osnovnih plaća za rad u otežanim uslovima radnika Preduzeća sa utvrđenim koeficijentom složenosti i odgovornosti za obračun plaća. Navedenom Odlukom došlo je do povećanja plata za cca 100,00KM neto po radniku od mjeseca augusta 2022. godine.

Pored plaća, koje su redovno isplaćivane, radnicima su u toku 2022. godine isplaćena sredstva za topli obrok, troškove prijevoza na posao i sa posla, otpremnine prilikom odlaska u penziju, jubilarne i druge nagrade zaposlenicima, pomoć u slučaju smrti i teškog invaliditeta, stručno usavršavanje i seminare u ukupnom iznosu od 772.433,83KM što je za 21,11% veće u odnosu na isti period prošle godine, a u odnosu na plan za 2022. godinu veće za 13,91%.

Pored naprijed navedenih rashoda, smatramo da je bitno istaći i sljedeće rashode koji u ukupnim rashodima učestvuju s više od 3,0%:

- utrošene sirovine i materijal su u odnosu na isti period prošle godine manji za 22,84%, te u odnosu na plan manji za 29,29%;
- potrošena energija (električna energija, grijanje, gorivo i ostala energija) koja je u odnosu na isti period prošle godine veća za 22,52%, a u odnosu na plan manja za 3,09%;
- troškovi amortizacije, koji su u odnosu na isti period prošle godine veći za 11,08%, a u odnosu na plan veći za 1,95%;
- rashodi po osnovu prenosa potraživanja sa redovnih na sumnjiva i sporna potraživanja koji su u odnosu na isti period prošle godine manji za 14,27%, a u odnosu na plan manji za 4,78%.

Svi drugi rashodi su ispod 3,0% od ukupnih rashoda koji su ostvareni u 2022. godini.

U nastavku se daje pojašnjenje za neke interesantne pozicije ostvarenih rashoda u 2022. godini:

- Redni broj 1:

Posmatrajući materijalne troškove kroz dvije uporedne godine, evidentan je pad utrošenih sirovina i materijala u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu.

Ukupni rashodi utrošenih sirovina i materijala za 2022. godinu evidentirani su iznosu od 426.368,12KM i čine otprilike 4,93% ukupnih rashoda Preduzeća. Preduzeće je racionalnim korištenjem materijala održalo ove troškove ispod planiranih vrijednosti, a najveće odstupanje u odnosu na prethodnu godinu i plan za 2022. godinu odnosi se na troškove cijevi i građevinskog materijala zbog toga što za neke planirane investicije (npr. Pridražići i Potok) nisu bila riješena administrativna pitanja. Ova situacija je posljedično uticala i na raspored troškova (redni broj 30).

- Redni broj 2:

Značajniji rast rashoda izražen je na kontima troškova energije kao što su: trošak električne energije, troškovi grijanja, troškovi goriva i slično koji su uslovljeni globalnim poskupljenjem energenata na svjetskom tržištu. Ovi troškovi su veći za 22,52% poredeći ih sa troškovima potrošene energije u 2021. godini.

Troškovi električne energije za 2022. godinu su približno jednaki planiranim rashodima za 2022. godinu, jer je prilikom planiranja uzeto u obzir najavljeno povećanje cijena električne energije.

- Redni broj 3:

Blagovremenim planiranjem potreba rezervnih dijelova, stvaraju se realne pretpostavke da će na eventualne zastoje u procesu proizvodnje, sektor održavanja moći odgovoriti u vremenu, obimu i kvalitetu te da će troškovi rezervnih dijelova biti u skladu sa planiranim potrebama.

Evidentirani rashodi rezervnih dijelova u 2022. godini su manji od planiranih za 2022. godinu te od ostvarenih u 2021. godini ali to nije imalo bitnog uticaja na poslovni rezultat.

- Redni broj 4:

Troškovi sitnog inventara i auto guma u upotrebi su znatno niži u odnosu na planirane za 2022. godinu i ostvarene u 2021. godini. U periodu 01.01. – 31.12.2022. godine evidentirana je manja vrijednost ugrađenih vodomjera i modula za daljinsko očitavanje koji stvaraju trošak sitnog inventara, dok je u 2022. godini Preduzeće ugradilo dosta verifikovanih vodomjera koji ne stvaraju direktni trošak sitnog inventara.

Inače svi vodomjeri, obzirom na njihovu malu finansijsku vrijednost, se knjigovodstveno evidentiraju kao sitan inventar i 100% se otpisuju (amortizuju) u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS).

Troškovi opreme i sredstava zaštite na radu (maske, čizme, rukavice i sl.) koji nastaju na osnovu člana 20. Pravilnika o ličnoj i zaštitnoj opremi, su dosta manji nego ostvareni u 2021. godini.

- Redni broj 5:

Najveća stavka u rashodima su obračunate bruto plaće radnika. Preduzeće plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penzijsko – invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plata, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto plaću u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine na federalnom, kantonalnom i općinskom nivou.

Preduzeće je u periodu od 01.01. – 31.12.2022. godine vršilo isplatu plaća radnicima prema važećem Pravilniku o radu JP „ViK“ d.o.o. Zenica odnosno na osnovu koeficijenta složenosti i odgovornosti poslova radnog mjesta kojeg radnik obavlja, najniže neto satnice prije oporezivanja od 2,31KM i ostvarenog fonda sati rada.

Troškovi plata za 2022. godinu su veći za 4,01% u odnosu na 2021. godinu, te za 2,63% manji od planiranih za 2022. godinu. Povećanje troškova plaća uzrokovano je Odlukom o utvrđivanju plaća i uvećanja osnovnih plaća za rad u otežanim uslovima radnika Preduzeća sa utvrđenim koeficijentom složenosti i odgovornosti za obračun plaća. Navedenom Odlukom došlo je do povećanja plaća za cca 100,00KM neto – neto po radniku od mjeseca jula 2022. godine.

Organizaciona struktura je uspostavljena u cilju najučinkovitije organizacije i najracionalnijeg korištenja ljudskog potencijala u skladu s planskim potrebama.

U 2022. godini izvršeno je zapošljavanje radnika na četiri mjeseca u skladu sa „Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Zeničko – dobojskom kantonu“ zbog hitnosti u potrebi za obavljanjem poslova i zbog nemogućnosti njihovog odlaganja. U ukupnom rashodu plaća je uračunat i bruto iznos plaća za pripravnika pri čemu ZDK finansira samo neto iznos (koji je prikazan u prihodima – redni broj 25).

- Redni broj 7:

Ostali troškovi zaposlenih, kao jedna od značajnijih stavki rashoda, evidentirani za 2022. godinu veći su za 21,11% u odnosu na 2021. godinu, te u odnosu na plan za 2022. godinu veći za 13,91%.

Najveći uticaj na povećanje ostalih troškova zaposlenih imala je Odluka o isplati pomoći radnicima po osnovu Uredbe o pomoći stanovništvu usljed rasta indeksa potrošačkih cijena, donesena uz saglasnost Skupštine Preduzeća. Uredbom Federacije BiH je poslodavcima data preporuka za isplatu određenog iznosa novčane pomoći koji će se tretirati kao neoporeziv. Uredba je vrijedila do kraja 2022. godine na osnovu čega je i radnicima isplaćena jednokratna novčana pomoć u ukupnom iznosu od 87.000 KM. (500,00KM po radniku)

U skladu s Pravilnikom o radu JP „ViK“ d.o.o. Zenica, Općim i Okvirnim kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika komunalne privrede za teritoriju Federacije BiH, te Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede Grada Zenica, radnicima je isplaćena i naknada za ishranu (topli obrok) u visini 1% prosječne mjesečne neto plaće u FBiH koji je u 2022. godini isplaćen u prosjeku 10,92KM/dan prema posljednjim podacima objavljenim od strane Federalnog zavoda za statistiku.

Regres za korištenje godišnjeg odmora za 2022. godinu isplaćen je u visini 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u posljednja tri mjeseca prije isplate, a prema posljednjim podacima objavljenim od strane Federalnog zavoda za statistiku i isti je za 2022. godinu isplaćen u prosjeku 534,03KM/radnik.

Zbog povećanja prosječne plate FBiH, povećani su i troškovi toplog obroka i regresa.

U skladu s Pravilnikom o radu JP „ViK“ d.o.o. Zenica radnicima je isplaćivana i naknada troškova prevoza na posao i sa posla u visini 80% stvarne cijene koštanja karte u javnom prevozu ili je Preduzeće vršilo kupovinu mjesečnih karata.

Pored toga, u ovoj grupi rashoda obuhvaćene su bruto naknade radnika Preduzeća za rad u Jedinicama za implementaciju projekta BiH II i Prikupljanje i tretman otpadnih voda u Zenici, koje su imenovane rješenjima Gradonačelnika grada, zatim ostale isplate radnicima povodom državnih i vjerskih praznika, obračun naknada za rad u komisijama, pomoć u slučaju liječenja, smrti i teškog invaliditeta i sl.

- Redni broj 8:

Evidentirani troškovi naknada ostalim fizičkim licima za 2022. godinu su u iznosu od 56.836,25KM, a odnose se na isplatu naknada članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, troškove naknada po ugovoru o djelu i ugovoru o angažmanu sa pripadajućim porezima i doprinosima. Sve navedene isplate naknada su u skladu sa troškovima naknada za 2021. godinu te nisu evidentirana velika odstupanja od plana za 2022. godinu.

- Redni broj 11:

Ukupni troškovi usluga održavanja za 2022. godinu manji su od planiranih za 2022. godinu, a veći u odnosu na ostvarene u 2021. godini. U navedene troškove uključeni su troškovi održavanja transportnih sredstava, zatim troškovi održavanja softvera, troškovi asfaltranja prekopa, te tekuće održavanje.

Troškovi održavanja programa Infosys za deset mjeseci iznose 11.000,00KM, a odnose se na postgarantni period (deset mjeseci za 2022. godinu). Međutim, ova stavka nema nikakvog uticaja na poslovni rezultat, jer se u istom iznosu priznaje na prihodovnoj strani, što neće biti slučaj u narednom periodu.

- Redni broj 12:

Navedeni troškovi odnose se na troškove najma postojenja i opreme (najam kopir aparata i troškove najma telefonske centrale, te njeno uvezivanje u sistem i programiranje po potrebi na osnovu mjesečne narudžbenice).

U okviru troškova zakupnina uključeni su i troškovi zakupa građevinskog zemljišta Grad Zenica (knjiženje po MRS 16 kao troškovi amortizacije po osnovu najma građevinskog zemljišta i rashodi od kamata od povezanih strana).

Troškovi zakupnina za 2022. godinu dosta su manji nego ostvareni troškovi zakupnina u 2021. godini te u odnosu na plan za 2022. godinu. U toku 2021. godine Preduzeće je imalo troškove zakupa uredskog prostora jer je svoje poslovne prostorije izmjestilo zbog izgradnje nove zgrade direkcije. Kako izvođač radova nije izvršio svoje ugovorene obaveze o renoviranju i nadogradnji upravne zgrade, JP „ViK“ d.o.o. Zenica je moralo produžiti Ugovor o zakupu, čime su prouzrokovani dodatni troškovi za zakupninu. Na osnovu toga, potpisan je Sporazum o plaćanju troškova zakupnine u ime i za račun JP „VIK“ d.o.o. Zenica sa Društvom za građevinarstvo i trgovinu „Neimari Šerići“ d.o.o. Zenica. Obaveza iz navedenog Sporazuma je plaćanje troškova zakupnine počev od mjeseca oktobra 2021. godine i dalje za sve naredne mjesece do okončanja radova u skladu s ugovorom potpisanim s izvođačem.

- Redni broj 13:

U 2022. godini troškovi reklame su dosta manji od planiranih za 2022. godinu, ali i evidentiranih u 2021. godini. Odnose se na informisanje građana Zenice o aktivnostima Preduzeća na realizaciji investicionih ulaganja, zatim pozive za izmirenje dugovanja pod povoljnijim uslovima i redovno emitovanje čestitki za praznike.

- Redni broj 15:

Imajući u vidu da Preduzeće realizuje kapitalne razvojne projekte, te se imovina Preduzeća kontinuirano povećava, troškovi amortizacije zbog stavljanja u upotrebu značajnih infrastrukturnih objekata također rastu. Iz tog razloga troškovi amortizacije u 2022. godini iznose 1.580.230,70KM, te su osjetno veći od ostvarenih u 2021. godini i to za 11,08% (157.577,58KM), i u odnosu na plan veći za 1,95%.

- Redni broj 16

Troškovi neproizvodnih usluga u 2022. godini su veći od ostvarenih troškova u 2021. godini, a manji u odnosu na planirane u 2022. godini. Najveće odstupanje se odnosi na troškove zdravstvenih usluga, jer je u 2022. godini obavljen sistematski pregled radnika te troškove ostalih neproizvodnih usluga – izrada elaborata za Projekat vodosnabdijevanja Turistički Smetovi u ukupnom iznosu 14.560,00KM. Izradi projekta se pristupilo nakon Odluke Gradonačelnika. Ovaj projekat je uradio dobavljač „CPK“ d.o.o, ali nakon provedene analize te revizije navedenog projekta isti se pokazao nerentabilnim, te je s tim u vezi obustavljen dalji postupak realizacije istog.

- Redni broj 18:

Troškovi osiguranja obuhvataju troškove premija osiguranja stalnih sredstava, troškove premija osiguranja od odgovornosti iz djelatnosti, troškove osiguranja radnika te troškove osiguranja sredstava u transportu. Ugovori su potpisani na 24 mjeseca, počev od 22.09.2021. godine. Troškovi osiguranja ostvareni su u većem iznosu nego u 2021. godini, obzirom da su ugovori osiguranja potpisani tek u septembru 2021. godine te trošak nije ostvaren tokom cijele 2021. godine.

- Redni broj 21:

Evidentirani troškovi poreza i taksi u 2022. godini iznose 197.763,41KM i povećani su u odnosu na 2021. godinu, a manji u odnosu na plan za 2022. godinu. Troškovi poreza, naknada i taksi najvećim dijelom odnose se na sudske takse, naknade za vode – koncesija, naknade za iskorištenje – gubici, naknade za proizvodnju električne energije u HE, administrativne takse, troškove registracije vozila i sl.

Osnovni razlog za povećanje ovih rashoda u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu je rashod evidentiran na administrativnim i sudskim taksama zbog većeg broja tužbi za domaćinstva i ostale usluge ali su bili manji od planiranih. Troškovi administrativnih i sudskih taksi čine 57,72% troškova poreza i taksi, dok se ostatak troškova odnosi na već navedene naknade i troškove koje Preduzeće redovno izmiruje.

- Redni broj 23:

Ostali troškovi u 2022. godini evidentirani su u iznosu od 44.453,41KM, a odnose se na troškove oglasa u štampi i drugim medijima, troškove objave javnih nabavki, sudske i prateće troškove, troškove pretplate na službena glasila i stručne publikacije, materijal za održavanje higijene, troškove vode i kanalizacije za fontane i javne česme, te ostale nematerijalne troškove.

U okviru ovih troškova najznačajnije odstupanje se bilježi na kontu ostalih nematerijalnih troškova. Promet konta ostalih nematerijalnih troškova na teret Preduzeća po Odluci Skupštine, Nadzornog odbora, direktora i sl. znatno je smanjen posmatrajući iste period prethodne godine. Ovi troškovi spadaju u porezno nepriznate rashode i evidentiraju se kroz interne fakture (Preduzeće sebi fakturiše obavljenju uslugu) u vanposlovne svrhe.

- Redni broj 24:

Rashodi kamata u toku 2022. godine evidentirani su u iznosu od 119.397,62KM i veći su u odnosu na 2021. godinu za 168,19% odnosno za 74.877,76KM, a u odnosu na plan 2022. godine veći su za 47,40% odnosno za 38.397,62KM.

Značajniji porast rashoda od finansijskih aktivnosti za 2022. godinu bio je uslovljen evidentiranjem rashoda na ime zatezne kamate za neblagovremeno plaćanje javnih prihoda u iznosu od 65.007,95 KM (prema rješenju UIO broj: UIO-04/5-2/II-17-1-UP-I-41-2115-3/22 iz osnova PDV-a na PVN-ove nakon inspeksijske kontrole). U decembru mjesecu 2022. godine, UIO je izvršila kontrolu i ustanovila obavezu JP "ViK" d.o.o. Zenica za plaćanje PDV-a na PVN, za protekli petogodišnji period. Problematika PDV-a na PVN je dobro poznata, te je nekoliko puta razmatrana na sjednicama NO i OzR, a poduzimane su i mnoge aktivnosti putem UPKP i poslanika u parlamentu FBiH, prema UIO, Vijeću ministara i resornim ministarstvima u FBiH. Pošto nijedna inicijativa nije urodila plodom, od 01.01.2022. godine, JP "ViK" d.o.o. Zenica je u osnovicu za obračun PDV uključilo iznos PVN. Na taj način je smanjen sporni period na 49 mjeseci (sa 60) ali je UIO Preduzeću retroaktivno obračunala pomenutu obavezu.

Pored toga, u toku 2021. godine, kamate plaćene po KfW kreditu raspoređene su na povećanje vrijednosti nezavršenih stalnih sredstava odnosno IUT, dok je dio knjižen kao trošak perioda. U toku 2022. godine, kako se aktiviraju investicije po Projektu Bosna II, veći iznos kamata po KfW kreditu knjiži se na trošak. Po završetku projekta Bosna II odnosno nakon aktiviranja svih investicija u toku

po navedenom projektu, cjelokupan iznos kamata koji bude plaćen po KfW kreditu bit će knjižen kao trošak.

Troškovi kamata u iznosu od 80.074,34KM za 2022. godinu po kreditu za projekat „Program vodosnadbijevanja i otpadnih voda u Bosni i Hercegovini II za grad Zenica“ su knjiženi na način da je 26.146,55KM kapitalizirano u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 23-Troškovi pozajmljivanja, a 53.927,79KM je knjiženo kao trošak perioda.

- Redni broj 26:

Preduzeće je na dan 31.12.2022. godine, u skladu sa prijedlogom popisne komisije i Odlukom Direktora te Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS/MSFI) i Pravilnikom o računovodstvenim politikama izvršilo ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca starijih od 360 dana u ukupnom iznosu od 388.136,65KM (221.161,48KM za domaćinstva, 162.027,61KM za privredu i 4.947,56KM za ostale usluge).

Preduzeće je i u 2022. godini nastavilo trend smanjivanja rashoda po osnovu prenosa sa redovnih na sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca za kategorije domaćinstva i privrede. Zahvaljujući stalnim aktivnostima na naplati potraživanja koje poduzima Uprava i radnici Preduzeća, koji rade na ovim aktivnostima, postignut je veoma visok stepen naplate tekućih potraživanja za domaćinstva i privredu, što će doprinijeti i u budućem periodu smanjenju ovih rashoda. (tekući stepen naplate za domaćinstva cca 94,50 %, tekući stepen naplate za privredu cca 90,40 %)

- Redni broj 27:

Ostali rashodi i nabavna vrijednost prodate robe odnose se na troškove po osnovu rashodovanja na zalihama materijala, troškove sudskih sporova te ostale nespecificirane rashode kao što su kazne za privredne presteupe i prekršaje i sl. Ukupni navedni troškovi za 2022. godinu evidentirani su u iznosu od 138.883,18KM, i dosta su veći u odnosu na evidentirane u 2021. godini te u odnosu na plan. Uzrok povećanju su „Ostali rashodi – zgrada direkcije (Neimari/IC Consulente)“ izraženi u ukupnom iznosu od 129.085,78KM. Detaljno obrazloženje se nalazi po tačkom broj „2.9. Ukupni prihodi poslovanja, redni broj 47“.

- Redni broj 28:

Na rashodima iz ranijeg perioda evidentirane su ispravke greški iz ranijeg perioda u iznosu 153.417,17KM koje su dosta veće u odnosu na rashode iz 2021. godine te u odnosu na planirane rashode ranijeg perioda za 2022. godinu. Najveći dio rashoda po ovom osnovu odnosi se na troškove nastale po osnovu Rješenja UIO u postupku kontrole indirektnih poreza odnosno PDV na posebne vodne naknade u iznosu od 142.029,00KM. U navedene rashode je uključena i isplata radniku B.K. po sudskoj presudi u iznosu od 9.285,97KM, te 1.727,09 KM po osnovu uplate doprinosa za PIO/MIO za period od 1994. godine do 1996. godine za radnika A.K. pri otpremi u penziju.

- Redni broj 29:

Ostali nespecificirani rashodi se u najvećoj mjeri odnose na rashode po osnovu knjižnih obavijesti, kojima su privrednim subjektima umanjeni ispostavljeni računi na ime povećane potrošnje vode zbog skrivenih kvarova.

- Redni broj 30:

Preduzeće je tokom 2022. godine izvršilo investicione radove u vlastitoj režiji u iznosu od 426.518,70KM što je rezultiralo povećanju investicija u toku, jer se za taj iznos umanjuje iznos troškova materijala, troškova radne snage i amortizacije radnih mašina. Preduzeće maksimalno iskorištava svoje resurse i ljudski potencijal s ciljem povećanja investicionih ulaganja na proširenju obuhvata pružanja osnovne usluge.

Međutim, bitno je istaknuti da projekti koje je Preduzeće realizovalo vlastitim sredstvima u 2022. godini su bili takve prirode da su zahtijevali jeftinije materijale, odnosno manja ulaganja, što je u

krajnjoj instanci dovelo do manje realizacije u odnosu na 2021. godinu i na plan za 2022. godinu. Kako je ranije navedeno, neke planirane i vrijednije investicije nisu bile spremne za realizaciju u 2022. godini, a realizacija istih se očekuje u 2023. godini.

2.11. Poslovni rezultat

Tabela broj 34: Pregled planiranih i ostvarenih poslovnih rezultata

PREGLED PLANIRANOG I OSTVARENOG POSLOVNOG REZULTATA ZA 2022. GODINU						
Red. broj	Kategorija	Ostvareno 2021	Planirano 2022	Ostvareno 2022	Index 1	Index 2
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>4:2*100</i>	<i>4:3*100</i>
1	Prihodi	7.629.291,73	9.396.490,00	8.984.468,30	117,76	95,62
2	Rashodi	7.329.162,56	8.176.940,00	8.169.140,08	111,46	99,90
3	Razlika (bruto dobit)	300.129,17	1.219.550,00	815.328,22	271,66	66,85

Razlika ukupnih prihoda i rashoda predstavlja ostvarenu bruto dobit Preduzeća, koja za 2022. godinu iznosi od 815.328,22KM. Ukupna dobit Preduzeća za 2022. godinu je za 171,66% veća od dobiti ostvarene u 2021. godini (515.199,05KM), a u odnosu na plan za 2022. godinu manja za 33,15% (404.221,78KM).

Na povećanje bruto dobiti Preduzeća najviše je uticala Odluka o povećanju cijene za usluge isporuke vode i kanalizacije po kategorijama potrošača koja je stupila na snagu krajem prošle godine.

Međutim, neophodno je istaći sljedeće neplanirane troškove, koje su bitno uticale na neostvarenje planiranog poslovnog rezultata:

- troškove nastale po osnovu Rješenja UIO u postupku kontrole indirektnih poreza odnosno PDV na posebne vodne naknade u iznosu od 207.036,95KM (uključene i zatezne kamate za neblagovremeno plaćanje javnih prihoda u iznosu od 65.007,95 KM);
- isplata pomoći radnicima po osnovu Uredbe donesene od strane Vlade FBiH u iznosu od 87.000,00KM (500,00KM po radniku).

Ukoliko uvažimo i činjenicu, da su potrebe građana i privrednih subjekata Zenice za pitkom vodom, te posljedično uslugom odvodnje otpadnih voda bile manje za 504.955,39KM u odnosu na planirane prihode po ovom osnovu, ostvareni rezultat se može smatrati kao izuzetno dobar.

Bitno je napomenuti da Preduzeće nastavlja trend smanjivanja rashoda po osnovu prenosa sa redovnih na sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca za domaćinstva i privredu koji utiču na dobit Preduzeća, a sve zahvaljujući stalnim aktivnostima na naplati potraživanja koje poduzima Uprava i radnici Preduzeća.

2.12. Investiciona ulaganja

Uticao na investiciona ulaganja JP "ViK" d.o.o. Zenica u 2022. godini je imala globalna promjena u svijetu usljed rata koji se odvija na teritoriji Ukrajine. Zbog neizvjesnosti nabavke i globalne krize koja je i dalje prisutna, stalnog variranja cijena nafte i sirovina, te materijala i opreme koje koristi ovo Preduzeće (poklopci, ventili, cijevi, šahtovi itd.), JP "ViK" d.o.o. Zenica je moralo svoja investiciona ulaganja prilagoditi shodno navedenoj situaciji. Veliki problemi su se javljali i prilikom nabavke materijala, raskida važećih ugovora, dugotrajnost postupaka i pribavljanja dokumentacije.

Na dan 31.12.2021. godine, odnosno 01.01.2022. godine, Preduzeće je imalo nezavršenih investicija odnosno investicija u toku 9.104.048,23KM.

U toku 2022. godine, Preduzeće je izvršilo investicionih ulaganja u iznosu od 2.344.443,06KM. Od tog iznosa, JP „VIK“ d.o.o. Zenica je investiralo 688.629,72KM iz vlastitih sredstava, 10.172,65KM Grad Zenica, 8.794,80KM iz KfW kredita, 1.067.134,24KM iz SECO-granta i 569.711,65KM Grant WWTP. Grad Zenica je sufinansirao izgradnju vodovodne linije za naselje Grm i Lokvine u iznosu od 10.172,65KM.

Sa 31.12.2022. godine Preduzeće je završilo odnosno aktiviralo i stavilo u upotrebu stalnih sredstava u ukupnom iznosu od 7.071.921,78KM, dok Preduzeće ima nezavršenih investicionih ulaganja odnosno investicija u toku koje će prenijeti u 2023. godinu u iznosu od 4.376.569,70KM.

Investiciona ulaganja sa 31.12.2022. godine koja su završena odnosno stavljena u upotrebu odnose se na: postrojenja i opremu u iznosu od 3.482.322,46KM, vodovodnu mrežu u iznosu od 1.763.817,43KM, kanalizacionu mrežu u iznosu 1.267.209,31KM, građevinske objekte u iznosu od 522.062,70KM, nematerijalnu imovinu u iznosu od 19.905,46KM, transportna sredstva u iznosu od 8.300,00KM, upravne objekte 5.084,10KM, zemljište u iznosu od 2.000,00KM, alate, pogonski i kancelarijski namještaj u iznosu od 1.220,32KM.

Pored globalne krize u svijetu, na raspored investicionih ulaganja uticao je imao i plan Gradske uprave za rekonstrukciju gradskih ulica kao i planski razvojni projekti Grada Zenica. Osim investicija koje su ovisile o izgradnji gradskih ulica, veliki uticao na investiciona ulaganja je imao i završetak projekta „Vodosnabdijevanje i odvodnja otpadnih voda BiH II“ za grad Zenica kao i početak projekta "Sakupljanje i tretman otpadnih voda grada Zenica".

Neki od projekata koji su realizovani kroz razvojni projekat "Vodosnabdijevanje i odvodnja otpadnih voda BiH II" za grad Zenica su:

- Izgradnja nove Upravne zgrade JP ViK d.o.o. Zenica
- Nastavak izgradnje telemetrijskog sistema – ovim projektom je obuhvaćena nabavka i ugradnja mjerno-telekomunikacijske opreme te uvezivanje svih važnih podataka i mjerenja u jedinstven telemetrijski sistem.

Pored realizacije projekta "Vodosnabdijevanje i odvodnja otpadnih voda BiH II" za grad Zenica, JP "ViK" d.o.o. Zenica je vlastitim sredstvima finansiralo određeni broj investicija, a najznačajnije su:

- Vodovodna linija za MZ Podbrežje – u okviru ove investicije izgrađena su dva rezervoara i dvije pumpne stanice, te izvršeno polaganje 2500,0 m cijevi. Izabrani cijevni materijal je od nodularnog liva Ø 100, Ø 80, te od polietilena DN 63. U postojećoj pumpnoj stanici Trokuće zamijenjene su pumpe zbog povećanja kapaciteta vodosnabdijevanja.
- Nastavak izgradnje vodovodne linije za naselja Grm i Lokvine – realizacija projekta je započela u agustu 2019. godine. Napominjemo da se ovdje radi zajedničkoj investiciji Grada Zenice i JP „VIK“ d.o.o. Zenica, gdje je Grad Zenica donirao vodovodni materijal, a JP „ViK“ d.o.o. Zenica je izvodilo sve građevinske i monterske radove. U 2022. godinu završeni su radovi na izgradnji vodovodne linije i ista je puštena u funkciju. Okončanjem ove investicije

stvoreni su uslovi za priključenje na gradski vodovodni sistem oko 400 stanovnika koji gravitiraju tom području. Do sada je izvršeno priključenje cca 100 novih potrošača.

- Rekonstrukcija vodovodnih instalacija u ulici Vojvodića put u dužini od 380m u sklopu zajedničkog ulaganja s Gradom Zenica. Ovdje treba napomenuti da se koordinisane aktivnosti, između radova izvođača građevinskih radova koji su podrazumijevali totalnu rekonstrukciju ulice i monterskih radova od strane JP „ViK“ d.o.o Zenica.
- Izgradnja pumpne stanice i vodovodne linije u naselju Lopate. S obzirom na to da su mještani Lopata dugi niz godina se obraćali JP "ViK" d.o.o. Zenica, jer njihovo naselje nema pitku vodu i bili su bili primorani da vodu donose u kantama iz susjednih naselja, realizovani su predmetni radovi. Investicija je podrazumijevala izgradnju nove podzemne pumpne stanice i polaganje 220,0 m cijevi od polietilena DN 63 sa priključnim šahtovima. Realizacijom ove investicije izvršeno je priključenje i proširenje gradske mreže za cca 10 novih potrošača.
- Izgradnja pumpnog postrojenja Mišurin do – realizacijom ove investicije riješen je problem nedovoljnog kapaciteta pumpi u pumpnoj stanici Mišurin do, te je sistem vodosnabdijevanja postao stabilniji i sugurniji.
- Rekonstrukcija kanalizacione linije u Ul. Bistua Nuova br. 109 (Hass) – Izvršena je rekonstrukciju kanalizacione linije u Ul. Bistua Nuova br. 109 (u krugu oko objekta Hass komerc) zbog dotrajalosti, jer je zbog iste došlo do izlivanja fekalnog sadržaja u podzemlje i slijeganje okolnog terena. Izvršena zamjena kanalizacionog kolektora na predmetnoj lokaciji u ukupnoj dužini od 33,0 m.
- Rekonstrukcija vodovodne linije za barake u ulici Prvomajska – Zamjena postojećih priključnih cijevi iza vodomjera za socijalne slučajeve nastanjene u barakama u Ul. Prvomajska.
- Izgradnja oborinske kanalizacije u krugu Upravne zgrade JP "ViK" d.o.o. Zenica.

Detaljan pregled investicionih ulaganja je dat u Prilogu broj 6 ovog Izvještaja.

3.0. RAZVOJNI PROJEKTI

Grad Zenica i JP "ViK" d.o.o. Zenica se nalaze u fazi realizacije obimnih investicionih ulaganja, koja su definisana u tri Megaprojekta i to:

1. Vodosnabdijevanje i odvodnja otpadnih voda BiH II, za Grad Zenica
2. Sakupljanje i tretman otpadnih voda u Zenici
3. Izgradnja regionalnog vodovoda "Plava voda"

Realizacijom ovih Projekata, znatno će se poboljšati standardi u ovoj oblasti, zbog čega su oni dobili značajnu međunarodnu podršku, u vidu grantova i kredita s povoljnim uslovima.

Ukupni planirani budžet za ove Projekte iznosi cca 100 miliona KM, od čega su donatorska sredstva cca 48 miliona KM, a kreditna sredstva cca 52 miliona KM. Imajući u vidu prikazanu vrijednost investicionih Projekata, jasno je da se Preduzeće nalazi u fazi intenzivnog razvoja infrastrukture kojom upravlja.

U proteklom periodu, nadležni organi Opštine odnosno Grada su donosili Odluke o prihvatanju ovih Projekata, te obaveza koje iz njih proizilaze. Jedna od obaveza je i prilagodba tarifa, odnosno povećanje cijena vode i naknade za kanalizaciju, koju je donio Gradonačelnik u svojstvu Skupštine Preduzeća, koja se primjenjuje od 01.11.2021. godine. Na taj način su stvoreni uslovi za održivo poslovanje preduzeća uz otplatu svih kreditnih obaveza u narednom periodu.

3.1. VODOSNABDIJEVANJE I ODVODNJA OTPADNIH VODA BiH II (KOMPONENTA ZENICA)

3.1.1. Cilj Projekta

Kako je definisano u projektnom zadatku, glavni cilj ovog Projekta je, "da se pomogne općinama u BiH u cilju održivog razvoja infrastrukture, što će doprinijeti ispunjavanju uslova BiH za sticanje okolišne dozvole Europske unije u srednjoročnom i dugoročnom periodu". Pored toga, definiran je i kao "poboljšanje stanja vodovoda u Gradu Zenici", za kratkoročne mjere aktivnosti.

3.1.2. Vrijednost investicije i struktura finansiranja

Projekat se finansira kreditnim i grant sredstvima koja su obezbjedili Njemačka razvojna banka (KfW) i Švicarski sekretarijat za ekonomske poslove (SECO), a struktura finansiranja je sljedeća:

- Kredit KfW: 4.750.000,00 €
- Grant (ukupno): 6.035.500,00 €
- Ukupna vrijednost investicije: 10.785.500,00 €

Pri tome je struktura grant sredstava sljedeća:

- Grant SECO (osnovne mjere programa): 4.098.000,00 €
- Grant KfW (mjere institucionalnog jačanja) 750.000,00 €
- Grant SECO (sanacija šteta od poplava): 1.187.500,00 €

3.1.3. Projektne mjere

Investicije koje se trebaju izvesti u okviru ovog Programa, zasnivaju se na završnom izvještaju Studije izvodivosti, koju je izradio Konsultantski konzorcij Dorch/Heis i koji je bio dostupan KfW-u, Zajmoprimcu (Ministarstvo finansija i trezora BiH) i Agencijama za izvođenje projekta (Općine Tuzla i Zenica). Pored toga, realizacija Programa se zasniva i na Sporazumima zaključenim između KfW, Zajmoprimca i Agencija za izvođenje projekta, što je dokumentovano u Zapisniku sa sastanka od 29.12.2012. godine.

Projekat se sastoji od dvije komponente: Osnovne mjere i Mjere institucionalnog jačanja, a realizacija Osnovnih mjera iz projektnog zadatka podrazumijeva ulaganja u sanaciju, rekonstruiranje i proširenje sistema vodosnabdijevanja. U okviru ovog Projekta potpisano je 10 ugovora o realizaciji, kako slijedi:

- Ugovor broj 1: Rekonstrukcija i dogradnja upravne zgrade JP „ViK“ d.o.o. Zenica
- Ugovor broj 2: Rekonstrukcija vodozahvata, rezervoara i pumpnih stanica, te izgradnja šahtova za formiranje mjernih zona
- Ugovor broj 3: Izgradnja magistralne vodovodne linije Rezervoar Putovići – gradska vodovodna mreža
- Ugovor broj 4: Nabavka vodovodnog materijala
- Ugovor broj 5: Izgradnja telemetrijskog sistema, katodne zaštite, mjerne stanice za hlor i video nadzora.
- Ugovor broj 6: Nabavka jednog rovokopača i tri kamiona
- Ugovor broj 7: Nabavka vodomjera i unapređenje sistema očitavanja
- Ugovor broj 8: Protupoplavne mjere D6-2 i D3, Izgradnja jednog rezervoara i 4 kišna preljeva, Izgradnja vodovodne linije Crkvice – Crkvičko brdo
- Ugovor broj 9: Rekonstrukcija glavne vodovodne linije u Čajdrašu, Izgradnja distribucione mreže u naselju Grm i spajanje na gradski vodovodni sistem, Zamjena dijela čeličnog cjevovoda Kruščica – Zenica, te Izgradnja fekalnog kolektora Poslovna zona Zenica I – Kapija IV (Arcelor Mittal).
- Ugovor broj 10: Nabavka jednog putničkog vozila i 3 caddy vozila

3.1.4. Stanje realizacije

Na dan 31.12.2022. godine, stanje realizacije potpisanih ugovora je bilo sljedeće:

- Ugovor broj 1: Realizovano 95 %
Rok završetka radova prema ugovoru je bio 10.07.2021. Izvođaču je u okviru ugovora odobreno produženje roka do 30.11.2021. godine. Pošto radovi nisu završeni u ugovorenom roku, Izvođač je od dana isteka roka plaćao rad Konsultanta za produženi angažman i plaćao iznajmljivanje prostora privremene lokacije preduzeća. Potpuna realizacija Ugovora 1. očekuje se početkom 2023. godine.
- Ugovor broj 2: Realizovano 100 %, DNP završen
- Ugovor broj 3: Realizovano 100 %, DNP završen
- Ugovor broj 4: Realizovano 100 %, DNP završen
- Ugovor broj 5: Realizovano 100 %, U toku je period otklanjanja nedostataka (DNP period 12 mjeseci)
- Ugovor broj 6: Realizovano 100 %, DNP završen
- Ugovor broj 7: Realizovano 100 %, DNP završen
- Ugovor broj 8: Realizovano 100%, DNP završen
- Ugovor broj 9: Realizovano 100 %
U toku je period otklanjanja nedostataka (DNP period 12 mjeseci)
- Ugovor broj 10: Realizovano 100 %, DNP završen

Ukupna finansijska realizacija ovog Projekta na dan 31.12.2022. godine iznosi cca 98 %. Premda je bilo planirano da se cijeli projekat završi do kraja 2021. godine, zbog kašnjenja Izvođača ugovora br. 1, do toga nije došlo pa se završetak cijelog projekta očekuje početkom 2023. godine.

3.2. PROJEKAT: „SAKUPLJANJE I TRETMAN OTPADNIH VODA GRADA ZENICA“

3.2.1. Cilj Projekta

Glavni cilj ovog Projekta je sakupljanje, transport i tretman gradskih otpadnih voda Grada Zenice na ekološki i higijenski prihvatljiv način. Ostvarenje ovog cilja će dati veliki doprinos zaštiti okoliša, naročito rijeke Bosne nizvodno od Zenice, kao i unapređenju životnih uslova stanovnika Zenice.

3.2.2. Vrijednost investicije i struktura finansiranja

Projekat se finansira grant sredstvima koja su obezbjedili Njemačka razvojna banka (KfW) i Švicarski sekretarijat za ekonomske poslove (SECO), uz finansijski doprinos Grada Zenica za mjere urbanog razvoja, a struktura finansiranja je sljedeća:

- Grant KfW (Osnovne mjere Programa): 13.016.616,80 €
- Grant KfW (mjere Institucionalnog jačanja): 500.000,00 €
- Grant SECO (osnovne mjere Programa): 4.750.000,00 €
- Grad Zenica 1.000.000,00 €
- Ukupna vrijednost investicije: 19. 266.696,80 €

Dogovoreno je da će Grad Zenica dati svoj doprinos ovom Projektu finansiranjem realizacije nekih od mjera urbanog razvoja grada (izgradnja biciklističkih staza ili slično) u iznosu od 1.000.000,00€. Sredstva su preusmjerena na izgradnju CHP postrojenja (kombinovana potrošnja toplotne i električne energije) u cilju smanjenja troškova budućeg održavanja postrojenja za tretman otpadnih voda Zenica.

3.2.3. Projektne mjere

Projekat „Sakupljanje i tretman otpadnih voda Grada Zenica“ se također temelji na ranije pomenutoj Studiji izvodivosti iz 2012. godine, dok se obim investicija koje se trebaju izvesti u okviru ovog Programa, zasniva na: završnom izvještaju Misije tehničkih eksperata, koju su izradili R. Sarlamanov i Prof. Dr. C. Wittland, datiranom na novembar 2016, a koji je bio dostupan KfW-u, Zajmoprimcu (Ministarstvo finansija i trezora BiH) i Agenciji za izvođenje projekta (Grad Zenica), te na postignutim dogovorima između KfW i Agencije za izvođenje Projekta tokom lokalne procjene Projekta, što je dokumentovano u Zapisniku sa sastanka od 17.11.2016.

Projekat se sastoji od Osnovnih mjera i Mjera institucionalnog jačanja, pri čemu se Osnovne mjere sastoje od dvije osnovne komponente:

- Komponenta 1: Izgradnja kolektora (uz mjeru urbanog razvoja Grada Zenica)
- Komponenta 2: Izgradnja mehaničko - biološkog postrojenja za tretman otpadnih voda Grada Zenica (PTOV)

U okviru Komponente 1 planirana je realizacija sljedećih projektnih mjera:

Tabela broj 35: Pregled planiranih projektnih mjera u okviru Komponente 1

Broj projektne mjere	Predmet	Dužina [km]	Prečnik cijevi [mm]
PM broj 2.	Nastavak izgradnje glavnog lijevoobalnog kolektora	4,9	600 - 1.500
PM broj 3.	Nastavak izgradnje desnoobalnog kolektora	2,3	300 - 900
PM broj 4.	Izgradnja novog kolektora u naselju Blatuša	1,4	300 - 500
PM broj 5.	Izgradnja novog kolektora "Drivuša/Bojin Vir"	8,9	300 - 400
PM broj 6.	Djelimična sanacija/zamjena odabranih dijelova postojećih glavnih kolektora (LOK i DOK)	2,5	700 - 1.000

Na zahtjev Grada Zenica i JP ViK d.o.o. Zenica, a zbog potrebe izgradnje pristupne saobraćajnice prema poslovnoj zoni Zenica Sjever i nastavka izgradnje vangradske dionice GGM-a, iz Komponente 1 su izdvojene Visokoprioritetne mjere 1 i 2. Za ove VPM, izuzetno će se provesti skraćeni tenderski postupak, u skladu s pravilima donatora. Radi se Visoko prioritetnoj mjeri 1 (uz pristupnu saobraćajnicu prema poslovnoj zoni Zenica Sjever) i Visoko prioritetnoj mjeri 2 (duž vangradske dionice GGM-a).

3.2.4. Stanje realizacije

U toku izrade Početnog izvještaja, Konsultant je detaljno analizirao populacijske podatke Grada Zenica, s posebnim osvrtom na sadašnje i buduće korisnike gradske kanalizacione mreže i PTOV. Pored toga, Konsultant je uradio procjenu koštanja izgradnje svake projektne mjere i dodatnim analizama predstavio da raspoloživi budžet ne može pokriti troškove za sve planirane projektne mjere, te je donesena odluka da se u prvoj fazi izgradi PTOV za 70.000 EBS (2 linije po 35.000 EBS) s mogućnošću buduće dogradnje treće linije za postizanje ukupnog kapaciteta od 105.000 EBS. Pored toga, donesena je odluka da se redukuje obim izgradnje kanalizacionih kolektora, u skladu s raspoloživim budžetom. Na taj način je dogovoreno da se u okviru raspoloživog budžeta planira izgradnja sljedećih kanalizacionih kolektora:

- Visoko prioritetna mjera 1: Produženje glavnog LOK
- Visoko prioritetna mjera 2: Dio Projektne mjere 5
- Preostali dio Projektne mjere br. 2: Radi se o četiri kanalizaciona kolektora i to: tzv. Željezarski kolektor, kolektor kroz poslovnu zonu Zenica – Sjever, kišni preljev br. 6, te spoj s postojećim kolektorom naselja Blatuša.

Projektant je ranije dostavio gotov projekat za izgradnju Visokoprioritetne mjere 1, a u toku 2022. godine izradio je projektnu dokumentaciju za sljedeće projektne mjere:

- Visokoprioritetnu mjeru 2: dio Projektne mjere 5
- Projektnu mjeru 2
- Projektnu mjeru 4
- Projektnu mjeru 6

Kako je tender iz 2021. godine, za izvođenje radova na izgradnji VPM 1 poništen, u 2022. godini je sproveden novi tender koji je sada obuhvatio izvođenje radova na izgradnji Visoko prioritetne mjere 2, Visokoprioritetne mjere 1 i ostatak Projektne mjere 2. Zaprimljeno je šest ponuda, a evaluacijom je izabran Izvođač radova Mibral d.o.o. Sarajevo. Ugovor sa Izvođačem radova je potpisan u Septembru 2022. godine., a radovi su započeti 24.10.2022. godine. Do kraja izvještajnog perioda izabranom Izvođaču radova odobrena je uplata avansa od 843.333,07 €.

U toku 2022. godine Konsultantu su isplaćena sredstva za izradu projektne dokumentacije za projektne mjere 2, 3, 4 i 5 kao i za izradu tenderske dokumentacije za projektnu mjeru 2 i dio projektne mjere 5. Vrijednosti do sada isplaćenih sredstava prema Konsultantu su:

- Avansna uplata: 107.745,75 €
- Faktura Konsultanta 1 (Usluge pružene tokom 1-3 mjeseca projekta i nadoknadivi troškovi za topografsko snimanje) 1: 148.190,44 €
- Faktura Konsultanta 2 (Detaljni projektni izvještaj za projektne mjere 2, 3, 4 i 5 i nadoknadiva sredstva): 230.067,23 €
- Faktura Konsultanta 3 (Tenderska dokumentacija NCB 507822 i nadoknadiva sredstva): 93.417,51 €

U Okviru projekta "Sakupljanje i tretman otpadnih voda" je kao projektna mjera 1 predviđena izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda grada Zenica. U okviru pretkvalifikacijskog tendera, u maju 2022. godine je okončan postupak evaluacije zaprimljenih ponuda, pri čemu je samo jedan ponuđač zadovoljio pretkvalifikacijske uslove. Tenderska dokumentacija je predata kvalifikovanom ponuđaču 27.10.2022. godine, a rok za dostavljanje ponude je 06.01.2023. godine.

Rješavanje administrativnih pitanja u vezi eksproprijacije zemljišta i pridobijanja potrebnih dozvola i saglasnosti je u toku i aktivnosti eksproprijacije zemljišta provodi Grad Zenica.

3.3. PROJEKAT: „IZGRADNJA REGIONALNOG VODOVODA PLAVA VODA“

3.3.1. Cilj Projekta

Regionalni sistem vodosnabdijevanja Plava Voda ima za cilj, da dugoročno obezbjedi snabdijevanje pitkom vodom gradova i naselja u općinama Travnik, Novi Travnik, Busovača te u Gradu Zenica.

3.3.2. Vrijednost investicije i struktura finansiranja

Projekat se finansira kreditnim sredstvima, koja su obezbjedili Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) i Razvojna banka Vijeća Evrope (CEB). Integralni dio ovog Projekta je i Program poboljšanja finansijskog i operativnog učinka vodovodnih preduzeća učesnika u Projektu (FOPIP), kojeg grant sredstvima finansira Švedska Agencija za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA), a struktura finansiranja je sljedeća:

- Kredit EBRD: 11.000.000,00 €
- Kredit CEB: 11.000.000,00 €
- Grant SIDA: 2.500.000,00 €
- Ukupan budžet projekta: 24. 500.000,00 €

Kamate i glavnice na sredstva zajma će, na osnovu Ugovora o zajmu, plaćati šira grupa učesnika po procentualnom učešću definisanog kreditnog zaduženja, kako slijedi:

- Fond za zaštitu okoliša FBiH: 25,00 %
- Srednjobosanski kanton: 7,50 %
- Zeničko – dobojski kanton: 17,50 %
- Općina Travnik: 0,00 %
- Općina Novi Travnik: 6,06 %
- Općina Busovača: 6,48 %
- Grad Zenica: 37,46 %

Napomena: Odustajanjem Općine Vitez od projekta, došlo je do proporcionalnog povećanja udjela u kreditnom zaduženju za općine Novi Travnik i Busovača te za Grad Zenica.

Grant sredstva, koja obezbjeđuje SIDA, će se ravnomjerno rasporediti na četiri lokalne zajednice, učesnice u Projektu (400.000,00 € za osnovne mjere i 100.000,00 € rezerva), te za plaćanje konsultantskih usluga.

3.3.3. Projektne mjere

Kaptirane vode iz izvorišta Plava voda će se transportovati glavnim transportnim cjevovodom do postojećeg rezervoara „Putovići“ u gradu Zenica, a na trasu glavnog transportnog cjevovoda se priključuju odvojeci, koji će služiti za snabdijevanje vodom naselja Dolac na Lašvi i Nova Bila (općina Travnik), te općina Novi Travnik i Busovača.

Skladno tome, osnovne komponente ovog Projekta su:

- Izgradnja Vodozahvata s hlornom stanicom
- Uređenje vodozaštitne zone
- Izgradnja Glavnog transportnog voda Plava voda – Putovići s odvojcima
- Turističko uređenje izvorišta

3.3.4. Stanje realizacije

Nosilac realizacije ovog projekta je JP RV "Plava voda", čiju Skupštinu čine Općinsko vijeće Općine Travnik i Gradsko vijeće Grada Zenica u omjeru 51:49. JP "ViK" d.o.o. Zenica prvenstveno ima ulogu finansijera otplate kreditnog zaduženja Grada Zenica, u skladu sa svim ranije potpisanim ugovorima.

U toku 2021. godine okončana je tenderska procedura izbora konsultanta za FOPIP. Međutim, s obzirom na protok vremena, kreditor EBRD je zahtijevao poništenje i ponovno raspisivanje tendera za izbor izvođača radova na izgradnji regionalnog vodovoda "Plava voda", što se očekuje u toku 2022. godine.

3. REZIME ZNAČAJNIH PARAMETARA

Tabela broj 36: Pregled nekih značajnih parametara poslovanja u 2022. godini i usporedba s ostvarenim u 2020. i 2021. godini

Redni broj	Naziv	I-XII 2020. god. odnosno na dan 31.12.2020.	I-XII 2021. god. odnosno na dan 31.12.2021.	I-XII 2022. god. odnosno na dan 31.12.2022.
1	Ukupan prihod	7.336.558,88 KM	7.629.291,73 KM	8.984.468,30 KM
2	Ukupni rashodi	7.117.869,46 KM	7.329.162,56 KM	8.169.140,08 KM
	(od toga amortizacija)	1.311.853,65 KM	1.422.653,12 KM	1.580.230,70 KM
3	Bruto Dobit (+) / Gubitak (-)	218.689,42 KM	300.129,17 KM	815.328,22 KM
4	Ukupne proizvedene količine vode	7.681.586 m ³	7.479.585 m ³	7.149.117 m ³
5	Ukupne količine isporučene fakt. vode	5.584.124 m ³	5.398.042 m ³	5.229.237 m ³
	Privreda	990.454 m ³	976.358 m ³	947.554 m ³
	Povlašteni potrošači	418.590 m ³	410.781 m ³	408.472 m ³
	Domaćinstva	4.175.080 m ³	4.010.903 m ³	3.873.211 m ³
6	Ukupni gubici vode	2.097.462 m ³	2.081.543 m ³	1.919.880 m ³
	Neobračunata voda (gubici) u %	27,30%	27,80%	26,85%
7	Fakturisana realizacija	7.671.088,28 KM	7.806.001,46 KM	9.263.171,94 KM
	Privreda	2.390.387,88 KM	2.535.041,53 KM	3.318.097,83 KM
	Domaćinstva	4.233.474,42 KM	4.282.202,68 KM	5.000.546,13 KM
	Ostale usluge	1.047.225,98 KM	988.757,25 KM	944.527,98 KM
8	Naplaćena realizacija	7.598.860,47 KM	7.796.347,54 KM	9.229.990,24 KM
	Privreda	2.323.844,85 KM	2.324.007,83 KM	3.232.327,00 KM
	Domaćinstva	4.191.131,93 KM	4.499.353,06 KM	5.113.065,10 KM
	Ostale usluge	1.083.883,69 KM	972.986,65 KM	884.598,14 KM
9	Prosječan ostvareni stepen naplate	99,10%	99,90%	99,60%
	Stepen naplate od privrede	97,22%	91,70%	97,40%
	Stepen naplate od domaćinstva	99,00%	105,10%	102,30%
	Stepen naplate ostalih potraživanja	103,50%	98,40%	93,70%
10	Saldo potraživanja (redovna + sumnjiva i sporna)	10.795.661,91 KM	10.736.194,38 KM	10.742.806,93 KM
	Redovna	1.460.135,38 KM	1.555.882,60 KM	1.827.123,27 KM
	Sumnjiva i sporna	9.335.526,53 KM	9.180.311,78 KM	8.915.683,66 KM
11	Privreda - voda i kanalizacija	3.210.835,91 KM	3.370.072,99 KM	3.456.379,38 KM
	Redovna potraživanja	556.006,72 KM	646.551,51 KM	801.656,44 KM
	Sumnjiva potraživanja	2.654.829,19 KM	2.723.521,48 KM	2.654.722,94 KM

Redni broj	Naziv	I-XII 2020. god. odnosno na dan 31.12.2020.	I-XII 2021. god. odnosno na dan 31.12.2021.	I-XII 2022. god. odnosno na dan 31.12.2022.
12	Domaćinstva - voda i kanalizacija	7.427.583,29 KM	7.199.800,52 KM	7.060.176,84 KM
	Redovna potraživanja	834.767,34 KM	819.282,63 KM	875.176,62 KM
	Sumnjiva potraživanja	6.592.815,95 KM	6.380.517,89 KM	6.185.000,22 KM
13	Privreda i Domaćinstva - ostale usluge	157.242,71 KM	166.320,87 KM	226.250,71 KM
	Redovna potraživanja	69.361,32 KM	90.048,46 KM	150.290,21 KM
	Sumnjiva potraživanja	87.881,39 KM	76.272,41 KM	75.960,50 KM
14	Vrijednost stalnih sredstava - ukupno	40.874.152,00 KM	44.503.379,00 KM	40.604.911,00 KM
	(od toga građevinski objekti)	27.466.495,00 KM	27.278.308,00 KM	29.799.871,00 KM
15	Vrijednost tekućih sredstava - ukupno	7.516.661,00 KM	5.277.834,00 KM	12.768.791,00 KM
	(od toga potraživanja)	1.413.405,00 KM	1.509.615,00 KM	1.769.826,00 KM
16	Ukupna vrijednost kapitala	30.685.624,00 KM	30.888.918,00 KM	31.437.677,00 KM

CIJENA VODE, NAKNADE ZA KANALIZACIJU I FIKSNI TROŠAK			
	Kategorije potrošača	Cijena vode (Definisana 01.01.2005. do 01.11.2021. godine):	Cijena vode (od 01.11.2021.-31.12.2022. godine)
1	Privreda	1,00 KM	1,38 KM
	Povlašteni potrošači	0,80 KM	1,10 KM
	Vjerski objekti i institucije	0,40 KM	0,56 KM
	Domaćinstva	0,40 KM	0,56 KM
2	Kategorije potrošača	Naknada za kanalizaciju (Definisana 01.01.2005.godine)	Naknada za kanalizaciju (od 01.11.2021.-31.12.2022. godine)
	Privreda	0,70 KM	1,16 KM
	Povlašteni potrošači	0,50 KM	0,92 KM
	Vjerski objekti i institucije	0,20 KM	0,28 KM
	Domaćinstva	0,20 KM	0,28 KM
3	Naknada za fiksni trošak (Fakturiše se od 01.05.2013. godine):		
	Domaćinstva		2,99 KM
	Povlašteni potrošači		4,70 KM
	Privreda		6,83 KM

4. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Na osnovu svega što je prikazano u Izvještaju o poslovanju JP „VIK“ d.o.o. Zenica, za izvještajni period 01.01.2022. – 31.12.2022. može se zaključiti sljedeće:

- JP "ViK" d.o.o. Zenica je obezbijedilo kontinuiranu uslugu vodosnabdijevanja, kao i odvodnje otpadnih voda, za sve korisnike svojih usluga. Posljedica izuzetno toplog ljeta, s dugim periodima bez značajnih padavina je suša koja je pogodila cijelu BiH, tako da su u mnogim gradovima BiH bile uvedene i višemjesečne redukcije, što je nažalost bio slučaj sa mnogim prigradskim naseljima oko Zenice koji se snabdijevaju s lokalnih izvorišta.
- U 2022. godini, JP "ViK" d.o.o. Zenica je izvršilo priključenje cca 100 domaćinstava na vodovodni sistem, koji je izgrađen sredstvima Preduzeća i Grada Zenica. Imajući u vidu opisane okolnosti, kao i trenutno raspoložive kapacitete pitke vode, može se konstatovati opravdanost realizacije projekata u cilju obezbjeđivanja dodatnih količina pitke vode.
- Cijena usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda, koju plaćaju građani Zenice, uključujući naknadu za fiksni trošak, je i u 2022. godini bila najniža u BiH.
- Ukupan prihod poslovanja iznosi 8.984.468,30KM i za 17,76% je veći nego u 2021. godini.
- Ukupni rashodi poslovanja iznose 8.169.140,08KM i za 11,46% su veći nego u 2021. godini.
- Pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja Preduzeća za 2022. godinu iznosi 1,09 što dovodi do zaključka da je Preduzeće ostvarilo pozitivan finansijski rezultat tj. bruto dobit u iznosu 815.328,22KM .
- Ukupni stepen naplate Preduzeća u 2022. godini iznosi 99,60%.
- Sumnjiva i sporna potraživanja Preduzeća su smanjena za 264.628,12KM.
- Na dan 31.12.2022. godine, Preduzeće je na transakcijskim računima, oročenoj štednji i blagajnama Preduzeća raspolagalo s gotovinom u iznosu 5.547.013,09KM.
- Na dan 31.12.2022. godine, Preduzeće ima potraživanja za povrat PDV-a u iznosu 352.754,41KM, što skupa s gotovinom na računima iznosi ukupno 5.899.767,50KM.
- Imajući u vidu, da je stepen naplate i saldo raspoloživih novčanih sredstava u direktnoj vezi s održivim poslovanjem Preduzeća, ostvareni rezultat omogućava Preduzeću da normalno posluje i realizuje sve do sada preuzete obaveze.
- Pored navedenog salda raspoloživih novčanih sredstava, Preduzeće je u 2022. godini izvršilo otplatu kreditnih obaveza za Projekat BiH II i za projekat „Plava voda“ u iznosu 1.019.872,78KM
- Sve obaveze po pitanju plaćanja: koncesija, poreza, taksi, dobavljača, plaća, doprinosa, itd., Preduzeće je izmirilo redovno i na vrijeme.
- U toku 2022. godine, Preduzeće je izvršilo investicionih ulaganja u iznosu 2.344.443,06KM. Od tog iznosa, JP „VIK“ d.o.o. Zenica je investiralo 688.629,72KM iz vlastitih sredstava, 10.172,65KM Grad Zenica, 8.794,80KM iz KfW–kredita, 1.067.134,24KM iz SECO–granta i 569.711,65KM Grant WWTP.
- Preduzeće je uspješno izvršilo sve zadatke iz svoje nadležnosti koji se odnose na dosadašnju realizaciju tri velika razvojna projekta.
- U 2022. godini došlo je do znatnog povećanja imovine Preduzeća za iznos od 3.592.489,00 KM. Na povećanje imovine Preduzeća najviše je uticalo okončanje investicija kako iz ranijeg perioda tako i investicija u toku 2022. godine, te povećanje vrijednosti potraživanja za date avanse i PDV sadržan u avansima.
Aktiviranjem stalnih sredstava povećavaju se i troškovi amortizacije koji direktno utiču na dobit preduzeća. Najveće povećanje je evidentirano u okviru vrijednosti stalnih sredstava postrojenja i opreme te građevinskih objekata, čija je aktivacija vezana za realizaciju Projekta Bosna II. Potraživanja za date avanse i PDV sadržan u tim avansima odnose se na dati avans prema Mibral d.o.o. Sarajevo po projektu „WWTP – Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda.
- Na dan 31.12.2022. godine Preduzeće ima investicija u toku u iznosu od 4.376.570,00KM i za iste se očekuje okončanje u 2023. godini, što će povećavati imovinu Preduzeća, a samim tim i trošak amortizacije.

JP „ViK“ d.o.o. Zenica konstantno ulaže u unaprijeđenje poslovnja kroz niz mjera i aktivnosti koje provodi:

- Efikasno upravljanje gubicima vode kroz redovno održavanje i popravke infrastrukture, kontrole curenja vode te jasno definisanje ciljeva i planiranje konkretnih mjera usmjerenih na smanjivanje gubitaka u mreži;
- Inovacije i težnja za unapređenjem Preduzeća sa aspekta digitalnih evidencija i monitoringa vodovodne i kanalizacione mreže (GIS – Geografsko – informacijski sistem koji omogućuje prikupljanje, spremanje, upravljanje, analizu i distribuciju prostornih podataka);
- Redovne kontrole, baždarenja i zamjene vodomjera radi što tačnije evidencije potrošnje i zadovoljstva korisnika;
- Unaprijeđenje informacionih sistema radi lakše komunikacije, obavljanja poslova te uštede vremena;
- Elektronska podrška potrošačima;
- Povećanje dodatnih prihoda koje Preduzeće ostvaruje od pružanja ostalih usluga;
- Proširenje vodovodne i kanalizacione mreže.

Imajući u vidu sve što je navedeno u ovom Izvještaju, može se konstatovati da je poslovanje JP „ViK“ d.o.o. Zenica u 2022. godini bilo veoma uspješno, Preduzeće je ostvarilo pozitivan finansijski rezultat te održalo likvidnost i solventnost.

Izvještaj pripremila:

Samra Sivac

Samra Sivac, dipl. ecc.
Ekonomista za plan i analizu

Saglasni sa Izvještajem:

Emir Kovač

Kovač Emir, dipl.ecc.
Pomoćnik direktora za ekonomske i pravne poslove

Nedim Šečić

Šečić Nedim, dipl.ing.maš.
Pomoćnik direktora za tehničke poslove

Haris Mešić

dr. Mešić Haris, dipl.ing.građ
Pomoćnik direktora za razvoj i investicije

Izvještaj odobrio:

Emir Pašalić

Pašalić Emir, dipl.ing.građ

Direktor Preduzeća

PRILOZI:

- PRILOG 1: Pregled proizvedenih, isporučenih i fakturisanih te količina neprihodovane vode za 2022. godinu u poređenju s ostvarenim u 2021. godini i planom za 2022. godinu, Tabela broj 1;
- PRILOG 2: Struktura ukupnog prihoda za 2022. godinu u poređenju s ostvarenim u 2021. godini i planom za 2022. godinu, Tabela broj 2;
- PRILOG 3: Struktura ukupnog rashoda za 2022. godinu u poređenju s ostvarenim u 2021. godini i planom za 2022. godinu, Tabela broj 3;
- PRILOG 4: Pregled potraživanja od kupaca sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, Tabela broj 4;
- PRILOG 5: Pregled fakturisane i naplaćene realizacije u periodu 01.01.2022. – 31.12.2022. godine, Tabela broj 5;
- PRILOG 6: Pregled investicionih ulaganja (okončane investicije i investicije u toku) koje se vode u poslovnim knjigama na dan 31.12.2022. godine, Tabela broj 6;
- PRILOG 7: Pregled ukupnih potraživanja od kupaca za period 1995. do 2022. godina, Tabela broj 7;
- PRILOG 8: Pregled obaveza i potraživanja za period 2004. do 2022. godina, Tabela broj 8;
- PRILOG 9: Dijagram karakteristika u vodosnabdjevanju 2001.-2022. godina, Grafikon.

SPISAK TABELA:

- Tabela broj 1: Osnovne korporativne informacije;
- Tabela broj 2: Službe Preduzeća;
- Tabela broj 3: Pregled sadašnjeg vodovodnog sistema;
- Tabela broj 4: Zahvaćene količine vode po vodozahvatima (ostvareno u 2021. godini, planirano za 2022. godinu i ostvareno u 2022. godini);
- Tabela broj 5: Pregled ukupnih proizvedenih količina vode kao i isporučenih fakturisanih količina vode po kategorijama potrošača te ostvareni gubici vode;
- Tabela broj 6: Pregled obračuna u 2021. i 2022. godini za pravna lica (privreda i povlašteni potrošači);
- Tabela broj 7: Pregled obračuna u 2021. i 2022. godini za domaćinstva;
- Tabela broj 8: Ukupan broj fizikalno – hemijskih i mikrobioloških analiza za NEHLORISANE vode Kruščice, Babine rijeke, Strmešnjaka i Klopča u 2022. godini;
- Tabela broj 9: Ukupan broj fizikalno – hemijskih i mikrobioloških analiza za HLORISANE vode Kruščice, Babine rijeke, Strmešnjaka i Klopča u 2022. godini;
- Tabela broj 10: Pregled strukture kvarova za period 01.01.2022. – 31.12.2022. godine;
- Tabela broj 11: Pregled strukture intervencija na fekalnoj kanalizaciji za 2021. i 2022. godinu;
- Tabela broj 12: Pregled potpisanih ugovora za period 01.01.2022. – 31.12.2022. godini;
- Tabela broj 13: Ukupna vrijednost dodjeljenih ugovora po vrsti postupka i predmetu nabavke u periodu 01.01. – 31.12.2022. godine;
- Tabela broj 14: Nabavke koje su izvršene u sklopu međunarodnog projekta „Vodosnabdjevanje i odvodnja otpadnih voda u BiH II, komponenta Zenica“;
- Tabela broj 15: Pregled broja predmeta na nadležnim sudovima do 31.12.2022. godine;
- Tabela broj 16: Pregled sudskih postupaka sa fazama postupka za period 01.01.2022. – 31.12.2022. godine;
- Tabela broj 17: Pregled radno pravnog statusa uposlenika;
- Tabela broj 18: Pregled kvalifikacione strukture radnika 2021. – 2022. godina;
- Tabela broj 19: Starosna, spolna i nacionalna struktura radnika na dan 31.12.2022. godine;
- Tabela broj 20: Pregled ostvarenih plaća (plaća na ruke) po stepenu kvalifikacije;

Tabela broj 21: Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda (Bilans stanja);
Tabela broj 22: Pregled primljenih bankarskih garancija koje se nalaze u sefu blagajne Preduzeća na dan 31.12.2022. godine;
Tabela broj 23: Pregled datih bankarskih garancija Preduzeća na dan 31.12.2022. godine;
Tabela broj 24: Potraživanja od kupaca na dan 31.12.2022. godine (R+SIS);
Tabela broj 25: Pregled naplate potraživanja u periodu 01.01.2022. do 31.12.2022. godine;
Tabela broj 26: Pregled ukupnih potraživanja od 2018. do 2022. godine;
Tabela broj 27: Pregled obaveza Preduzeća na dan 31.12.2022. godine;
Tabela broj 28: Pregled kratkoročnih obaveza na dan 31.12.2022. godine po kontima;
Tabela broj 29: Pregled oročenih novčanih sredstava po bankama na dan 31.12.2022. godine
Tabela broj 30: Pregled stanja novčanih sredstava na dan 31.12.2022. godine.
Tabela broj 31: Pregled stanja kreditnih obaveza
Tabela broj 32: Pregled ukupnih prihoda Preduzeća u periodu 01.01.-31.12.2022.g.
Tabela broj 33: Pregled ukupnih rashoda Preduzeća u periodu 01.01.-31.12.2022.g.
Tabela broj 34: Pregled planiranih i ostvarenih poslovnih rezultata.
Tabela broj 35: Pregled planiranih projektnih mjera u okviru Komponente 1.
Tabela broj 36: Pregled nekih značajnih parametara poslovanja u 2022. godini i usporedba s ostvarenim u 2020. i 2021. godini.

SPISAK GRAFIKA:

Grafik broj 1: Zahvaćene količine vode po vodozahvatima (ostvareno u 2021. godini i ostvareno u 2022. godini).
Grafik broj 2: Vodosnabdijevanje grada u 2022. godini (izvorska voda ili otvoreni vodozahvat)
Grafik broj 3: Ukupno zahvaćene količine pitke vode za period 2011. – 2022. godina.
Grafik broj 4: Pregled broja kvarova na vodovodnoj mreži, kvarova u šahtovima i hidrantima za period 01.01.2022. – 31.12.2022. godine.
Grafik broj 5: Pregled broja intervencija na kanalizacionoj mreži za period 01.01.2022. – 31.12.2022. godine
Grafik broj 6. Trend kretanja broja radnika u periodu 2018. – 2022. godina
Grafik broj 7: Pregled kvalifikacione strukture radnika u 2022. godini

SPISAK SLIKA:

Slika broj 1: Vodovodni objekat „Zmajevac II“;
Slika broj 2: Izvorište “Strmešnjak“;
Slika broj 3: Rezervoar „Klopče“;
Slika broj 4: Vodovodni objekat „Crkvice“;
Slika broj 5: Manuelno očitavanje EWT DN15;
Slika broj 6: Radijsko očitavanje DIEHL DN15;
Slika broj 7: MBUS očitavanje, SENSUS M-BUS DN15;
Slika broj 8: Provjera stanja računara, eRačun;
Slika broj 9: Laboratorija Preduzeća;
Slika broj 10: Telemetrijski sistem za nadzor i upravljanje;
Slika broj 11: Radovi na vodovodnim linijama.